

Pyhäjärvi

Meillä on helppo vilhtyä

PYHÄJÄRVEN KAUPUNKI

TALOUSARVIO 2026

TALOUSSUUNNITELMA 2027-28

PYHÄJÄRVEN KAUPUNGIN TALOUSARVIO 2026 JA TALOUSSUUNNITELMA 2027 – 2028

Kaupunginvaltuusto 9.12.2025 §

Jukka Tikanmäki
puheenjohtaja

Kirsti Kinnunen
pöytäkirjanpitäjä

pöytäkirjantarkastaja

pöytäkirjantarkastaja

SISÄLLYSLUETTELO

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS	5
YLEISPERUSTELUT	6
TALOUSARVIO VUODELLE 2026	9
TULOSLASKELMA JA KOKONAISTALOUDEN KEHITYS	22
TALOUSARVION SITOVUUS	26
PYHÄJÄRVEN KAUPUNGIN ORGANISAATIO	28
HALLINTOPALVELUT	29
TARKASTUSLAUTAKUNTA	30
KESKUSVAALILAUTAKUNTA	31
KAUPUNGINVALTUUSTO	31
KAUPUNGINHALLITUS	32
YLEISHALLINTO	35
ELINKEINOPALVELUT	39
ALUEELLISET MAASEUTUPALVELUT	40
HYVINVOINTIPALVELUT	42
TEKNISET PALVELUT	56
YHDYSKUNTATEKNISET PALVELUT	58
TILAPALVELUT	59
RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖPALVELUT	60
TYÖPAJA	61
TULOSLASKELMA, ULKOISET	62
TULOSLASKELMA, ULKOISET JA SISÄISET	63
RAHOITUSLASKELMA	65
TYTÄRYHTIÖT	71
PYHÄJÄRVEN KEHITYS OY	71
KIINTEISTÖ OY RILLANKIVI	75
PYHÄNET OY	<i>Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.</i>
PYHÄJÄRVEN ENERGIA JA VESI OY	85
PYHÄSALMEN KVANTTIKIINTEISTÖT OY	89

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS

Vuoden 2025 aikana kuntatalous heikkeni valtakunnallisesti ennakoidulla tavalla, kun hyvinvointialueuudistuksen jälkivaikutukset, TE-uudistuksen vaikutukset, valtion muut sopeutustoimet ja toimintaympäristön kustannuspaineet heijastuivat kuntien talouteen. Samat asiat vaikuttavat Pyhäjärven kaupunginkin talouteen ja toimintaan talousarviovuonna 2026 ja suunnitelmavuosina 2027 - 2028.

Pyhäjärven väestökehitys on edelleen laskeva. Vuoden 2026 talousarviossa asukasluku on arvioitu 4 580:een. Yli 65-vuotiaiden osuus kasvaa, ja väestörakenteen muutos lisää palvelutuotannon kustannuspaineita myös kaupungin talousarviossa. Taloudellinen ja väestöllinen huoltosuhde pysyvät korkeina, mikä korostaa rakenteiden hallinnan ja talouden tasapainottamisen merkitystä.

Kaupungin vuosikate on vuonna 2026 noin 0,14 miljoonaa euroa positiivinen ja tilikausi alijäämäinen 1,6 miljoonaa euroa. Vuosikatteen kehitys positiiviseksi on ollut merkittävä välitavoite kaupungin talouden tasapainotusohjelmassa. Kaupungin lainakanta kasvaa 50,05 miljoonaan euroon, mutta ei juurikaan nouse enää vuonna 2027 ja kääntyy suunnitelman mukaan laskuun 2028. Lainakannan kasvu johtuu sekä korostuneista veto- ja pitovoiman investointitarpeista sekä siitä, ettei vuosikate ole vielä riittävä investointien kattamiseen. Niin kutsuttua syömävelkaa meidän ei tarvitse Pyhäjärvellä enää kuitenkaan ottaa.

Kaupungin verotulot ovat talousarviovuonna 2026 yhteensä 10,62 miljoonaa euroa. Valtionosuuksia kertyy 4,38 miljoonaa euroa. Yhteisöveron osuus pienenee edelleen Pyhäsalmen kaivoksen tuotannon päättymisen seurauksena, mutta energiakäänteeseen vaikutukset kiinteistöveropohjaan vahvistuvat suunnitelmakauden aikana. Valtionosuuksien osalta tulomme ovat nousussa ainakin vielä lähivuosien ajan. Tähän saakka Pyhäjärven asukaskohdattaiset valtionosuudet ovat olleen maakunnan pienimpiä per asukas.

Toimintakulut ovat noin 18,49 miljoonaa euroa, ja henkilöstömenot muodostavat niistä noin 54 prosenttia. Vuodesta 2025 alkaen työllisyyspalvelujen siirtyminen kunnille on kasvattanut menokehystä. Kaupungin palvelurakenteessa ei tapahdu vuonna 2026 suuria muutoksia, mutta väestörakenteen muutos ja kustannustason nousu edellyttävät toiminnan sopeuttamista ja tuottavuuden vahvistamista verotulopohjan vahvistamisen lisäksi.

Kaupungin nettoinvestoinnit kasvavat suunnitelmakaudella, ja suurimpina kokonaisuuksina ovat hyvinvointitalon rakentamishanke sekä palveluinfran ylläpito ja kehittäminen. Kaupungin investointiohjelmassa vuodet 2026 - 2027 muodostavat selkeän piikin kokonaisinvestointien määrässä. Investoinnit ovat joka tapauksessa kilpailukyvyllämme elintärkeitä. Konserniajattelu ja konserniyhtiöiden talouden tasapainoisuus on niin ikään korostuneen huolenpidon alla.

Pyhäjärven talouden näkymät kehittyvät positiiviseen suuntaan verotulopohjan laajentuessa uusiutuvan energian tuotanto- ja varastointihankkeiden edetessä. Kiinteistöverotuotot kasvavat merkittävästi, ja tilinpäätökset kääntyvät positiivisiksi 2020-luvun lopulla. Energiakäänteeseen kokonaisinvestointipotentiaali vaikuttaa ratkaisevasti kaupungin elinvoimaan ja pystyy kompensoimaan kaivostoiminnan päättymisen talousvaikutuksia.

Vuoden 2026 talousarvio toimii siirtymävuotena kohti vahvistuvaa verotulopohjaa. Talouden tasapainottamisohjelman toteuttaminen sekä palveluiden hallittu kehittäminen ovat välttämättömiä, jotta kaupungin talous kehittyä suunnitelmakauden mukaisesti ja jotta Pyhäjärvi voi hyödyntää energiakäänteeseen tuoman kasvupotentiaalin täysimääräisesti.

Henrik Kiviniemi

Kaupunginjohtaja

YLEISPERUSTELUT

Kuntien taloustilanne heikkeni odotetusti vuonna 2024 edelliseen vuoteen verrattuna. Heikentymistä selittää pääosin se, että vuonna 2023 sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen kertaluonteiset erät vahvistivat merkittävästi taloutta niin kunnissa kuin kuntakonserneissakin. Vuoden 2024 tilanne oli kuitenkin parempi kuin mitä vuoden takaisessa kuntatalousohjelmassa ennakoitiin.

Kuntien yhteenlaskettu vuosikate heikkeni lähes miljardilla eurolla noin 3,26 mrd. euroon. Tilikauden tuloksen heikkeneminen oli kuitenkin hieman maltillisempaa johtuen muutamista satunnaisista eristä. Toiminnan ja investointien rahavirta kääntyi ensimmäistä kertaa 2020-luvulla negatiiviseksi, mikä näkyi myös lainakannan selvänä kasvuna.

Kuntakonsernien yhteenlaskettu vuosikate heikkeni yli 800 milj. eurolla noin 5,86 mrd. euroon. Vuosikate riitti kattamaan selvästi poistot, mutta ei kasvaneita nettoinvestointeja. Negatiivisen vuosikatteen kuntakonsernien määrä (9) pysyi kuitenkin edellisvuoden tapaan vähäisenä. Kuntakonsernien yhteenlaskettu tulos heikkeni edellisestä vuodesta 735 milj. eurolla 1,37 mrd. euroon.

Sellaisten kuntakonsernien määrä, joilla on taseessa kertynyttä alijäämää, kasvoi yhdellä 21:stä 22:een. Alijäämäiset kuntakonsernit olivat pääosin pienten alle 2.000 asukkaan kuntien konserneja. Kuntakonsernien yhteenlaskettu lainamäärä kasvoi edellisvuoteen verrattuna. Lisäystä oli 1,83 mrd. euroa lainamäärän ollessa 40,66 mrd. euroa. Toiminnan ja investointien rahavirta heikkeni merkittävästi olleen 2,0 mrd. euroa negatiivinen, jolloin investointeja on jouduttu rahoittamaan lainoilla ja kertyneillä rahavaroilla. Aiempien vuosien tavoin suurilla kaupungeilla olivat selvästi suurimmat asukaskohtaiset lainamäärät ja pienillä kunnilla pienimmät.

Valtiovarainministeriö on päättänyt käynnistää syksyllä 2025 Ähtärin kaupungissa sekä Multian ja Virolahden kunnissa arviointimenettelyn kuntien vaikean taloustilanteen vuoksi.

Pääministeri Orpon hallituksen linjaamien toimenpiteiden yhteisvaikutus heikentää kuntataloutta noin 170 milj. eurolla vuonna 2026 vuoteen 2025 verrattuna. Vuoden 2026 talousarvioesityksessä kuntataloutta heikentävät erilaiset valtiontalouden sopeutustoimet. Kun tarkastellaan pääministeri Orpon hallituksen päätösperäisten toimien vaikutuksia koko vaalikauden ajalta, nettovaikutus on yhteensä noin 200 milj. euroa kuntataloutta vahvistava vuonna 2026. Valtio osoittaa kuntien valtionapuihin noin 5,9 mrd. euroa vuonna 2026, mikä on noin 3 prosenttia enemmän kuin vuonna 2025. Laskennalliset valtionosuudet ovat noin 4,9 mrd. euroa, kuntien verotulomenetysten korvaukset noin 0,5 mrd. euroa ja muut valtionavut noin 0,5 mrd. euroa.

Lähde: Valtiovarainministeriö, Kuntatalousohjelma v. 2026

VÄESTÖ

Väestön määrän kehitys vuosina 2020 – 2024 sekä arvio vuosille 2025 – 2028

Pyhjäjärven kaupunki	2020	2021	2022	2023	2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Asukasmäärä	5 033	4 964	4 835	4 756	4 702	4 720	4 580	4 550	4 520

Väestötilasto väestön muutoksista 1.1. – 30.9.2025 Pyhjäjärven kaupungissa

	Syntyneet Kuolleet			Kuntien välinen muuttoliikenne			Maiden välinen muuttoliikenne				
	Synty- neet	Kuol- leet	Synty- neiden enem.	Tulo- muutto	Lähtö- muutto	Netto muutto	Maahan muutto	Maasta muutto	Netto maahan muutto	Väes- tön vähän	Ennakko väestö- luku
Yhteensä	4	16	-12	33	87	-54	0	0	0	-66	4 569

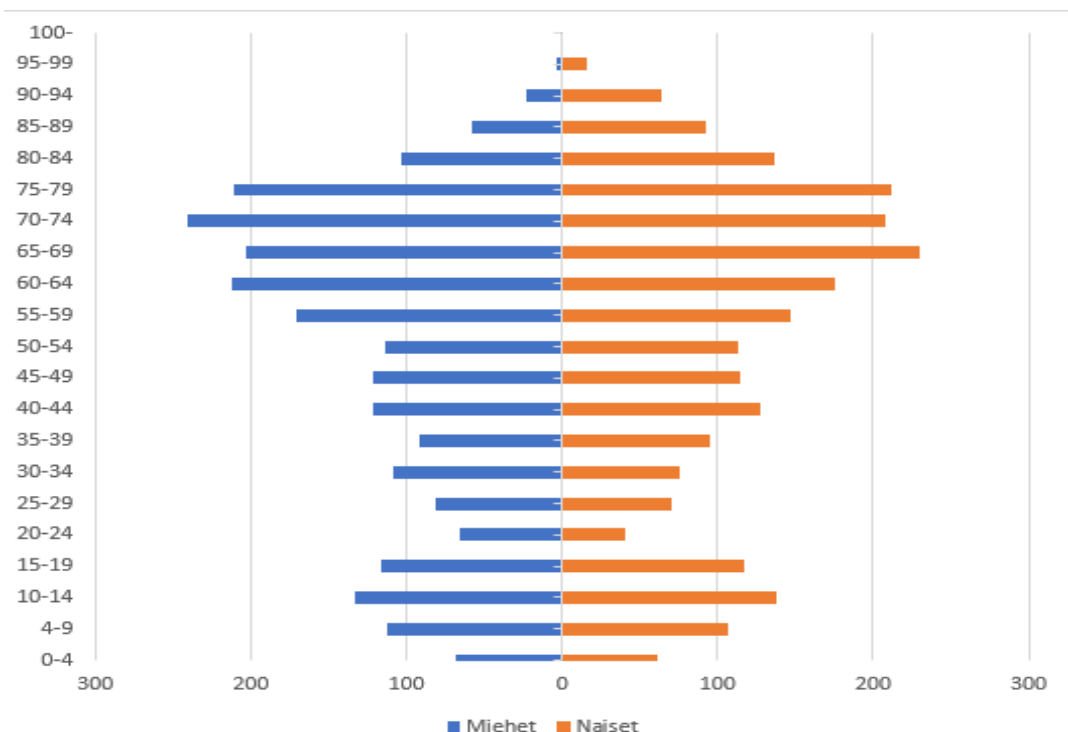
Väestörakenne ja –ennuste

Vuoden 2024 lopussa 38,3 % Pyhjäjärven asukkaista oli 65 vuotta tai vanhempia. Asukkaista 13,2 % oli 14 vuotta tai nuorempia. Yli 65-vuotiaiden osuus on kasvanut taulukossa näkyvien vuosien aikana.

Väestörakenteen kehitys vuosina 2018 – 2025 Pyhjäjärven kaupungissa

Pyhjäjärven kaupunki	Asukkaita	0 – 14 vuotiaat	%	15 – 64 vuotiaat	%	yli 65 vuotiaat	%
Toteutuminen 31.12.2018	5 248	781	14,9	2 745	52,3	1 722	32,8
Toteutuminen 31.12.2019	5 131	751	14,6	2 619	51,0	1 761	34,4
Toteutuminen 31.12.2020	5 033	714	14,2	2 531	50,3	1 788	35,5
Toteutuminen 31.12.2021	4 964	704	14,2	2 467	49,7	1 793	36,1
Toteutuminen 31.12.2022	4 835	682	14,1	2 364	48,9	1 789	37,0
Toteutuminen 31.12.2023	4 756	650	13,7	2 317	48,7	1 789	37,6
Toteutuminen 31.12.2024	4 702	620	13,2	2 279	48,5	1 803	38,3
Toteutuminen 30.9.2025	4 569	585	12,8	2 190	47,9	1 794	39,3

Pyhjäjärvi ikärakenne 2024

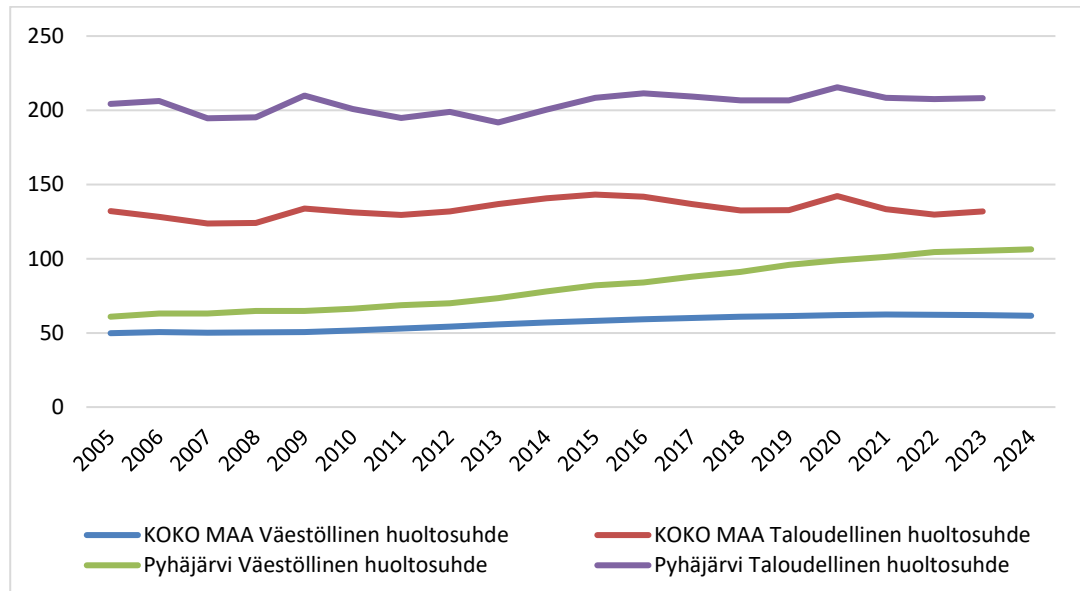

Taloudellinen ja väestöllinen huoltosuhde

Taloudellinen huoltosuhde on suhdeluku, joka kuvaa alueen työttömien ja työvoiman ulkopuolella olevien suhdetta työllisiin. Mitä suurempia arvoja suhdeluvut saavat, sitä heikompi on tilanne.

Väestöllinen huoltosuhde on suhdeluku, joka kuvaa alueen väestörakennetta eri ikäryhmien välisten suhteiden avulla. Väestöllinen huoltosuhde ilmaisee alle 15-vuotiaiden ja 65 vuotta täyttäneiden määrän 100 työikäistä kohden.

Pyhäjärven kaupungin ja koko maan taloudellinen ja väestöllinen huoltosuhde v. 2005 - 2024

Pyhäjärven kaupunki	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Taloudellinen huoltosuhde	209	207	207	216	209	208	208	
Väestöllinen huoltosuhde	88	91	96	99	101	105	105	106

Asuminen

Asuntokuntien lukumäärä Pyhäjärven kaupungissa 31.12.2024 oli 2.458 (31.12.2023 oli 2.471). Rivi- ja pientaloissa asuvien asuntokuntien osuus asuntokannasta oli 83 %.

Eläkkeellä olevien osuus väestöstä vuoden 2023 lopussa oli 41,7 % (2022 lopussa oli 41,7 %). Perheiden lukumäärä 31.12.2024 oli 1.255 (31.12.2023 oli 1.268).

Pyhäjärven kaupungin taajama-aste eli taajamassa asuvien osuus oli 53,8 % koko väestöstä vuonna 2024 (taajama-aste oli 54,3 % vuonna 2023).

TALOUSARVIO VUODELLE 2026 TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2027 - 2028

Talousarvio ja taloussuunnitelma

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma ovat laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan (alijäämän kattamisvelvollisuus).

Kuntalain talousarvio- ja -suunnitelmasäännöksiä tarkoituksena on varmistaa kunnan tehtävien ja talouden oleminen kestäväällä pohjalla ja tasapainossa. Talouden suunnittelun lähtökohtana ovat strategiassa kunnan toiminnalle asetetut pitkän aikavälin tavoitteet, ennakoidut talouden kehitysnäkymät, arvioitu väestön ja elinkeinojen kehitys sekä toimintaympäristön muutokset. Taloussuunnitelmassa ja -arviossa esitetään tavoitteiden toteutuksen edellyttämät toiminnan ja talouden tavoitteet ja niiden edellyttämät määrärahat.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään sekä kunnalle että kuntakonsernille toiminnan ja talouden tavoitteet siten, että talousarvio ja -suunnitelma toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarviossa valtuusto hyväksyy talousarviovuoden sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet. Talousarvio on oikeudellisesti sitova, mutta taloussuunnitelma on vain ohjeellinen; ainoastaan alijäämän kattamiseksi esitetyt toimenpiteet ovat sitovia.

Tavoitteet suunnitelmakaudelle 2027 – 2028

Kuntalain 37 §:n mukaan kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kaupunginvaltuusto hyväksyi Pyhjärven strategia 2030 päivityksen 26.09.2022 § 72. Strategian päivitys on tehty syksyn 2021 ja loppukesän 2022 välisenä aikana, jolloin monet kuntien toimintaympäristön muutokset ovat olleet poikkeuksellisen vaikeasti ennakoitavia. Päivitetyssä strategiassa korostuvat energiakäänteen mahdollisuudet elinvoimalle, ketteryys rakennemuutoksiin vastaamisessa ja kestävä hyvinvoinnin rakentaminen.

Kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon:

- 1) kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen;
- 2) palvelujen järjestäminen ja tuottaminen;
- 3) kunnan tehtäviä koskevissa laeissa säädetyt palvelutavoitteet;
- 4) omistajapolitiikka;
- 5) henkilöstöpolitiikka;
- 6) kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet;
- 7) elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen.

Strategisiksi painopisteiksi on valittu:

1. Infra, osaaminen, saavutettavuus
2. Elinvoima ja hyvinvointi
3. Vahva ja mahdollistava kaupunki
4. Yhteistyö ja vuorovaikutus

Strategisiksi tavoitteiksi on valittu painopisteiden alueilta:

1. Infra, osaaminen, saavutettavuus

- Liikenne- ja tietoliikenneyhteydet työelämän ja vapaa-ajan muutokseen vastaamassa
- Liikenteen ja logistiikan virran hyödyntäminen elinkeinojen kehittämisessä
- Ainutlaatuinen maanalainen infrastruktuuri ja maanalaisen toiminnan osaaminen
- Paikallisten osaamisklustereiden rakentaminen
- Resurssiviisas Pyhäjärvi
- Uusiutuva energia luo työtä ja toimeentuloa

2. Elinvoima ja hyvinvointi

- Hyvinvoiva kasvuyhteisö
- Sivistyksestä virtaa
- Kantokykyinen palvelutuotanto
- Mukaan vetävä toimintakulttuuri
- Viihtyisä elinympäristö
- Luonnon hyödyntäminen hyvinvoinnin rakentamisessa

3. Vahva ja mahdollistava kaupunki

- Talous tasapainossa
- Tytärtyhtiöiden elinvoimatyö
- Kestävät ja vaikuttavat investoinnit
- Henkilöstön osaamisen ja jaksamisen kehittäminen

4. Yhteistyö ja vuorovaikutus

- Aktiivinen ja erottuva Pyhäjärvi
- Alueellinen yhteistyö vastaamaan elinvoimatyön haasteita
- Resurssiviisaus inhimillisessä pääomassa
- Päätöksenteon vuorovaikutus ja osallisuus

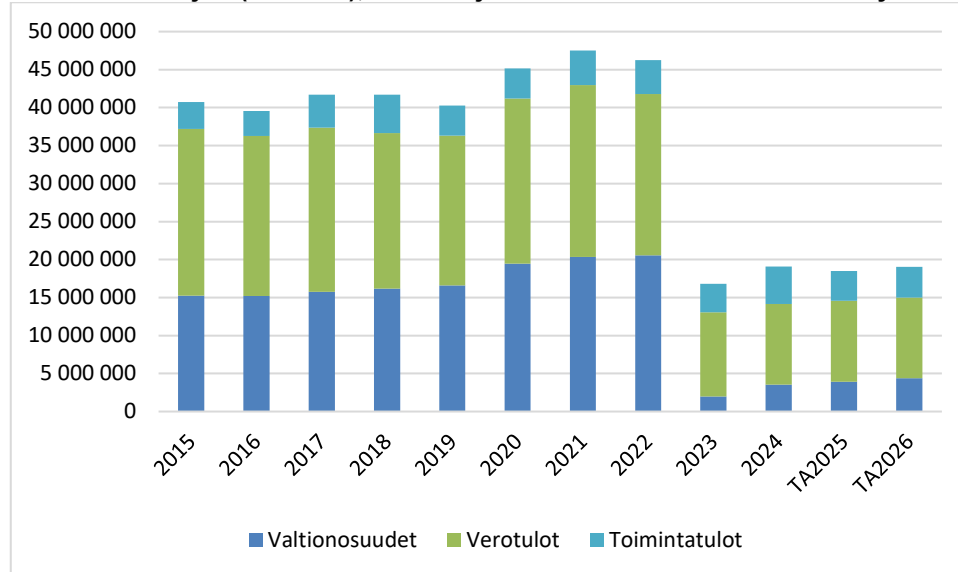
Kaupunkistrategian painotukset ja tavoitteet tarkennetaan vuosittain talousarvion toiminnallisissa tavoitteissa, joiden valmisteluvastuu kohdennetaan kaupunginhallitukselle, lautakunnille ja tytäryhtiöille. Toiminnallisten tavoitteiden toteutumista seurataan aktiivisesti osavuositarkastuksissa sekä yksityiskohtaisemmin konsernin tilinpäätöksessä. Strategian toteutumista arvioidaan osavuositarkastuksissa talousarvion toiminnallisten tavoitteiden mittarien avulla. Saatuja seurantatietoja hyödynnetään joka vuosi tehtävällä strategian päivittämisen tarvearvioinnilla.

Kaupunkistrategialla pyritään näkyviin vaikutuksiin kuntalaisten terveydessä ja hyvinvoinnissa, elinkeinojen kehittämisessä, kaupunkikonsernin talouden kehityksessä sekä ympäristön viihtyisyydessä.

Toimintatuottojen kehitys

Käyttötalouden tuotot koostuvat pääasiassa toimintatuotoista, verotuloista sekä valtionosuuksista.

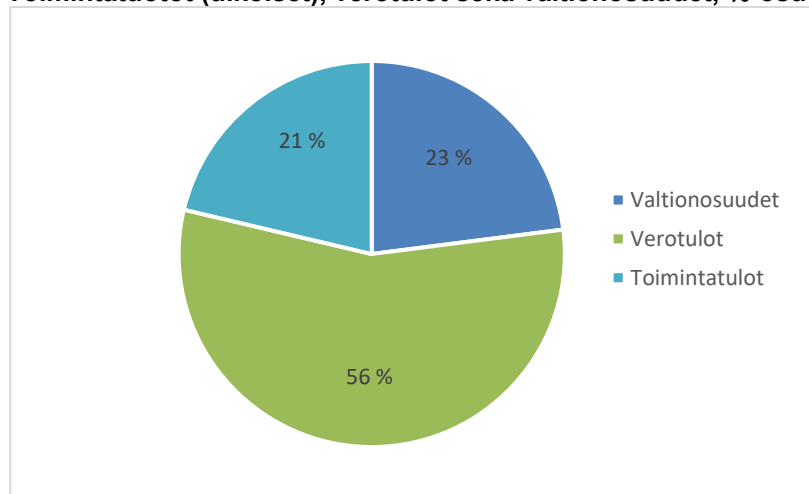
Toimintatuottojen (ulkoiset), verotulojen sekä valtionosuuksien kehitys v. 2015 – 2026

Yllä olevasta taulukosta on nähtävissä valtionosuusuudistuksesta johtuva vähennys valtionosuuksituloissa vuonna 2015. Vuonna 2015 myös toimintatulot vähentyivät vesi- ja viemärlaitoksen sekä kaukolämpölaitoksen yhtiöittämisen seurauksena. Hyvinvointialueuudistus vaikutti kuntien toimintakuluihin, verotuloihin ja valtionosuuksiin talousarviovuodesta 2023 lukien.

Yhteisöverotulot ovat olleet merkittävät vuoteen 2022 saakka. Pyhäsalmen kaivos on ollut suurin yhteisöveroa tuottava yritys Pyhäjärven kaupungissa. Kaivostoiminnan päättyessä verotulot ovat vähentyneet. Verotulopohjan laajenemiseen vaikuttavat merkittävästi energiakäänteeseen liittyvät kiinteistöverotulot tulevina vuosina.

Toimintatuotot (ulkoiset), verotulot sekä valtionosuudet, %-osuus TA2026

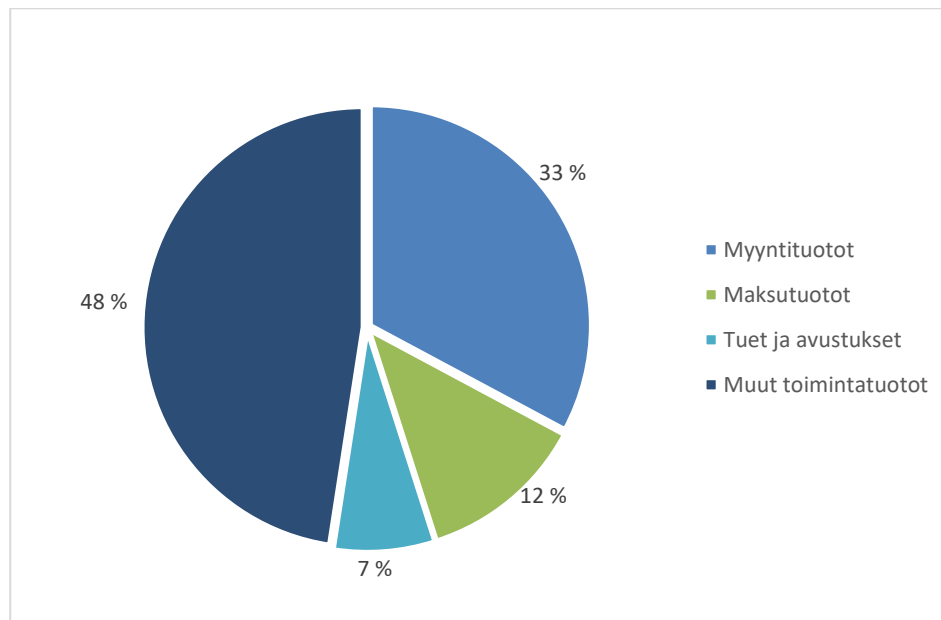

Toimintatuotot, verotuotot ja valtionosuudet	TA 2026, €	Osuus tuotoista, %
Toimintatuotot, ulkoiset	4 061 443	21 %
Verotulot	10 620 000	56 %
Valtionosuudet	4 380 000	23 %
Tuotot yhteensä	19 061 443	100 %

Toimintatuotot

Toimintatuotot sisältävät myyntituotot, maksutuotot, tuet ja avustukset sekä muut toimintatuotot.

Toimintatuotot	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Toimintatuotot, ulk., €	4 536 064	4 490 724	3 771 687	4 913 082	3 913 961	4 061 443

Toimintatuottojen jakautuminen eri tulolajeittain prosentiosuuksina TA2026

Toimintatuotot	TA 2026, €	Osuus toimintatuotoista, %
Myyntituotot kaupunki (ulkoiset)	1 333 230	33 %
Maksutuotot	497 582	12 %
Tuet ja avustukset	298 992	7 %
Muut toimintatuotot	1 931 639	48 %
Toimintatuotot yhteensä	4 061 443	100 %

Verotulot

Pyhäjärven kaupungin verotulojen kehittyminen vuosina 2022 - 2026

Verotulot	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Kunnallisvero, €	15 551 890	7 885 599	7 586 355	7 460 000	7 600 000
Osuus yhteisöverosta, €	4 320 543	1 751 542	1 257 624	1 250 000	950 000
Kiinteistövero, €	1 319 698	1 402 608	1 786 017	1 920 000	2 070 000
Verotulot yhteensä, €	21 192 131	11 039 749	10 629 996	10 630 000	10 620 000

Sosiaali- ja terveyspalvelujen sekä pelastustoimen järjestämisvastuu ja siten niiden kustannukset siirrettiin kunnilta hyvinvointialueille. Tämän takia kuntien tuloja siirrettiin valtiolle, joka rahoittaa hyvinvointialueiden toimintaa. Merkittävä osa tulojen siirtoa tehtiin kunnallisveron kautta. Kaikkien Manner-Suomen kuntien tuloveroprosentteja alennettiin yhtä paljon 12,64 prosenttiyksikköä vuonna 2023. Yhteisöverotuloihin sekä kunnan tuloveroihin on vaikuttanut alentavasti myös Pyhäsalmen kaivoksen malmivarantojen loppuminen.

Kaupunginvaltuusto päätti vuodelle 2026 seuraavat tulovero- ja kiinteistöveroprosentit (suluissa vuoden 2024 veroprosentit): kunnallisvero 9,10 % (9,10 %), vakituiset asunnot 0,50 % (0,50 %), yleinen kiinteistövero 1,30 % (1,30 %), muut kuin vakituiset asunnot 1,40 % (1,40 %), rakentamattomat rakennuspaikat 6,0 % (6,0 %), yleishyödyllinen yhteisö 0,00 % (0,00 %) sekä voimalaitokset 3,10 % (3,10 %).

Pyhäjärven kaupungin veroprosentit vuosina 2019 - 2026

Veroprosentit	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Kunnan tulovero	20,75	21,75	21,75	21,75	9,11	9,10	9,10	9,10
Yleinen kiinteistövero	1,30	1,30	1,30	1,30	1,30	1,30	1,30	1,30
Vakituinen asunto	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
Muu asuinrakennus	1,30	1,40	1,40	1,40	1,40	1,40	1,40	1,40
Rakentamaton rakennuspaik.	4,00	6,00	6,00	6,00	6,00	6,00	6,00	6,00
Yleishyödyllinen yhteisö	0,10	0,10	0,10	0,10	0,00	0,00	0,00	0,00
Voimalaitos	3,10	3,10	3,10	3,10	3,10	3,10	3,10	3,10
Efektiivinen veroaste	13,81	14,43	14,43	14,22	6,34	6,42	6,76	6,76
Erotus, efekt. – kunnan tulov.	6,94	7,32	7,32	7,53	2,77	2,68	2,34	2,34

Veroprosentit	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Kuntien keskimääräinen tulovero-%	19,97	20,02	20,01	7,38	7,46	7,54	7,57
Pohjois-Pohjanmaan keskim.tulovero%	20,57	20,91	20,91	8,27	8,35	8,58	

Kuntien keskimääräinen tuloveroprosentti vuonna 2026 on 7,57 %. Erilaisten vähennysten johdosta kuntien tuloveroprosentit (nimellinen veroaste) ei vastaa todellista veroastetta kunnissa. Puhutaan efektiivisestä veroasteesta, joka on maksuunpannun kunnallisveron suhde ansiotuloihin. Pyhäjärven kaupungin efektiivinen veroaste vuonna 2026 on 6,78 %.

Veroprosentin korottamatta jättämiseksi esitetyt perustelut, joissa tasausjärjestelmän väitetään ”korvaavan” korotusta vastaavat verotulot, eivät pidä paikkaansa. Miksi näin on, johtuu siitä, että tasausta laskettaessa käytetään koko maan painotettua keskimääräistä tuloveroprosenttia eikä kunnan päättämää veroprosenttia.

Valtionosuudet

Valtion talousarvioesitys sisältää lukuisia kuntatalouteen vaikuttavia toimenpiteitä, joista useimpien nettovaikutus kuntatalouteen on lähellä neutraalia tai hieman vahvistava. Uusiin tai laajentuviin tehtäviin ja velvoitteisiin osoitetaan 100 prosentin valtionosuus, ja valtion päättämien veroperustemuutosten vaikutukset kompensoidaan kunnille. Osana keväällä 2024 linjattuja säästöpäätöksiä joitain kuntien tehtäviä ja velvoitteita poistetaan.

Kuntien peruspalvelujen valtionosuusprosentti nousee 25,02 prosentista 25,82 prosenttiin vuonna 2026 Valtionosuusprosentissa on otettu huomioon lisäyksenä uusien ja laajenevien tehtävien toteuttaminen.

Pyhäjärven kaupungin valtionosuuksien kehittyminen vuosina 2020 – 2026

Valtionosuudet	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Peruspalvelujen valtionosuus, €	16 956 145	15 151 459	17 635 494	1 304 782	1 831 800	3 436 000	3 730 420
Opetus- ja kulttuuritoim. muut valtionosuudet	-336 897	-293 871	-248 029	-258 648	-196 098	-174 000	-74 072
Veromenetysten kompensatio	2 841 326	2 831 753	3 184 364	958 856	957 942	673 000	671 805
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus		805 000			950 000		
Valtionosuudet yhteensä	19 460 574	20 335 468	20 571 829	2 004 990	3 543 644	3 935 000	4 328 153
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus, sisältyy peruspalvelujen valtionosuuksiin	1 313 839	1 841 127	988 368	-38 849	1 603 049	2 286 100	2 422 206
Valtionosuudet € / asukas	3 233	4 098	4 261	422	753	834	956
Valtionosuudet, %:a ulk.toimintamenoist.	45,5	45,1	45,0	11,0	19,6	20,8	23,7
Valtionosuuksien osuus verotuloista %	89,6	89,9	97,1	18,2	33,3	37,0	41,2

Vuoden 2026 lopulliset tiedot valtionosuuksista tarkentuvat joulukuun lopussa. Talousarvion valtionosuus euromäärä sisältää myös tanssiopiston valtionosuuden, 80.000 euroa, joka on huomioitu hyvinvointipalveluiden valtionosuustuloina.

Valtionosuusprosentit ja kunnan omarahoitusosuudet vuosina 2020 - 2026

Valtionosuudet	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Valtionosuusprosentti %	25,46	25,63	23,59	22,09	21,92	25,02	25,82
Kunnan omarahoitusosuus, €/asukas	3 655	3 747	4 291	1 330	1 389	1 468	1 549

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoitus

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusjärjestelmä toimii osana kuntien valtionosuusjärjestelmää. Kuntien lisäksi se kattaa myös yksityiset koulutuksen järjestäjät ja kuntayhtymät.

Opetus- ja kulttuuritoimen järjestelmällä rahoitetaan

- koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa
- osaa esi- ja perusopetuksesta
- lukiokoulutusta
- ammatillista koulutusta
- kansanopistoissa, kansalaisopistoissa, kesäyliopistoissa, liikunnan koulutuskeskuksissa ja opintokeskuksissa järjestettyä vapaan sivistystyön koulutusta.

Lisäksi järjestelmä kattaa opetustuntimäärän perusteella rahoitettavan taiteen perusopetuksen, kuntien liikuntatoimen ja nuorisotyön sekä museoiden, teattereiden ja orkestereiden toiminnan.

Korkotuotot ja muut rahoitustuotot

Pyhäjärven kaupunki ei peri Kiinteistö Oy Rillankiveltä myöntämistään tertiäärilainoista korkoa vuonna 2026. Tertiäärilaina on kaupungin myöntämä kolmoissijaislaina, jonka asuntorahasto rinnastaa yhtiön omiin varoihin. Tertiääri- eli kolmoissijaislaina tarkoittaa sitä, että laina on vakuuksien suhteen kolmannella sijalla valtion ja muiden rahoittajien jälkeen.

Korkotuotot sisältävät mm. Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy:ltä ja Kiinteistö Oy Rillankiveltä perittävän lainan koron.

Muihin rahoitustuottoihin on budjetoitu 510.000 euroa, joka sisältää mm. sijoitusarvopapereiden myyntituotot.

Kuntalain 129 §:n mukaan kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla.

Pyhäjärven kaupunki perii antamistaan lainan takauksista vuotuista takausprovisiota.

Toimintakulujen kehitys

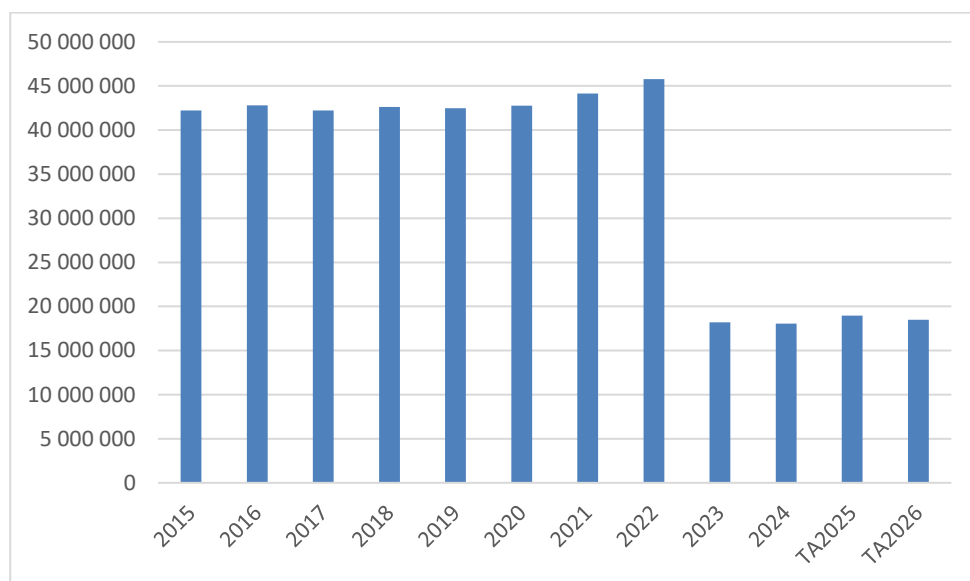
Toimintakulut ja toimintakate

Seuraava taulukko kuvaa Pyhäjärven kaupungin toimintakatteen kehitystä. Toimintakate on käytötalouden toimintatulojen ja toimintamenojen erotus. Hyvinvointialueuudistus vaikutti merkittävästi toimintakatteeseen vuodesta 2023 alkaen.

Toimintakate	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Toimintakate, €	-41 277 810	-14 409 850	-13 127 542	-15 049 000	-14 424 611

Toimintakulut	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Toimintakulut, ulkoiset, €	-45 768 534	-18 181 537	-18 040 595	-18 962 961	-18 486 054

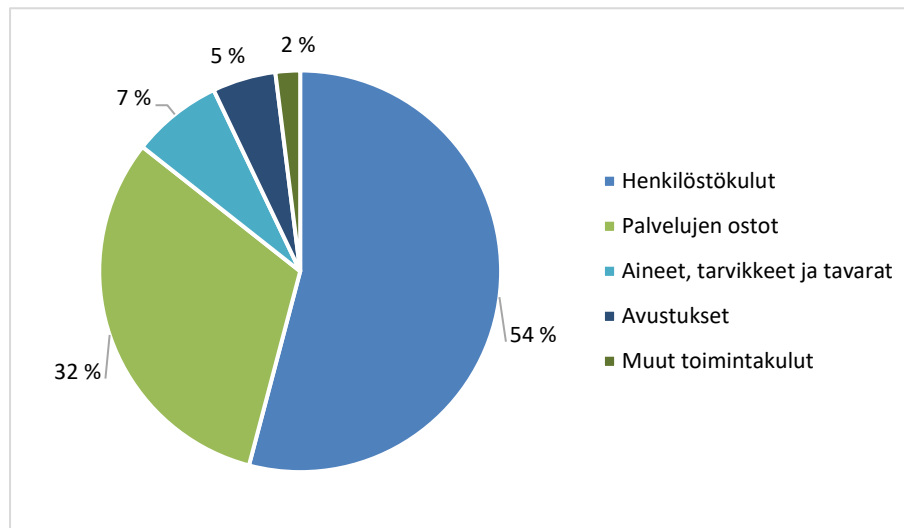
Pyhäjärven kaupungin toimintakulujen (ulk.) kehittyminen vuosina 2015 – 2026

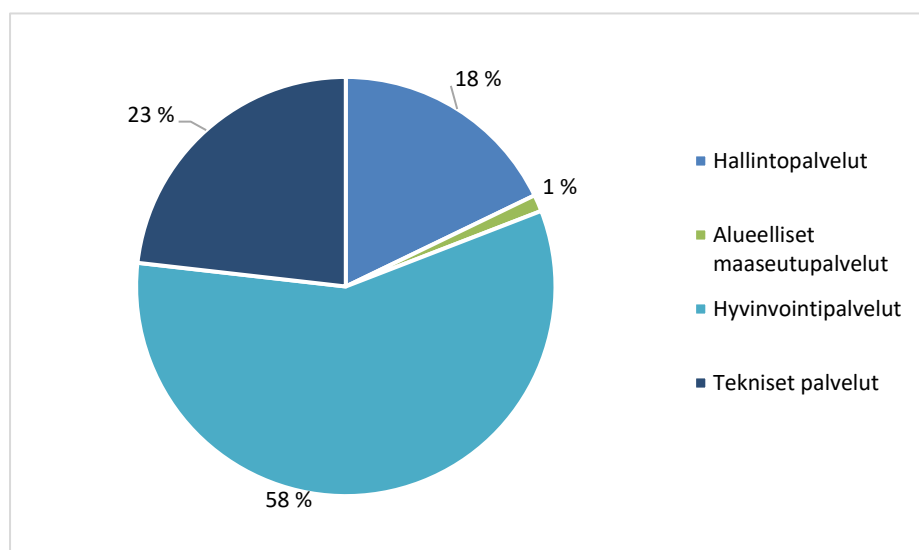
Vuosi 2015 ei sisällä kaukolämpölaitoksen sekä vesi- ja viemärlaitoksen toimintakuluja, koska Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy perustettiin hoitamaan em. toimintoja. Varhaiskasvatus siirtyi Peruspalvelukuntayhtymä Selänteeltä 1.1.2016 alkaen Pyhäjärven kaupungin talousarvioon sivistystoimen alle.

Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi hyvinvointialueille 1.1.2023. Järjestämisvastuun siirtyminen vaikuttaa myös Pyhäjärven kaupungin toimintakulujen, toimintatulojen, verotulojen sekä valtionosuuksien määrään.

Vuonna 2025 kaupunkien toimintakuluja lisäsi työllisyyspalvelujen siirtyminen kuntien palveluiksi.

Toimintakulut (ulkoiset) kululajeittain TA2026

Pyhäjärven kaupungin ulkoiset toimintakulut kululajeittain	TA 2026 €	%-osuus
Henkilöstökulut	10 001 993	54 %
Palvelujen ostot	5 827 826	32 %
Aineet ja tarvikkeet	1 346 353	7 %
Avustukset	944 080	5 %
Muut toimintakulut	365 801	2 %
Ulkoiset toimintakulut yhteensä	18 486 054	100 %

Toimintakulut (ulkoiset) toimialoittain talousarviossa 2026

Henkilöstökulut muodostavat vuoden 2026 talousarviossa suurimman osan ulkoisista kustannuksista.

Henkilöstömenot

Kunta-alaa koskevat virka- ja työehtosopimukset ovat voimassa 1.5.2025–29.2.2028. Vuoden 2026 talousarvion laadinnassa on varauduttu 1,5 %:n palkkakustannusten korotuksiin. Henkilöstökulut ovat yhteensä noin 54 % kaikista ulkoisista toimintakuluista.

Tasausmaksu

Eläkemenoperusteinen maksu on poistunut ja tilalle on tullut tasausmaksu 1.1.2023 alkaen. Tasausmaksu jaettiin vuonna 2025 hyvinvointialueiden ja kuntien kesken siinä suhteessa, mikä on hyvinvointialueiden ja kuntien osuus niiden julkisten alojen eläkelain 85 ja 86 §:ssä tarkoitetuista työansioista lain voimaantullessa.

Keva on arvioinut vuoden 2026 tasausmaksun kokonaismäärän ja jakanut sen kuntien ja hyvinvointialueiden kesken niin, että kuntien osuus on n. 48,7 % kokonaissummasta. Kuntien osuus jaetaan kuntien kesken kunakin vuonna kuntien viimeiseksi vahvistetun tilinpäätöksen mukaisen verorahoituksen suhteessa. Kunnan verorahoituksella tarkoitetaan kunnan saamia kunnallisvero-, kiinteistövero- ja yhteisöverotuloja sekä valtionosuuksia.

Tasausmaksu on jaettu henkilöstömenojen suhteessa toimialueille. Pyhäjärven kaupungin tasausmaksu vuonna 2026 on Kevan arvion mukaan yhteensä 203.305 euroa.

Palvelujen ostot

Palvelujen ostojen osuus koko kaupungin kustannuksista muuttui merkittävästi vuonna 2023, kun hyvinvointialueet aloittavat toimintansa. Kaupungin talousarvio ei sisällä enää määrärahavarausta sosiaali- ja terveyspalvelujen sekä palo- ja pelastuspalvelujen ostamiseen.

Kaupungin hyvinvointipalvelut ovat ostaneet ateriapalvelut 1.1.2023 alkaen PPE Köökki Oy:ltä.

Vuonna 2024 palvelujen ostoihin ei varattu määrärahoja ympäristösuojelu- ja rakennusvalvonnan palvelujen sekä Selman palvelujen toimintaan, koska edellä mainitut palvelut siirtyivät kunnille 1.10.2023 alkaen. Myös kirjastopalvelut siirtyivät kaupungin omaksi toiminnaksi 1.1.2024 alkaen.

Vuonna 2025 palvelujen ostojen määrää lisäsi työllisyyspalvelujen ostamiseen varatut määrärahat.

Avustukset

Vuonna 2026 avustusmäärärahat ovat pysyneet pääasiassa edellisvuoden tasolla, toteutumisiin liittyviä eurotarkistuksia on tehty. Maaseudun kehittämisavustukseen varattiin 12.000 euron määräraha sekä kunnan osuuteen maaseutuyrittäjien lomituspalveluihin varattiin 15.000 euroa.

Hallintopalvelujen avustusmäärärahoissa on varauduttu lasten kotihoidontuen kuntalisän maksamiseen talousarviovuonna 2026. Lasten kotihoidontuen kuntalisän kuukausimäärä on 200 euroa. Avustukset yhteisöille sisältävät avustukset Pyhäjärven 4H-yhdistykselle sekä SPR:n Pyhäjärven osastolle. Avustuksiin yhteisöille on varattu määräraha 8.500 euroa, joka ilmoitetaan yhdistysten haettavaksi kevään 2026 aikana. Avustus on tarkoitus käyttää lasten ja nuorten, sairaiden ja vanhusten palveluja edistävien yhdistysten toimintaan. Avustusta voi hakea myös tapahtumien järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin. Yhdistyksen tulee olla pyhäjärvinen yhdistys eikä yhdistys voi saada avustusta kaupungin muista avustusmäärärahoista.

Hallintopalvelujen avustusmäärärahat sisältävät myös työttömyysturvakustannukset. Hyvinvointipalvelujen määrärahoissa on varauduttu kulttuuritoimen, nuorisotoimen, liikuntatoimen avustuksiin sekä lakisääteiseen kotihoidontukeen.

Teknisen toimen määrärahoissa on varauduttu yksityistieavustuksiin sekä latujen kunnossapitoavustukseen.

	TA 2026	
Avustukset hallintopalvelut		
Avustukset kotitalouksille		30.000
Lasten kotihoidon kuntalisä	30.000	
Avustukset kotitalouksille		28.380
Vammaisneuvosto	1.380	
Kunnan osuus lomituspalveluihin maaseutuyrittäjille	15.000	
Avustus maaseudun kehittämiseen	12.000	
Avustukset yhteisöille		60.400
Pyhjärven 4H-yhdistys	6.000	
SPR, Pyhjärven osasto	5.000	
Ennalta jakamattomat avustukset talousarviovuonna (joka sisältää veteraanijärjestöille annettavan avustuksen ja Pyhjärven Pohdin yleisurheilujaoston kesäikäreiden järjestämiseen varatun määrärahan 1.500 €)	8.500	
Muu kohdentamaton avustus	4.000	
Kaukolämpötaksan porrastus	5.400	
Uuden teollisuushallin rakentajille –50 % liittymismaks.	13.500	
Risteysalueen kaukolämpötaksan kompensointi	18.000	
Avustukset yhteisöille		13.600
Kylätoiminta-avustus (150 €/kylä + 150 €/kylä kokousosal.)	3.600	
Kylien kehittämisavustus	10.000	
Avustukset yhteisöille, työllistäminen 6059		615.000
Työttömyysturvamaksut	600.000	
Pyhjärvi-lisä, työttömien työmatkatuki	5.000	
Kesätyöllistäminen	10.000	
Avustukset hallintopalvelut yhteensä		747.380
Avustukset hyvinvointipalvelut		
Avustukset yhteisöille		51.700
Kesäyliopisto	12.000	
Yrittäjyyskasvatus	1.500	
Kohtaamispaikkatoiminta	800	
Liikunta, järjestöavustukset	21.000	
Nuorisotoimi, järjestöavustukset	5.800	
Kulttuuripalvelut, järjestöavustukset	10.600	
Lakisääteinen kotihoidon tuki		115.000
Avustukset hyvinvointipalvelut yhteensä		166.700
Avustukset tekniset palvelut		
Avustukset yhteisöille		30.000
Yksityistieavustukset	30.000	
Avustukset tekniset palvelut yhteensä		30.000
Avustukset yhteensä		944.080

Lainakanta**Lainakanta sekä omavaraisuusaste vuosina 2020 – 2026**

	2020	2021	2022	2023	2024	8.2025	TA2026
Lainakanta, 1000 euroa	30 252	28 184	26 115	31 987	37 435	39 920	50 050
Lainakanta € / asukas	6 011	5 680	5 409	6 726	7 950	8 709	10 928
Omavaraisuusaste	44,9	48,3	46,3	39,7	35,1	24,6	
Konsernin lainat, € / asukas	10 031	10 251	10 768	9 003	10 259		
Kuntien keskimääräinen lainakanta € / asukas	3 448	3 465	3 377	3 368	3 450		
Kuntien keskimääräinen konsernin lainakanta, € / as.	7 457	7 681	7 831	6 960	7 263		

Vuodesta 2015 alkaen Pyhäjärven kaupunki on nostanut vuosittain talousarviolainaa talousarviopäätöksen mukaisesti. Lainaa on otettu myös käyttötalouden hoitamiseen, koska vuosikate on muodostunut useana vuotena negatiiviseksi.

Omavaraisuusaste mittaa yrityksen vakavaraisuutta, tappion sietokykyä ja ylipäättään kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäimellä. Omat varat muodostavat puskurin mahdollisia tappioita varten. Kunnissa pidetään omavaraisuusastetta hyvänä, jos se ylittää 70 %:a.

Lainan ottaminen

Maksuvalmiutta ovat rasittaneet valtionosuuksien määrän aleneminen ja mittavat investoinnit. Vuosikate on ollut negatiivinen useana vuotena. Tämä tarkoittaa, että on otettava velkaa myös käyttötalousmenojen hoitamiseen. Kaupunginhallituksella on oikeus talousarviolainojen ottamiseen talousarvion puitteissa.

Kaupunginjohtajalle ja talous- ja hallintojohtajalle annetaan maksuvalmiuden turvaamiseksi oikeus tilapäislainan ottamiseen enintään 3,0 miljoonaa euroa ja sitä suuremmista tilapäislainoista päättää kaupunginhallitus.

Lainananto

Kaupunginhallitukselle annetaan valtuudet myöntää rekisteröidyille yleishyödyllisille yhteisöille lyhytaikaista lainaa. Laina voidaan myöntää olemassa olevan rahoituspäätöksen perusteella enintään vuodeksi kerrallaan EU-rahoitteisten tai niihin verrattavien hankkeiden maksuvalmiuden turvaamiseksi. Hankkeen vuosikustannusarvion tulee olla yli 8.000 €. Lainasta peritään nostohetken mukainen, Euribor 6 kk (360) korko. Vakuudeksi edellytetään yhdistyksen yleisen kokouksen päätös kassalainan ottamisesta kaupungilta ja velkakirjaan hallituksen virallinen allekirjoitus. Hankkeen jatkuessa laina voidaan uudistaa tarvittaessa kaupunginhallituksen päätöksellä. Laina on maksettava takaisin kokonaisuudessaan heti, kun hanke on päättynyt ja hankesuunnitelman mukaiset maksatukset on saatu.

Kaupunginjohtajalle ja talous- ja hallintojohtajalle annetaan tytäryhtiöiden maksuvalmiuden turvaamiseksi oikeus tilapäislainan antamiseen enintään 100.000 euroa. Euromäärältään 100.000 euroa suuremmista tilapäislainoista päättää kaupunginhallitus. Tytäryhtiöiden maksuvalmiuslainan ehtona on, että se on maksettava kaupungille takaisin ennen lainanottovuoden päättymistä (31.12.).

Kuntalain 129 §:n mukaan kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetystä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takautta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla.

Pyhäjärven kaupunki perii antamistaan lainan takauksista vuotuista takausprovisiota.

Sijoitukset vuosina 2021 – 2025 (markkina-arvot)

TUNNUSLUKU/MITTARI	2021	2022	2023	2024	31.8.2025
Evli	5 947 332	5 496 088	5 980 569	6 425 626	6 574 720
Nordea kapitalisaatio	1 602 379	874 305	606 891	4 431 981	4 904 122
Nordea varainhoito	4 038 017	3 788 118	4 363 370	952 815	638 100
Ålandsbanken	357 570	707 580	787 421	753 360	673 831
Yhteensä	11 945 298	10 866 091	11 738 251	12 563 782	12 790 773

Pyhäjärven kaupungin varainhoitajina ovat toimineet vuoden 2018 lopusta alkaen Evli sekä Nordea varainhoito. Ålandsbanken tuli varainhoitajaksi vuoden 2020 lopussa.

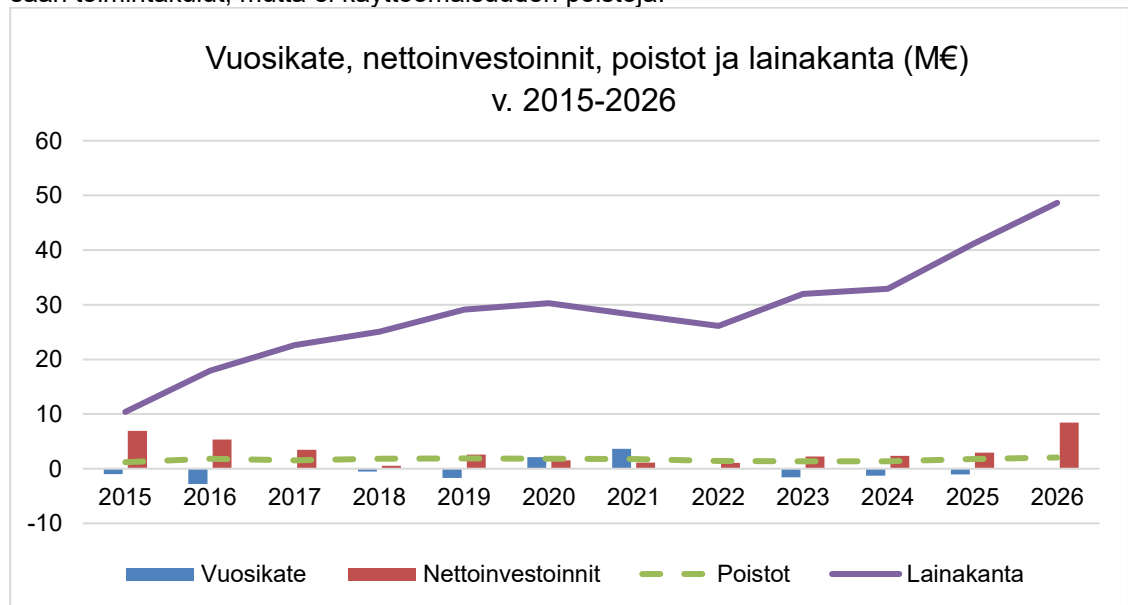
Tuottoprosentti vuoden alusta oli Evlin salkussa 1,56 %. Kolmen vuoden tuotto Evlillä oli 20,65 %. Nordea kapitalisaation ja varainhoidon tuottoprosentti vuoden alusta oli 2,91 % sekä raportoinnin alusta 40,97 %. Ålandsbankenin vuoden tuotto sijoitukselle on ollut 5,17 %.

Pääomantuloutuksia voidaan tulevaisuudessa käyttää investointeihin, lainojen lyhennyksiin ja elinkeinojen kehittämiseen valtuuston erikseen päättämällä tavalla.

Tulorahoituksen riittävyys

Vuosikate osoittaa sen tulorahoituksen, joka juoksevien menojen maksamisen jälkeen jää jäljelle käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainojen lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että tulorahoitus on riittävä, jos vuosikate on vähintään käyttöomaisuuden poistojen suuruinen.

Vuoden 2026 talousarviossa vuosikate on noin 140.000 euroa. Vuosikate kattaa kokonaisuudessaan toimintakulut, mutta ei käyttöomaisuuden poistoja.

TULOSLASKELMA JA KOKONAISTALOUDEN KEHITYS

Tuloslaskelma v. 2024 - 2030 ulkoiset + sisäiset

	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028	TS2029	TS2030
Toimintatuotot	7 341 881	6 363 655	6 485 652	6 489 068	6 543 735	5 945 736	5 894 065
Toimintakulut	-20 469 393	-21 412 655	-20 910 263	-21 020 063	-21 610 594	-22 318 877	-22 701 204
Toimintakate	-13 127 512	-15 049 000	-14 424 611	-14 530 995	-15 066 859	-16 373 141	-16 807 139
Verotulot	10 629 997	10 630 000	10 620 000	11 430 000	13 390 000	16 240 000	16 400 000
Valtionosuudet	3 543 644	3 935 000	4 380 000	4 880 000	4 950 000	5 050 000	5 150 000
Rahoitustuotot	508 884	547 000	620 000	585 000	580 000	580 000	580 000
Rahoituskulut	-1 208 792	-1 093 000	-1 056 013	-1 165 000	-1 220 000	-1 150 000	-1 080 000
Vuosikate	346 219	-1 030 000	139 376	1 199 005	2 633 141	4 340 859	4 236 861
Poistot	-1 652 011	-1 748 000	-2 052 400	-2 120 000	-2 190 000	-2 180 000	-2 010 000
Arvonalentumiset							
Tilikauden tulos	-1 305 791	-2 778 000	-1 913 024	-920 995	443 141	2 160 859	2 226 861
Poistoeron muut.	321 249	310 000	300 000	290 000	280 000	270 000	260 000
Varausten muutos							
Rahastojen muut.							
Tilik. yli-/alijäämä	-984 542	-2 468 000	-1 613 024	-630 995	723 141	2 430 859	2 486 861
Taseen erät							
Ed.tilik. alijäämä	-436 851	-1 421 393	-3 889 393	-5 502 417	-6 133 412	-5 410 271	-2 979 412
Poistoero	4 494 803	4 184 803	3 884 803	3 594 803	3 314 803	3 044 803	2 784 803

Tuloslaskelma

Tuloslaskelmassa esitetään kokonaistalouden kannalta keskeiset tekijät, eli verotulot, valtionosuudet sekä varsinaisen toiminnan toimintatuotot ja toimintakulut. Vakaan talouden lähtökohtana on sopeuttaa toimintamenot tuloerien kehitykseen.

Toimintakate muodostuu toimintatulojen ja toimintamenojen erotuksesta (= käyttötalouden nettomeno). Se osoittaa kuinka paljon käyttötalouden menoista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Vuosikate osoittaa tulo- ja menojen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulo- ja menojen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulo- ja menojen riittävyys on riittävä. Tuloslaskelma osoittaa, että Pyhäjärven kaupungin tulo- ja menojen riittävyys on riittävä vuonna 2026, mutta odotettavissa on, että tulevina vuosina kaupungin talous tulee parantumaan verotulopohjan laajentumisen kautta.

Tuloslaskelman tunnuslukuja

	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Asukasmäärä	4 962	4 828	4 756	4 709	4 720	4 580
Toimintatuotot % toimintakuluista	10,3 %	9,8 %	20,7 %	27,2 %	20,6 %	31,0 %
Vuosikate % poistoista	202,8	7,0 %	-117,6 %	21,0 %	-58,9 %	6,7 %
Vuosikate €/asukas	729,7	20,9	-334,1	73,5	-218,2	30,4
Poisto %	39,4 %	31,9 %	35,8 %	33,6 %	44,7 %	31,6 %
Poistot / asukas	359,8	296,4	284,2	350,8	370,3	448,1
Tilikauden tulos	1 835 387	1 330 369	-3 005 301	-1 305 791	-2 778 000	-1 913 024
Taseen kertynyt yli-/alijäämä	3 341 467	2 243 348	-436 851	-1 421 393		
Kertynyt yli-/alij. €/as.	673	465	-92	-302		

Tuloslaskelman tunnusluvut, selostus:

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista: $100 \times \text{toimintatuotot} / \text{toimintakulut}$

Tunnusluku osoittaa paljonko toiminnan kuluista saadaan katetuksi palvelusuoritteiden myynti- ja maksutuotoilla sekä muilla toiminnan tuotoilla.

Vuosikate prosenttia poistonalaisista investoinneista:

$100 \times \text{vuosikate} / \text{keskimääräinen poistonalainen investointien omahankintameno}$

Vuosikate % poistoista: $100 \times \text{vuosikate} / \text{poistot}$

Poisto-%: $100 \times \text{poistot} / \text{käyttöomaisuudesta} / \text{toimintatulo}$

Taloussuunnittelun tasapainoperiaate

Kuntalaki velvoittaa kuntaa huolehtimaan tulo- ja menojen riittävyydestä ja maksuvalmiuden säilyttämisestä. Taloussuunnitelmassa on esitettävä toimenpiteet edellisiltä tilikausilta kertyneen tai kuluvalta tilikaudelta kertyvän alijäämän kattamiseksi. Muodollista tulojen ja menojen tasapainottamista vuositason tasolla ei kuitenkaan edellytetä. Kunta, jonka kulu- ja tulo- ja menojen tasapaino on ylijäämäinen, voi sen sijaan tehdä alijäämäisen taloussuunnitelman. Suunnitelman alijäämäisyys ei kuitenkaan saa olla suurempi kuin talousarvion laadintavuoden tasearvion mukainen kertynyt ylijäämä.

Kaupungin talouden seuranta ja reagoiminen tuleviin muutoksiin vaatii edelleen tarkkuutta tulevina vuosina. Kaupungin talouden tasapaino edellyttää kokonaistalouden hallintaa, uusien toimintatapojen luomista, yhteistyön tehostamista eri tahojen kanssa sekä kaupungin profiiliin nostamista.

Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelmalla osoitetaan kuinka paljon kunnan toiminnan ja sen investointien rahavirta on ylijäämäinen tai alijäämäinen. Rahoituksen rahavirralla osoitetaan, miten alijäämäinen toiminnan rahavirta on rahoitussellisesti katettu tai miten ylijäämä on käytetty. Rahoituslaskelman mukaan Pyhäjärven kaupungin pitkäaikaisten lainojen lisäys vuonna 2026 on 11,0 miljoonaa euroa.

Talouden tasapainottaminen / alijäämien kattaminen

Pyhäjärven kaupunki on aloittanut talouden tasapainottamisen vuonna 2015. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 20.6.2016 ensimmäisen talouden tasapainottamisohjelman vuosille 2016 – 2019. Viimeisin talouden tasapainottamisohjelma vuosille 2025 - 2027 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 30.9.2024 § 61.

Kaupunginhallituksen asettama taloustoimikunta jatkaa työtään talouden tasapainottamisen eteenpäin viemiseksi. Toimikunnan tavoitteena on päivittää talouden vuosien 2027 - 2030 tasapainottamisohjelma 30.9.2026 mennessä ja tehdä asiassa esitys kaupunginhallitukselle. Tasapainottamisohjelman avulla Pyhäjärven kaupungin tulee turvata kaupunkistrategiansa mukaisesti paikkakunnan itsenäisyys ja elinvoimaisuus ja varmistaa lähivuosina konsernitaseeseen todennäköisesti kertyvän alijäämän kattaminen kuntalain mukaisesti. Samalla toimikunnan tulee ottaa huomioon Pyhäjärvelle energiakäänteen tuomat suuret investoinnit ja niiden tuomat elinvoimalisäykset elinvoimatyön ja -investointien mahdollistajana. Veropohjan laajeneminen vaikuttaa merkittävästi Pyhäjärven kaupungin talouden tasapainoon tulevien vuosien aikana.

Taloussuunnitelmat vuosille 2025 - 2030

	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
Toimintatuotot	6 363 655	6 485 652	6 489 068	6 543 735	5 945 736	5 894 065
Toimintakulut	-21 412 655	-20 910 263	-21 020 063	-21 610 594	-22 318 877	-22 701 204
Toimintakate	-15 049 000	-14 424 611	-14 530 995	-15 066 859	-16 373 141	-16 807 139
Verotulot	10 630 000	10 620 000	11 430 000	13 390 000	16 240 000	16 400 000
Valtionosuudet	3 935 000	4 380 000	4 880 000	4 950 000	5 050 000	5 150 000
Rah.tuotot ja -kulut	-546 000	-436 013	-580 000	-640 000	-576 000	-506 000
Vuosikate	-1 030 000	139 376	1 199 005	2 633 141	4 340 859	4 236 861
Poistot	-1 748 000	-2 052 400	-2 120 000	-2 190 000	-2 180 000	-2 010 000
Tilikauden tulos	-2 778 000	- 1 913 024	-920 995	443 141	2 160 859	2 226 861
Poistoeron muutos	310 000	300 000	290 000	280 000	270 000	260 000
Tilik. yli-/alijäämä	-2 468 000	-1 613 024	-630 995	723 141	2 430 859	2 486 861
Tilik.yli-/alij.taseessa (TP2024 1.421.393€)	-1 421 393	-3 889 393	-5 502 417	-6 133 412	-5 410 271	-2 979 412
Poistoero (TP2024 4.494.803€)	4 184 803	3 884 803	3 594 803	3 314 803	3 044 803	2 784 803
Tilik.yli-/alijäämä + poistoero yhteensä	295 410	-1 617 614	-2 538 609	-2 095 468	65 391	2 292 252
		Alijäämää taseessa	Tilinpäätöksen vahvistaminen	1.alijäämän kattamisvuosi	2.alijäämän kattamisvuosi	3.alijäämän kattamisvuosi

Kuntalain 110 §:ssä tarkoitettu ylijäämä lasketaan edellisten tilikausien yli- tai alijäämän, tilikauden yli- ja alijäämän sekä poistoeron summana. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään 4 vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Alijäämän kattamisvelvollisuus koskee vain kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää, ei konsernitaseeseen kertynyttä alijäämää.

Laskelmien mukaan Pyhäjärven kaupungille muodostuisi taseeseen alijäämä tilinpäätöksessä 2026. Vuoden 2026 tilinpäätös vahvistetaan toukokuussa 2027. Pyhäjärven kaupungin vuonna 2026 kertynyt alijäämä on katettava vuosien 2027 – 2031 aikana.

Kuntalain talouden tasapainottamista koskeva sääntely

Taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa kuntalain säätämässä määräajassa. Alijäämän kattamista koskevista toimenpiteistä päätetään taloussuunnitelmassa. Jos alijäämää ei saada katettua määräajassa tai muut kuntalaissa säädetyt kriteerit täyttyvät, kunnassa voidaan käynnistää erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettely eli kriisikuntamenettely.

Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto ohjeistaa yli- ja alijäämän käsitteen sisällöstä tilinpäätöksessä. Ylijäämäeriin rinnastetaan myös vapaaehtoiset varaukset ja poistoero, jotka ovat kirjattaessa vähentäneet tilikauden ylijäämää. Kuntalain 110 §:ssä tarkoitettu ylijäämä lasketaan siten edellisten tilikausien yli- tai alijäämän, tilikauden yli- tai alijäämän sekä vapaaehtoisten varausten ja poistoeron summana.

Alijäämän kattamisvelvollisuus

Alijäämän kattamisvelvollisuudesta säädetään kuntalain 110 §:ssä. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Määräajassa tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä. Alijäämän kattamisvelvollisuus koskee vain kunnan tai kuntayhtymän taseeseen kertynyttä alijäämää, ei konsernitaseeseen kertynyttä alijäämää.

Kunnan tulee päättää taloussuunnitelmassa yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä kattamiskautena katetaan. Talouden tasapainottamisen tai alijäämän kattamisen keinojen tulee olla ensisijaisesti reaalitalouden keinoja eli tulojen lisäyksiä tai menojen vähennyksiä.

Alijäämän kattamiskausi

2

KANTA

Kriisikuntakriteerit

Kuntalain (410/2015) 118 §:n mukaan kunnan ja valtion tulee yhdessä selvittää kunnan mahdollisuudet turvata asukkailleen lainsäädännössä edellytetyt palvelut sekä ryhtyä toimenpiteisiin palvelujen edellytysten turvaamiseksi, jos laissa määritellyt erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyn (kriisikuntamenettelyn) edellytykset täyttyvät.

Arviointimenettely voidaan käynnistää:

- jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädetyssä määräajassa **TAI**
- jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kunnan viimeisessä konsernitilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneenä vuonna vähintään 500 euroa **TAI**
- jos rahoituksen riittävyyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet kaikki seuraavat raja-arvot
 1. kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia;
 2. kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti;
 3. asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla;
 4. konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8.

TALOUSARVION SITOVUUS

Kuntalain 110 §:n 5 momentin mukaan kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Talousarviossa valtuusto hyväksyy toimielinten toimintatavoitteet ja talousarvion. Kaupunginvaltuustoon nähden sitovaksi eräksi talousarviossa määritellään toimintakate. Kaupunginhallitus ja lautakunnat hyväksyvät talousarvioon perustuvat käyttösuunnitelmat. Toimielin voi siirtää käyttösuunnitelmaan liittyvää päätösvaltaa edelleen alaisilleen viranhaltijoille. Talousarvio sisältää myös informaatiotietona toimintaa ohjaavia tavoitteita, tunnuslukuja ja mittareita.

Käyttötaloussassa valtuusto myöntää toimielimille toiminnan ja talouden tavoitteet sekä niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Toimielimien sitovuustaso on toimintamäärärahan ja tulotavoitteen erotus eli toimintakate. Toimielimen toimintakatteeseen vaikuttavat muutokset on valtuuston hyväksyttävä. Tekniset talousarviomuutokset voidaan toteuttaa suunnittelujärjestelmään lautakunnan päätöksellä. Kaikki talousarviomuutokset on käsiteltävä talousarviovuoden aikana.

Toimielin	Tulosyksiköt
Keskusvaalilautakunta	
Tarkastuslautakunta	
Kaupunginvaltuusto	
Kaupunginhallitus	Yleishallinto
	Elinkeinopalvelut
Maaseutulautakunta	Alueelliset maaseutupalvelut
Hyvinvointilautakunta	Hallinto
	Perusopetus
	Toisen asteen opetus
	Vapaa-ajan koulutus
	Vapaa-aikapalvelut
	Varhaiskasvatus
Tekninen lautakunta	Yhdyskuntatekniset palvelut
	Tilapalvelut
	Rakennus- ja ympäristövalvonta
	Työpajatoiminta

Tuloslaskelmaosassa sitovia eriä ovat verotulot ja valtionosuudet sekä rahoitustulojen ja -menojen yhteismäärä.

Rahoitusosassa sitovia eriä ovat antolainauksen muutokset ja lainakannan muutokset.

Investointiosassa valtuusto myöntää toimielimille määrärahat. Toimielimien bruttomääräiset määrärahat ovat valtuustoon nähden sitovia.

Toimielin	Hankeryhmä
Kaupunginhallitus	Maa- ja vesialueet
	Koneet ja laitteet
	Sijoitukset ja muut pitkävaikutteiset menot
Hyvinvointilautakunta	Koneet ja laitteet
Tekninen lautakunta	Rakennukset
	Kiinteät rakenteet ja laitteet
	Koneet ja laitteet

Investointiosan poistonalaisena irtaimen omaisuuden hankintana pidetään vähintään 10.000 euron arvoista hyödyke tai hyödykeryhmän hankintaa. Irtaimen omaisuuden määrärahat ovat sitovia toimielintasolla. Toimielimet veloitetaan kantamaan ja hakemaan investointien valtionosuudet talousarvioon merkityn mukaisesti.

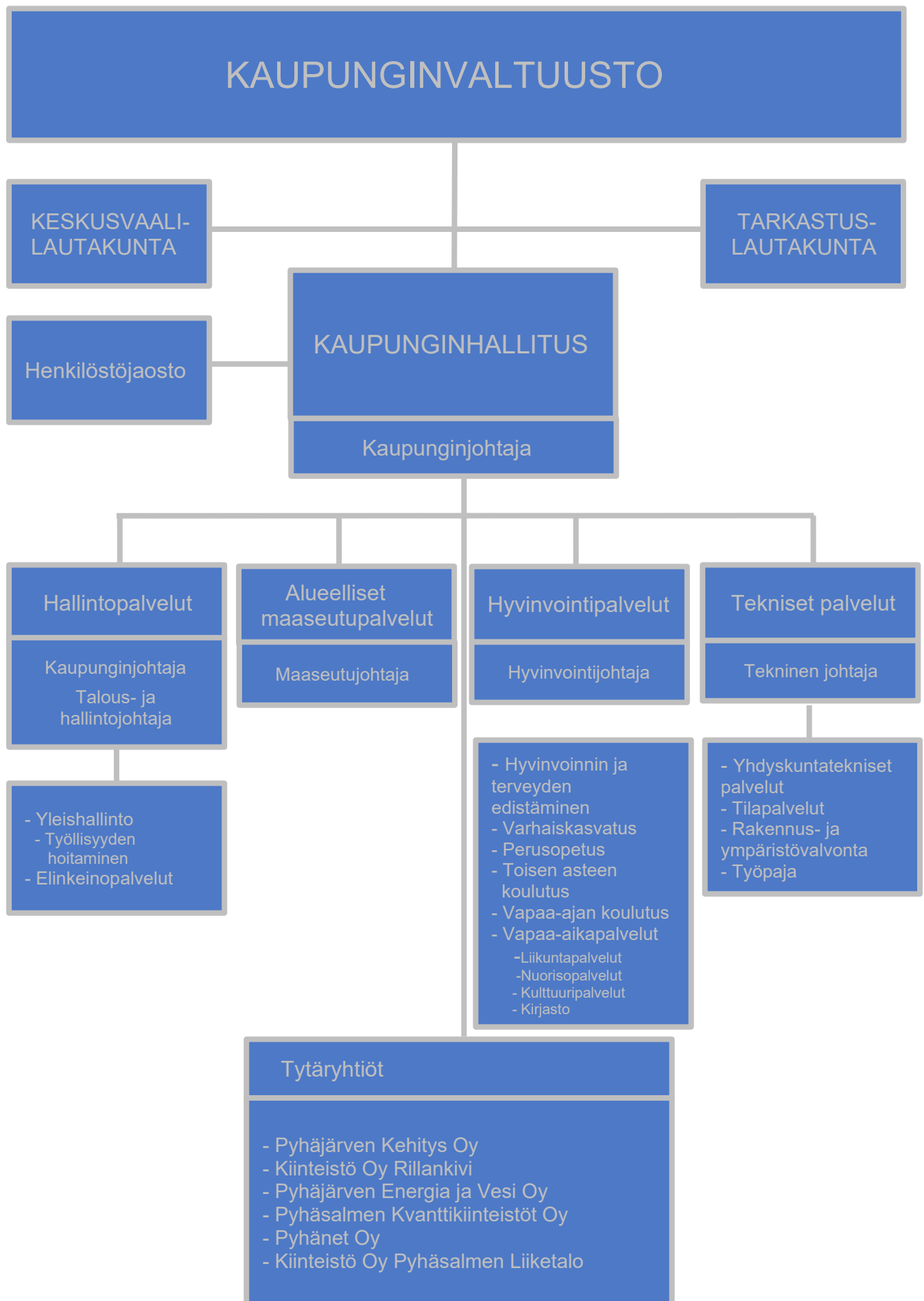
Toimielimien sekä tulosyksiköiden toimintakate vuosina 2025 ja 2026, ulkoiset + sisäiset Käyttötalouden sitovat määrärahat valtuustoon nähden on merkitty sinisiin laatikoihin.

	TA 2025	TA2026	Muutos €	Muutos-%
Keskusvaalilautakunta	-10 000	-1 000	9 000	-90,0 %
Tarkastuslautakunta	-31 200	-22 500	8 700	-27,9 %
Kaupunginvaltuusto	-73 800	-72 719	1 081	-1,5 %
Kaupunginhallitus	-3 303 000	-3 170 756	132 244	-4,0 %
Yleishallinto	-2 765 600	-2 758 755	6 845	-0,2 %
Elinkeinopalvelut	-537 400	-412 000	125 400	-23,3 %
Alueelliset maaseutup.	0	0	0	0,0 %
Hyvinvointilautakunta	-12 296 615	-12 323 166	-26 551	0,2 %
Hallinto	-293 768	-337 235	-43 467	14,8 %
Perusopetus	-6 347 048	-6 415 262	-68 214	1,1 %
Toisen asteen opetus	-1 078 854	-1 134 435	-55 581	5,2 %
Vapaa-ajan koulutus	-163 026	-248 947	-85 921	52,7 %
Vapaa-aikapalvelut	-1 292 189	-1 348 175	-55 986	4,3 %
Varhaiskasvatus	-3 121 730	-2 839 112	282 618	-9,1 %
Tekninen lautakunta	665 615	1 165 530	499 915	75,1 %
Yhdyskuntateknikka	-599 854	-373 724	226 130	-37,7 %
Tilapalvelut	1 586 169	1 824 560	238 391	15,0 %
Rakennus- ja ympäristövalvonta	-301 363	-200 739	100 624	-33,4 %
Työpajatoiminta	-19 337	-84 567	-65 230	337,3 %
Toimintakate, yhteensä	-15 049 000	-14 424 611	624 389	-4,1 %

Talousarvion toteutumisesta raportointi

Hallintosäännön 57 §:n mukaan toiminnan ja talouden toteutumisesta raportoidaan toimielimille talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätetyllä tavalla. Talouden toteutumisesta raportoidaan huhtikuun ja elokuun lopun tilanteista sekä tilinpäätösraportointi kolmantena raportointi ajankoh-
tana.

PYHÄJÄRVEN KAUPUNGIN ORGANISAATIO

HALLINTOPALVELUT

Vastuuelin: Kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus
Vastuuhenkilö: Kaupunginjohtaja Henrik Kiviniemi
 Talous- ja hallintojohtaja Sari Nissilä

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Hallintopalvelut vastaavat kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston käsittelyyn tulevien asioiden valmistelusta ja toimittamisesta toimielinten käsiteltäviksi. Hallintopalvelut tuottavat koko kaupungin toiminnan ja talouden tilaa koskevia tietoja ja toteuttaa toiminnan ja talouden seuranta, valvontaa ja suunnittelua. Hallintopalvelut vastaavat koko kaupunkikonsernin toiminnan ohjaamisesta. Hallintopalvelujen tehtävänä on tuottaa ammattitaitoisesti laadukkaat tuki- ja ylläpitopalvelut eri toimialoille.

Hallintopalvelut sisältävät keskusvaalilautakunnalle, tarkastuslautakunnalle sekä kaupunginhallitukselle varatut määrärahat.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTÄRI	TP2021	TP2022	TP 2023	TP 2024	TA2025	TA2026
Toimintakate	-39 606 269	-41 277 810	-14 409 850	-13 127 512	-15 049 000	-14 424 611
Asukasluku	4 962	4 828	4 756	4 709	4 720	4 580
Toimintakate €/asukas	-7 982	-8 550	-2 987	-2 793	-3 188	-3 149

3. PERUSTELUT

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan päätösvaltaa. Valtuusto päättää mm. kuntastrategiasta, hallintosäännöstä, talousarviosta ja taloussuunnitelmasta, omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta, tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapaudesta. Valtuusto vastaa strategisesta päätöksenteosta ja koko kuntakonsernin tavoitteiden asettamisesta, toiminnan ja talouden tasapainosta sekä toiminnan arvioinnista ja seurannan järjestämisestä.

Valtuusto asettaa tehtäviinsä kaupungin muut toimielimet ja täyttää tärkeimmät virat. Valtuusto on hallintosäännöllä siirtänyt toimivaltaansa edelleen muille toimielimille, kuten kaupunginhallitukselle, lauta- ja johtokunnille sekä viranhaltijoille. Päätösvallan siirtämisen avulla valtuusto voi paremmin keskittyä tärkeimpien asioiden käsittelyyn ja kaupungin kehittämiseen.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	436 679	473 877	246 700	266 000	251 720	243 481
Toimintamenot	-3 478 167	-3 493 267	-3 664 700	-3 532 975	-3 622 358	-3 670 068
Toimintakate (netto)	-3 041 488	-3 019 390	-3 418 000	-3 266 975	-3 370 638	-3 426 587
Poistot ja arvonalent.	-58 016	-58 259	-60 000	-66 400	-44 268	-44 268
Tehtävän kokonaiskust.	-3 099 504	-3 077 649	-3 478 000	-3 333 375	-3 414 906	-3 470 855

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Vastuuelin: Tarkastuslautakunta

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain 121 §:n mukaan valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat; arvioida ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla; arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää; huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta; valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi; valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Kuntalain 125 §:n mukaan tarkastuslautakunnan on hankittava tilintarkastuskertomuksessa tehdyistä muistutuksista asianomaisen selitys sekä kunnanhallituksen lausunto.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Strateginen tavoite		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
1. Tilintarkastusyhteisön tilintarkastajan toimesta kaupungin hallinnon ja talouden tarkastuksen toteuttaminen kunta- ja tilintarkastuslain edellyttämällä tavalla.	Hallinnon ja talouden tarkastuksen asianmukaisen toteutuksen järjestäminen niin, että tilintarkastajalla on käytössään riittävät voimavarat riippumattoman tilintarkastuksen suorittamiseksi.	Tilintarkastaja raportoi sopimuksenmukaisesti tarkastuslautakunnalle, joka valvoo tarkastuksen suorittamista / Lakien ja asetusten mukainen riittävä laajuus.
2. Valtuuston päättämän kaupunkistrategian toteutumisen arviointi ja seuranta.	Viranhaltijaorganisaatio toteuttaa kuntastrategiassa asetetut tavoitteet ja toimenpiteet.	Tarkastuslautakunta / Kaupunkistrategian toteutumisen arviointi.
3. Valtuuston asettamien kaupunkikonsernin toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen arviointi.	Lautakunta hankkii tiedot ja tutustuu tavoiteasettelun alaiseen toimintaan.	Kaupunginvaltuuston vuosittain asettamat tavoitteet / Toiminnan ja talouden arviointi, ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Kaupunginvaltuuston vuosittain asettamat tavoitteet / Oleellisen toiminnan riittävä arviointi.
4. Tarkastuslautakunnan toiminnan kehittäminen ja koulutautuminen.	Koulutuksella pidetään yllä valmiudet arviointityön suorittamiseen.	Kaupunginvaltuuston ja tarkastuslautakunnan oma seuranta / Tarkastuslautakunnalla riittävä koulutuksen taso, käytössään riittävä asiantuntemus tehtävistä suoriutumiseksi.
5. Kaupunkikonsernin tavoiteasettelun kehittäminen / Tavoitteiden asettelun merkittävyyden ymmärtäminen.	Tavoiteasettelun merkittävyyden kehittäminen kaupunkikonsernissa.	Tarkastuslautakunta ja kaupunginvaltuusto / Riittävä määrä oleellisia, mitattavia ja arvioitavia tavoitteita.

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Nettomenot € / asukas	7,4	9,96	6,6	4,9	4,9	5,0

3. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Toimintatuotot						
Toimintamenot	-34 969	-45 858	-31 200	-22 500	-22 952	-23 411
Toimintakate (netto)	-34 969	-45 858	-31 200	-22 500	-22 952	-23 411

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Vastuuelin: Keskusvaalilautakunta
Vastuhenkilö: Talous- ja hallintojohtaja Sari Nissilä

1. **PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS**
 Vaalien järjestäminen on kunnan lakisääteinen tehtävä (VaaliL 714/1998). Keskusvaalilautakunta vastaa kunnassa valtiollisten sekä alue- ja kuntavaalien järjestämisestä. Vaalilain lisäksi kuntavaalien toimittamisesta säädetään kuntarakennelaisissa (1698/2009).
3. **PERUSTELUT**
 Vuonna 2026 ja 2028 ei ole säännönmukaisia vaaleja. Vuonna 2027 on Eduskuntavaalit.
4. **TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET**
 Alue- ja kuntavaalien kustannusten jaosta säädetään vaalilain 188 §:ssä, jonka 3. momentin mukaan kunta huolehtii kunnan vaaliviranomaisen kustannuksista. Oikeusministeriö ei suorita alue- ja kuntavaaleista kunnalle kuntakorvausta. Sen sijaan aluevaaleissa hyvinvointialue korvaa kunnalle ne kustannukset, jotka aiheutuvat pelkästään aluevaaleista.

Tuloarviot ja määrärahat	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Toimintatuotot	9 506	27 965	5 400		9 000	
Toimintamenot	-11 219	-28 318	-15 400	-1 000	-12 000	-1 000
Toimintakate (netto)	-1 713	-353	-10 000	-1 000	-3 000	-1 000
Tehtävän kokonaiskust.	-1 713	-353	-10 000	-1 000	-3 000	-1 000

KAUPUNGINVALTUUSTO

Vastuuelin: Kaupunginhallitus
Vastuhenkilö: Kaupunginjohtaja Henrik Kiviniemi
 Talous- ja hallintojohtaja Sari Nissilä

1. **PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS**
 Kaupunginvaltuusto vastaa strategisesta päätöksenteosta ja koko kuntakonsernin tavoitteiden asettamisesta, toiminnan ja talouden tasapainosta sekä toiminnan arvioinnista ja seurannan järjestämisestä. Valtuusto tekee päätökset kaikissa laissa mainituissa kunnan kannalta tärkeissä asioissa.

	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot						
Toimintamenot	-85 193	-82 367	-73 800	-72 719	-75 005	-75 790
Toimintakate (netto)	-85 193	-82 367	-73 800	-72 719	-75 005	-75 790

KAUPUNGINHALLITUS

Vastuuelin: Kaupunginhallitus
Vastuhenkilö: Kaupunginjohtaja Henrik Kiviniemi
 Talous- ja hallintojohtaja Sari Nissilä

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Kaupunginhallitus vastaa kaupungin johtamisesta ja kehittämisestä kaupunginvaltuuston hyväksymien tavoitteiden, suunnitelmien ja päätösten mukaisesti. Kaupunginhallitus johtaa ja valvoo kaupungin ja kaupunkikonsernin toimintoja, vastaa strategian valmistelusta, toiminnan tuloksellisuudesta, kaupungin talouden ohjauksesta ja organisaation kehittämisestä, riskien hallinnasta ja omistajaohjauksesta sekä valvoo kaupungin yleistä etua. Sen lisäksi kaupunginhallitus vastaa alueiden käytön suunnittelusta ja ohjaa kaupungin maapolitiikkaa ja kaavoitusta, kuntasuunnittelua, seutuyhteistyötä, asuntopolitiikkaa, elinkeinopolitiikkaa sekä henkilöstöpolitiikkaa.

Kaupungin talouden seuranta ja reagoiminen tuleviin muutoksiin vaatii erityistä tarkkuutta talousarviovuonna 2026 sekä suunnitelmavuosina 2027 - 2028. Kaupungin talouden tasapaino edellyttää kokonaistalouden hallintaa, uusien toimintatapojen luomista, yhteistyön tehostamista eri tahojen kanssa sekä kaupungin profiilin nostamista.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Strateginen tavoite 1. INFRA, OSAAMINEN, SAAVUTETTAVUUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Liikenne- ja tietoliikenneyhteydet työelämän ja vapaa-ajan muutokseen vastaamassa	Digitaalisuusasteen arviointi tehdään säännöllisesti Nelostie E75 kehittyä TEN-T-asetuksen mukaisesti	Kaupungin digitalisaatioaste kasvaa mitattavasti. Suunnitteluvalmius Pyhäjärvi-Pulkila-välillä nousee.
Liikenteen ja logistiikan virran hyödyntäminen elinkeinojen kehittämisessä	E75 ja 27-tien risteysalueen kehittäminen suunnitellusti.	Uudet yritykset / varaukset / kehittämistoimenpiteet risteysalueella / vuosi. Risteysalueen kortteleiden asemakaavan muutos valmistuu / ei valmistu
Resurssiviisas Pyhäjärvi	Kaupungin HINKU-sitoumuksen mukainen toiminta	Pyhäjärven kasvihuonepäästöt vähenevät 80 % vuoteen 2030 mennessä.
Uusiutuva energia luo työtä ja toimeentuloa	Energiahankkeet luovat paikkakunnalle uusia työpaikkoja. Kaupunki edistää alueellaan teollisia hankkeita hyödyntämään alueella tuotettua energiaa ja biomassoja. Uuden vihreän siirtymän teollisuuspuiston kehittäminen	Energia-alan työvoimavaikutusten kasvu (htv) Rakentamisluvitettujen teollisten investointihankkeiden määrän kehitys Uusien kehityshankkeiden määrä Olkosella.
Viihtyisä elinympäristö	Kuntaan muuttaminen vilkastuu. Riittävästi houkuttelevia kaavatontteja valmiina rakennettavaksi asumiseen.	Kuntaan muutto on suurempi kuin lähtömuutto vuonna 2025. Työperäisen maahanmuuton määrä. Niemelänrannan asuntotontteja lisätään, ent. kunnalliskodin paikalle. Kaavoituksen etenemisen aikataulu

	Maakuntajärvi Pyhjärven rantaosayleiskaavan päivitys luo viihtyisiä asuntotontteja	Kylien kehittämiseen varatun määrärahan ja-kaantuminen mahdollisimman monelle yhdistykselle.
	Kylien kehittämismääräraha luo mahdollisuuksia.	

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMA JA HYVINVOINTI		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Hyvinvoiva kasvuyhteisö	Nuorten kesätyösetelimallin käyttöä jatketaan ja kehitetään. Kutsuperusteista palveluliikennettä järjestetään haja-asutusalueille.	Kesätyösetelin käyttöaste vuosittain vähintään 95 %. Palvelun asiakasmäärä pysyy hyvällä tasolla.
Sivistyksestä virtaa	Kulttuurin ja liikunnan palveluiden kehittäminen toimitiloja rakentamalla tarvetta vastaavasti.	Uuden hyvinvointitalon rakentaminen etenee suunnitellusti 2026
Kantokykyinen palvelutuotanto	Peruspalveluiden käyttökustannusten hallinta	Käyttökustannukset/asukas Pyhjärven kuntakokoluokan vertailussa
Mukaan vetävä toimintakulttuuri	Tiedottamista ja osallisuuden mahdollisuuksia lisätään kaupungin toiminnassa.	Konsernin tiedotuslehti ilmestyy vähintään 2 kertaa vuodessa.
Viihtyisä elinympäristö	Entisen saha-alueen kaavoitus uudistetaan	Uusi asemakaava alueelle valmistuu vuoden 2026 loppuun mennessä.

Strateginen tavoite 3. VAHVA JA MAHDOLLISTAVA KAUPUNKI		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Talous tasapainossa	Talouden tasapainotusohjelman noudattaminen ja päivittäminen. Kuntalain § 118:n mukaiset ns. kriisikunnan raja-arvot eivät täyty kokonaan. Veropohja laajenee energiakäänteen investointien kautta Kaupungin sijoitusvarallisuuden tuottavuus hyvällä tasolla	Konsernin positiivinen vuosikate vuonna 2026 Kaupunkikonsernin lainamäärä €/asukas Tilikauden tulos positiivinen vuonna 2028 Ns. kriisikuntamittareista täyttyä enintään kaksi Kiinteistöverotulojen toteutuminen / vuosi Sijoitussalkkujen tuotto, % / vuosi
Tytäryhtiöiden elinvoimatyö	Tytäryhtiöiden talouden kehittyminen Yhtiöiden hallitustyön tuloksellisuuden arviointi	Tytäryhtiöiden liikevaihdon kehitys Arviointimalli käytössä ja arviointia suoritetaan vuosittain.
Kestävät ja vaikuttavat investoinnit	Kaupungin investoinnit toteutuvat kustannusarvioiden mukaan. Kaupunkikonsernin vuosikate kattaa pitkällä aikavälillä nettoinvestoinnit	Poikkeama-% Vuosikate kattaa nettoinvestoinnit v. 2028.
Strateginen tavoite 4. YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Alueellinen yhteistyö vastaamaan elinvoimatyön haasteita	3K-alueen yhteistyöhanke luo alueellisen Invest In-toimintamallin ja työkalun	Invest In-työkalun ja -toimintamallin käyttöön ottaminen toteutuu.

	Ostopalveluna hankitaan resursseja yritys- ja rahoitusneuvontaan	Yrityspalvelupäällikön tulostavoitteiden toteuttaminen
Resurssiviisaus inhimillisessä pääomassa	Yhteisöjä tuetaan hyödyntämään kehittämisrahoitusta.	Saadun Leader-rahoituksen määrä.
Päätöksenteon vuorovaikutus ja osallisuus	Osallistuvan budjetoinnin mallin kehittäminen	Osallistuvan budjetoinnin malli käytössä

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Asukasluku	4 756	4 709	4 720	4 580	4 550	4 520
Tulovero %	9,11	9,10	9,10	9,10		
Koko maan keskim.tulov-%	7,4	7,47	7,54	7,57		

3.

PERUSTELUT

Kaupunginhallitus jakautuu kolmeen alakohtaan, jotka ovat yleishallinto, elinkeinopalvelut ja rahoitus.

Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyivät hyvinvointialueille 1.1.2023. Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut sekä talous- ja henkilöstöpalvelut siirtyivät kuntien omaksi toiminnaksi 1.10.2023 alkaen. Vuoden 2025 alusta alkaen TE-palvelujen järjestämisvastuu siirtyy kuntiin. Pyhäjärven kaupungin TE-palveluita hoitaa Raahan työllisyysalue.

4.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

Kaupunginhallitus	TP2023	TP2024	TA+LTA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	427 173	445 912	241 300	266 000	242 720	243 481
Toimintamenot	-2 776 530	-2 905 989	-3 544 300	-3 436 756	-3 512 401	-3 569 867
Toimintakate Selänne	-570 255	-430 734	0	0	0	0
Toimintakate (netto)	-2 919 612	-2 890 811	-3 303 000	-3 170 756	-3 269 681	-3 326 386
Poistot ja arvonalent.	-58 016	-58 259	-60 000	-66 400	-44 268	-44 268
Tehtävän kokonaiskust.	-2 977 628	-2 949 070	-3 363 000	-3 237 156	-3 313 949	-3 370 654

YLEISHALLINTO

Vastuuelin: Kaupunginhallitus

Vastuuhenkilö: Talous- ja hallintojohtaja Sari Nissilä

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Yleishallinto sisältää keskushallinnon, työterveyshuollon, muun henkilöstöhallinnon, luottamusmiestoiminnan, yhteistyötoimikunnan, työsuojelun, palveluliikenteen, verotuksen, velkaneuvonnan, eri toimikuntien, vammaisneuvoston, kylien kehittämisen, vanhusneuvoston, työllistämisen sekä nuorten työpajatoiminnan määrärahavarakset.

2. PERUSTELUT

Työllistämismäärärahat on koottu talousarviossa hallintotoimelle, jolloin työllisyysmäärärahojen käyttäminen on kaupunginhallituksen alaisuudessa. Pyhjärven kaupungilla on määräaikaista palkattuna työllisyyskoordinaattori, jonka tehtäviin kuuluvat myös kotoutuspalvelujen järjestäminen. Työllisyysmäärärahoja käytetään yhteistyössä toimialueiden esimiesten kanssa. Kaupunginvaltuusto hyväksyi Pyhjärven kaupunkistrategia 2030 asiakirjan 26.9.2022 § 72.

Yleishallinto vastaa kaupunginhallituksen ja -valtuuston käsittelyyn tulevien asioiden valmistelusta ja toimittamisesta toimielinten käsiteltäviksi. Se tuottaa koko kaupungin toiminnan ja talouden tilaa koskevia tietoja ja toteuttaa toiminnan ja talouden seuranta, valvontaa ja suunnittelua. Hallinto vastaa koko kaupunkikonsernin toiminnan ohjaamisesta.

3. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

Yleishallinto	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	427 173	445 912	241 300	266 000	242 720	243 481
Toimintamenot	-2 356 494	-2 566 289	-3 006 900	-3 024 756	-3 092 980	-3 142 878
Toimintakate (netto)	-1 929 321	-2 120 533	-2 765 600	-2 758 756	-2 850 260	-2 899 397
Poistot ja arvonalent.	-58 016	-58 259	-60 000	-66 400	-44 268	-44 268
Tehtävän kokonaiskust.	-1 987 337	-2 178 792	-2 825 600	-2 825 156	-2 894 528	-2 943 665

Pyhjärven kaupungin osuus kunnallisen maaseudun kehittämisestä:

	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintamenot	73.059	71 959	73 059	73 059	73 100	73 100
Toimintatulot						
Toimintakate (netto)	73.059	71 959	73 059	73 059	73 100	73 100

Kunnallinen maaseudun kehittäminen sisältää Pyhjärven kaupungin kustannusosuuden kuntien välisestä maaseutuhallinnon yhteistoimintasopimuksesta. Määräraha sisältää varauksen sisäisistä palveluista maksettaviin kuluihin mm. vuokrat ym. ja varauksen aiemmista sopimusperäisistä eläkkeistä aiheutuviin kuluihin. Maatilojen kehittämisavustusta on maksettu maatiloille hakemusten perusteella. Maatilojen talousongelmat jatkuvat ja kehittämismäärärahaa esitetään edelleen TA-vuodelle 2026.

Henkilöstöjaosto

Vastuuelin: Henkilöstöjaosto

Vastuuhenkilö: Henkilöstö- ja taloussihteeri

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Henkilöstöjaoston tehtävänä on seurata kaupungin henkilöstöhallinnon kehitystä ja hoitaa sen ratkaisultaan kuuluvat henkilöstöasiat. Sen yleisenä tehtävänä on valmistella ja toimeenpanna ne henkilöstöä ja muuta hallintoa koskevat asiat, jotka kaupunginhallitus on uskonut sen valmisteltaviksi ja toimeenpantaviksi.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

HENKILÖSTÖSTRATEGIA		
PAINOPISTE	TAVOITE	ARVIOINTI / MITTARI
Työhyvinvoinnin tukeminen	Henkilöstön osallisuus	Tehtäväkuvausten kehittäminen palkkausjärjestelmäuudistuksessa
	Varhaisen tuen mallin mukainen toiminta Tyytyväinen ja hyvinvoiva henkilöstö	Työterveyshuollon palvelujen kehittäminen
Osaamisen varmistaminen	Henkilöstön ammatillinen kehittyminen Digiosaamisen vahvistaminen Vetovoimainen työyhteisö	Henkilöstölle yhteiset koulutukset koulutuslisisenssin kautta
Johtamisen ja esimiestyön kehittäminen	Sisäisen tiedon kulun tehostaminen Johtamistaitojen ylläpitäminen Muutosten hallittu johtaminen	

HENKILÖSTÖMÄÄRÄT

Vuosi	TP2020	TP2021	TP2022	TP2023	TP2024	TA 2025	TA 2026
Vakinainen henkilökunta							
Hallintopalvelut	11	11,5	11,5	11,5	12,5	11,5	11,5
Alueelliset maaseutupalvelut	4	4	4	4	4	4	4
Hyvinvointipalvelut	105	101	101	100	110	110	113
Tekniset palvelut	41	39	40	16	17	17	16
YHTEENSÄ VAKINAINEN	161	155,5	156,5	131,5	143,5	142,5	144,5
Sijaiset ja määräaikaiset, työllistetyt							
Hallintopalvelut	6	3	2	2	2	1	0
Työllistetyt	15	18	10	12	9	10	1
Hyvinvointipalvelut	32	46	67	75	66	45	62
Tekniset palvelut	7	10	9	2	2	1	3
YHTEENSÄ SIJAISET ym.	60	77	88	91	79	57	66
KAIKKI YHTEENSÄ	221	232,5	244,5	222,5	222,5	199,5	210,5

Työllisyyden hoitaminen

Vastuuelin: kaupunginhallitus

Työttömien työnhakijoiden osuus on kuluvan vuoden syyskuussa 11,9 % työvoimasta (220 henkilöä). Pitkittynyt työttömyys on yhä vaikea haaste Pyhäjärvellä, sillä pitkäaikaistyöttömien määrä on noin 33 % kaikista työttömistä työnhakijoista. Alle 25-vuotiaita työttömistä on 11 henkilöä ja yli 50-vuotiaita työttömiä oli 114 henkilöä.

Työttömyysaste vuosina 2019 – 2025

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	30.9.2025
työttömyys % Pyhäjärvi 31.12.	11,5	14,6	11,9	12,4	12,8	14,1	12,6
työttömyys % Pohjois-Pohjanmaa 31.12.	11,1	13,6	10,9	10,9	12,6	12,8	11,5
työttömyys % Koko maa 31.12.	9,8	13,6	6,7	9,9	11,2	8,1	11,4

Työvoima sekä työlliset ja työttömät vuosina 2021 - 2025

Pyhäjärven kaupunki	Asukkaita	Työvoima asukkaista	%	Työlliset työvoimasta	%	Työttömät työvoimasta	%
31.12.2021	4 964	1 900	38,3	1 674	88,1	226	11,9
31.12.2022	4 849	1 883	38,8	1 686	89,5	197	10,5
31.12.2023	4 756	1 843	38,8	1 608	87,2	235	12,8
31.12.2024	4 709	1 805	38,3	1 550	85,9	255	14,1
30.09.2025	4 569	1 783	39,0	1 558	87,4	225	12,6

Työpaikkojen lukumäärä sekä asuinkunnassa työssäkäyvien osuus vuosina 2019 - 2024

Pyhäjärven kaupunki	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Työpaikkojen lukumäärä	1 521	1 455	1 505	1 445	1 438	1 438
Asuinkunnassa työssäkäyvien osuus	73,9	76,1	75,8	74,7		75,4

Työpaikkojen osuus vuosina 2019 – 2024 Pyhäjärvellä

Pyhäjärven kaupunki	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Työpaikkojen osuus						
• alkutuotannossa	12,9	12,6	12,1	12,9	12,5	12,5
• jalostuksessa	21,8	17,3	17,0	15,2	14,9	15,0
• palvelussa	63,6	68,2	69,4	70,7	71,0	71,0

Pyhäjärven kaupunki myöntää lisäpalkkatukea yhdistyksille ja yrityksille, jotka palkkaavat työttömänä olevia pyhäjärvisiä. Lisäpalkkatuen käyttöä pyritään tehostamaan muuttamalla lisäpalkkatuen hakemiskäytäntöä käyttäjäystävällisemmäksi, keräämällä käyttäjäkokemuksia ja reagoimalla saatuihin käyttäjäkokemuksiin. Lisäksi tiedottamista lisätään henkilökohtaisen kontaktoinnin avulla. Tavoitteena on saada lisäpalkkatuki tehokkaaseen käyttöön.

Nuorten kesätyöllistämisessä kesätyöseteli on toimiva ratkaisu. Kesätyöinfo on järjestetty nuorille yhteistyössä hyvinvointipalvelujen kanssa. Nuorten kesätyösetelihaussa on käytetty sähköistä hakua, jolla pyritään tehostamaan ja helpottamaan kesätyösetelin käyttöä.

Vuoden 2026 talousarvioon varattiin määräraha työttömien työmatkakulujen korvaamiseen.

Työvoima ja työttömyys

Pyhjäjärven työvoiman määrä 30.9.2025 oli 1.783. Vuoden 2025 syyskuun lopussa työttömiä työnhakijoita oli 12,6 %:a. Työttömistä työnhakijoista naisia oli 99 ja miehiä 126. Työttömiä työnhakijoita oli yhteensä 225 (208 työnhakijaa 30.9.2024). Työttömistä alle 25-vuotiaita oli 14 henkilöä sekä yli 50-vuotiaita oli 108 henkilöä.

Työllisyyspalvelut

Työvoimapalvelujen järjestämisvastuu siirtyi kunnille työvoimapalvelujen järjestämisestä annetun lain (380/2023) mukaisesti 1.1.2025. Pyhjäjärven kaupunki on panostanut työllisyys- ja kotoutumis- palveluihin jo aikaisemmin palkkaamalla työllisyyskoordinaattorin hoitamaan näitä tehtäviä.

Pyhjäjärven kaupunginvaltuusto hyväksyi 29.1.2024 § 5 yhteistoimintasopimuksen Raahen työllisyysalueen perustamiseksi. Raahen työllisyysalueen muodostavat Haapajärvi, Haapavesi, Kärsämäki, Oulainen, Pyhäjoki, Pyhäjärvi, Pyhäntä, Reisjärvi, Siikajoki, Siikalatva ja Raahe, joka toimii muodostettavan työllisyysalueen vastuukuntana.

Menoarvio, joka sisältää mm. te-palvelujen yhteistoimintamaksun ja työttömyysturvakustannukset, on kokonaisuudessaan noin 1,1 Meuroa. TE-palvelut siirtyvät kuntiin alirahoitettuna, jolloin valtionosuusrahoitus ei kata TE-palvelujen hoidosta aiheutuneita kustannuksia. Valtionosuusrahoitus on yleiskatteellista ja sisältyy peruspalvelujen valtionosuuteen.

Pyhjäjärven kaupungin osuus työmarkkinatuen kuntaosuudesta, €

	2020	2021	2022	2023	2024	TA2025	TA2026
Työmarkkinatuen kuntaosuus,€	229 965	265 376	192 577	251 475	268 820		
Työttömyysturvamaksut, €						550 000	600 000

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMASTA JA HYVINVOINNISTA PITOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Hyvinvoiva kasvuyhteisö	Vaikuttaminen työttömyysturvamaksuihin vuosittain	Työttömyysturvamaksut vähenevät vuosittain. €/vuosi
	Verkostoyhteistyö eri toimijoiden kanssa työttömän henkilön työllistymiseen	Työttömyysaste laskee 12,6 % 30.9.2025
	Lähipalveluiden turvaaminen.	
	Yritysten tukeminen työllistämislisän käyttöön	Lähipalvelujen määrä Pyhjäjärvellä. Lähipalvelupäivät kpl/vuosi.
	Nuorten kesätyöllistymisen tukeminen	Työllistämislisän käyttömäärä €/vuosi
		Kesätyöseteleiden käyttö €/vuosi
		Nuorisotyöttömät, osuus 18 – 24-vuotiaasta työvoimasta, määrä pienentynyt, tavoite 8,0 %
	Oppisopimuskoulutuksen mahdollisuuksien hyödyntäminen	Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 – 24 vuotiaat, määrä pienentynyt
	Työllistymispolkujen löytyminen yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa (Nuorten Työpajatoiminta, TE-palvelut, Hyvinvointialue)	Oppisopimuskoulutusten määrää pystytään kasvattamaan tarpeita vastaavaksi
	Koulutusmahdollisuuksien edistäminen kaupungissa	Työllistymispolun löytyminen henkilöille, jotka tarvitsevat tukea työllistymiseen. Tavoitteena 5 ihmistä / vuosi.
	Rekrymessujen organisointi	Rekrymessut toteutuvat vuosittain.

ELINKEINOPALVELUT

Vastuuelin: Kaupunginhallitus

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Elinkeinopalvelut sisältää Pyhäjärven kaupungin ostamat elinkeinopalvelut Pyhäjärven Kehitys Oy:ltä sekä Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy:ltä. Elinkeinotoimeen varataan myös hankkeiden ja projektien omarahoitusosuudet sekä kaupungin maksuosuudet Leaderille.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS2028
Elinkeinotoimi € / asukas	61,7	87,1	72,1	113,9	90,0	92,2	94,5

3. PERUSTELUT

Elinkeinopalvelujen palvelujen ostoihin varataan yhteensä noin 0.3 M€, josta 100.000 euroa Pyhäjärven Kehitys Oy:n ja Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy:n ostopalveluihin ja Leader-kuntaosuuksiin 46.000 euroa. Lisäksi Nihak ry:ltä ostetaan 0,5 htv yrityspalvelupäällikön palveluresurssia.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-414 278	-339 545	-537 400	-412 000	-419 421	-426 989
Toimintakate (netto)	-414 278	-339 545	-537 400	-412 000	-419 421	-426 989
Kokonaiskustannukset	-414 278	-339 545	-537 400	-412 000	-419 421	-426 989

PYHÄJÄRVEN KAUPUNGIN HALLINNOIMAT JA SEN OSALLISENA OLEVAT KEHITTÄMISHANKKEET VUOSINA 2024 – 2028

		TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
6301	Komujärven järvikunnostus	-9 000				
6302	Pyhäjoen kehittäminen	-657				
6326	Vihreän siirtymän investointihankkeiden edist.		-10 000			
6303	Vihreän siirtymän investointien edistäminen kolmeen kuntaan (3K)			- 9 252	- 7 186	
	Muut hankkeet	-12 027	-10 000	-11 748	-14 234	-21 848
	Yhteensä	-10 093	-24 280	-21 000	-21 420	-21 848

6300 Talousarviovuonna alkavat projektit

	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot						
Toimintamenot	-9 828	-12 027	-10 000	-11 748	-14 234	-21 848
Toimintakate (netto)	-9 828	-12 027	-10 000	-11 748	-14 234	-21 848

Pyhäjärven kaupunki varaa määrärahan talousarviovuonna alkaville projekteille, joista ei ole tehty vielä päätöksiä sekä hankkeiden valmisteluun. Kaupunginjohtajalle annetaan toimivalta päättää talousarviovuonna alkavien hankkeiden omarahoitusosuudesta talousarvioon varattujen määrärahojen puitteissa.

ALUEELLISET MAASEUTUPALVELUT

Vastuuelin: Maaseutulautakunta

Vastuhenkilö: Sirpa Laitinen

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen tehtävänä on suorittaa erityislainsäädännöllä kunnan tehtäväksi määrätyt maaseutuelinkeinoviranomaistehtävät ja lisäksi toteuttaa vapaaehtoista maaseutuelinkeinojen kehittämistyötä resurssien asettamissa rajoissa. Yhteistoiminta-alueeseen kuuluvat Haapajärven ja Pyhäjärven kaupungit sekä Reisjärven kunta. Toiminnan järjestämisestä vastaa alueellinen maaseutulautakunta.

Pyhäjärven kaupunki on maksajavirastosopimuksessa sitoutunut hoitamaan sille siirretyt maksajavirastotehtävät Euroopan unionin komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 907/2014 (ns. maksajavirastoasetuksen) mukaisesti.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Strateginen tavoite 1. INFRA, OSAAMINEN JA SAAVUTETTAVUUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Koulutus ja osaaminen	Viljelijöiden kouluttaminen uuden ohjelmakauden sisältöön	Järjestetään viljelijäkoulutuksia 4 krt/ vuosi.
Uusiutuva energia luo työtä ja toimeentuloa	Alkutuotannon mahdollisuuksien selvittäminen uusiutuvan energian tuotannossa	Järjestetään aiheesta kysely opinnäytetyönä ja keskustelutilaisuus viljelijöille

Strateginen tavoite 3. VAHVA JA MAHDOLLISTAVA KAUPUNKI		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Talous tasapainossa	Maatilyritysten määrän säilyminen	Maatilojen sukupolvenvaihdoksia tehdään jokaisessa yhteistoiminta-alueen kunnassa. Maatilojen määrä pysyy yli 335 kpl/YTA. Lopettavien tilojen pellohehtaarit säilyvät viljelyksessä.
	Yhteistoiminta-alueen palveluiden tuottaminen joustavasti ja taloudellisesti	Talousarviossa pysyminen.
Kestävät ja vaikuttavat investoinnit	Kaupungin myöntämä kehittämismääräraha ja tuetun lomituksen avustus	Määrärahojen haku ja myöntäminen toteutuu suunnitellun palvelukuvauksen mukaisesti.
Henkilöstön jaksamisen ja osaamisen kehittäminen	Henkilöstöllä on jatkuvasti mahdollisuus kouluttautua kehittääkseen ammattitaitoaan	Osallistutaan eri ammattitaitoa ylläpitäviin koulutuksiin laaditun koulutussuunnitelman mukaisesti, minimi 6 krt/hlö.

Strateginen tavoite 4. YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Yhteistyö ja vuorovaikutus	Maataloustukien maksujen oikeellisuus ja ajantasaisuus	Tukien maksuissa ei ole viivästymää Ruokaviraston aikataulusta eikä virheellisyyttä. Palaute tuenhakijoilta ja kunnilta.
	Yhteistyön tekeminen Nivalan YT-alueen kanssa	Yhteistoimintasopimuksen ehdot täyttyvät suunnitellusti.

3. PERUSTELUT

Toimivien maatilojen lukumäärän väheneminen on tasaantunut, mutta jatkuu edelleen. Tuotantomäärissä ja yksikkökoossa ei ole nähtävissä merkittäviä muutoksia. Yhteistoiminta-alueella on maataloustukea hakevia tiloja 348 kappaletta, joista kotieläintuotantoa on 121 tilalla. Viljelyksessä oleva peltopinta-ala on n. 23.000 ha. Tukipäätösten lukumäärä yhteistoiminta-alueella on 2 600 kappaletta, kuntien maatilayrityksille maksaman tuen määrä on n. 20 milj. euroa.

Viljelystä luopuneiden tilojen maatalousmaa on säilynyt viljelyssä. Sukupolvenvaihdosten kautta tai kokonaan uutena viljelijänä on edellisen hakuajan jälkeen aloittaneita Pyhäjärvellä 1 tilalla ja Reisjärvellä 1 tilalla. Osakeyhtiöittämiä on Reisjärvellä 1 tilalla ja Pyhäjärvellä 3 tilalla. Kuluva ohjelmakauden tukiehdot päivittyvät hieman vuosittain ja viljelijöiden kouluttaminen on edelleen tärkeää. Maatalouden kannattavuuden heikkeneminen ja yleinen nouseva kustannuskehitys haastavat koko alkutuotantosektoria ja niiden vaikutukset tulevat näkymään myös Pyhäjärven yhteistoiminta-alueella. Positiivista on, että tilat pyrkivät tehostamaan toimintojaan ja investoimaan kannattavuutta parantaviin toimiin.

Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen toiminnasta aiheutuva kustannus muodostuu pääosin henkilöstökuluista. Tehtävien hoitamiseksi maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueella on seuraavat henkilöresurssit: Maaseutujohtaja (1 htv) ja 3 maaseutuasiamiestä (3 htv). Lisäksi on yhteistyösopimus Nivalan yhteistoiminta-alueen kanssa yhden henkilön osittaisesta työajan käytöstä. Toimielimen aiheuttama kustannus jaetaan kuntien välisen sopimuksen mukaisesti sopimuskunnille ja Pyhäjärven kaupunki laskuttaa muita sopijakuntia.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	221 090	216 114	238 000	238 000	240 000	240 000
Toimintamenot	221 090	216 114	238 000	238 000	240 000	240 000
Toimintakate (netto)	0	0	0	0	0	0

Toimintatuotot sisältävät maksut sopimuskunnilta Haapajärvi, Pyhäjärvi sekä Reisjärvi. Sopijakuntien allekirjoittamassa sopimuksessa maaseutuhallinnon tehtävien järjestämisestä kohdassa 6.2 on sovittu kuntakohtaiseksi laskutusperusteeksi kunkin kunnan edeltävän vuoden pellohehtaarit. Vuoden 2025 pellohehtaarit ovat Haapajärvi 9.238,81 (40,00 %), Pyhäjärvi 6.124,91 (26,52 %) ja Reisjärvi 7.733,69 (33,48 %), yhteensä 23 097,41 hehtaaria (Lähde: QlikSense –raportti: Vuosikooste ely- ja kuntakohtaista tietoa maatiloista: Pinta-alat kasveittain). Tukihakemuksen vuonna 2025 toimittaneiden aktiivitulojen lukumäärä kunnittain: Haapajärvi 125 (126), Pyhäjärvi 112 (111) ja Reisjärvi 111 (110).

HYVINVOINTIPALVELUT

Vastuuelin: Hyvinvointilautakunta

Vastuuhenkilö: Hyvinvointijohtaja

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Hyvinvointilautakunta vastaa varhaiskasvatuksesta, esiopetuksesta, perusopetuksesta, toisen asteen koulutuksesta, koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnasta sekä taiteen perusopetuksesta. Lisäksi lautakunta vastaa kansalaisopiston ja vapaa-aikapalvelujen tuottamisesta. Vapaa-aikapalvelut sisältävät liikunta-, kulttuuri- ja nuorisopalvelut sekä kirjaston palvelujen tuottamisen.

Tavoitteena on antaa lapsille turvallinen kasvuympäristö ja nuorille edellytykset jatko-opintoihin ja turvata kaikenikäisten mahdollisuudet elinikäiseen oppimiseen ja elämän eri tilanteissa tarvittavien tietojen ja taitojen kehittämiseen sekä luoda edellytyksiä kuntalaisten fyysisen ja psyykkisen hyvinvoinnin edistämiseksi.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Strateginen tavoite 1. INFRA, OSAAMINEN JA SAAVUTETTAVUUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Liikenne- ja tietoliikenneyhteydet työelämän ja vapaa-ajan muutokseen vastaamassa	Toinen aste Etäyhteyksien nykyistä laajempi hyödyntäminen	Etäopetusta hyödyntävien opiskelijoiden määrä +20 %, etäyhteyksien käytön kasvu
	Vapaa-aikapalvelut Palveluiden saavutettavuuden parantaminen	Käyttöaste, asiakastytytyväisyyskysely, NuoDo, kouluterveyskysely, tilojen hajautettu käyttöaste, tuotantojen määrä, viestintänostojen määrä +20 %
Resurssiviisas Pyhäjärvi	Varhaiskasvatus Kustannustietoisesti tehokkaat palvelut	Viskarilaisten käyttöaste 100 % (TS)
	Perusopetus Taloudellisesti ja pedagogisesti tehokkaat ryhmäkoot	Yleisopetuksen opetusryhmien keskikoko 16 opp./ryhmä. Tuntikehys perusopetuksessa 2,2 h/oppilas
	Toinen aste Opintojaksotarjottimen pitäminen monipuolisena ja houkuttelevana talouden resurssien puitteissa	Opintopisteet / opiskelija yli 4,0

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMA JA HYVINVOINTI		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Hyvinvoiva kasvuyhteisö	Varhaiskasvatus Laaja-alaisen osaamisen alueiden kehittäminen	Osallistujamäärät, kyselyt
	Palveluiden laadun ja luotettavuuden kehittäminen	Sidosryhmäkyselyn yhteistulos (väh. 4/5) ArviD-kysely kokonaistulos (väh. hyvä) Valssi-kyselyn tulos (väh. toteutuu hyvin)
	Perusopetus ja toinen aste Palveluiden laadun ja luotettavuuden kehittäminen	Monipuolinen tuen resurssi, huoltajakyselyn tulos (väh. 4/5)
	Vapaa-aikapalvelut Kaupunkilaisten vapaa-ajan aktiivisuuden lisääminen	Kuntalaiskysely, osallistujien ja ryhmien määrä ikäluokittain

	Laadukkaiden ja asiakaslähtöisten palveluiden kehittäminen	Asiakastyytyväisyyskysely (väh. 4/5), liikunnan ja kulttuurin TEA-viisarit kehittyvät positiivisesti
	Osallisuutta ja hyvinvointia tukevien palveluiden kehittäminen	Tavoitetut asiakkaat
Sivistyksestä virtaa	Varhaiskasvatus Varhaiskasvatuspalveluiden paikallisten painopisteiden vahvistaminen Toinen aste Opetuksen laadun ja houkuttelevuuden varmistaminen Kulttuuripalvelut Euroopan kulttuuripääkaupunki Oulu2026 Kirjastopalvelut Kirjaston ei-käyttäjien tavoittaminen Lukutaito-osaamisen vahvistaminen	VEO- ja VAKAPEO-palvelujen toteutuminen, kasvatushenkilöstön kelpoisuusasteen kehitys(TS) Lukion kehittämissuunnitelman toimeenpano, yo-kirjoitusten tulos väh. valtakunnan keskitasoa Oulu2026-teemat huomioitu kaupungin kulttuuripalveluiden avustusten myönnössä Annetut kirjalahjat syntyneille pyhäkkäille, nuorten työpajan vierailut kirjastossa (väh. 2 kpl), jaetut lainakassit Selkokirjojen lainausmäärien kasvu 10 %, lukemisen näkyväksi tekeminen -kampanja, monilukutaitoon liittyvä hanke (TS), koulu-terveyskyselyn tulosten parantuminen (TS)
Kantokykyinen palvelutuotanto	Yhteiset Ennakoidaan Pyhjärven ja alueen ikärakenteen muutos ydintoimintojen laatu- ja kehitystavoitteet huomioiden.	Arvio lasten, oppilaiden ja opiskelijoiden määrän kehityksestä ja sen vaikutuksista varhaiskasvatuksen ja opetuspalveluiden toimintojen järjestämisen taustalla (TS)
Mukaan vetävä toimintakulttuuri	Yhteiset Hyvinvointipalveluiden prosessien kehittäminen Kulttuuripalvelut Osallisuutta ja taloudellista hyvinvointia tukevien palveluiden tarjonnan edistäminen Yhteiset Oppilaiden ja opiskelijoiden osallistuminen toimintaan ja sen suunnitteluun. Vapaa-ajan koulutus Tanssiopiston toiminnan vakiinnuttaminen ja kehittäminen	Keskeisten prosessien kuvaukset valmiit Myönnetyt Kaiku-kortit ja niiden käyttöaste +10 %, osallistujien ja tapahtumien määrä, haettujen kulttuuriavustusten määrä +10 % Kyselyt, oppilas- ja opiskelijakunnan osallistumisen aste, nuorten vaikuttajaryhmän kokoontumisten määrä, oppilas- ja opiskelijaedustajien lisääminen työryhmiin Tanssiopiston opiskelijamäärä vähintään 2024 tasolla (TS)
Viihtyisä elinympäristö	Yhteiset Kouluympäristön viihtyvyyden ja liikunnallisuuden kehittäminen	Hankinnat, hankkeet ja toimenpiteet

Strateginen tavoite 3. VAHVA JA MAHDOLLISTAVA KAUPUNKI		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Talous tasapainossa	Yhteinen Kulujen hallinta ja hankerahoitukset	Toimintakate enintään +2 % / vuosi (TS)
	Varhaiskasvatus Taloudellisesti ja toiminnallisesti kestävät palvelut, hankerahoitukset	Asukaskohtaiset nettokustannukset enintään +2 % / vuosi (TS)

	Vapaa-aikapalvelut Taloudellisesti ja toiminnallisesti kestävät palvelut, hankerahoitukset	Asukaskohtaiset nettokustannukset enintään +2 % / vuosi (TS), hankerahoituksen määrä, yhteishankintojen määrä +20 % (TS)
Henkilöstön osaamisen ja jaksamisen kehittäminen	Yhteinen Henkilöstön osaamisen ja ammatillisen kehittymisen vahvistaminen Henkilöstön hyvinvoinnin ja työtyytyväisyyden kehittäminen	Koulutusten määrä ja jakautuminen (vuodessa), henkilökohtaisten kehittämistavoitteiden toteutuminen (TS) Työhyvinvointikyselyn yhteistulos vähintään 4/5, yksiköiden tiimit nimetty

Strateginen tavoite 4. YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Alueellinen yhteistyö vastaamaan elinvoimatyön haasteita	Yhteiset Viestinnän luotettavuus ja paikallisuus Vapaa-aikapalvelut Monialaisen yhteistyön edistäminen eri sidosryhmien kanssa Kirjastopalvelut Yhteistyön tiivistäminen liikunta- ja nuorisopalveluiden kanssa Toinen aste Täydennyskoulutukset, peli- ja tietojenkäsittelyalan ja lukion harrasteakatemian yhteistyön tiivistäminen	Sidosryhmäkysely (vähintään 4/5), monikanavaisten viestintänostojen määrä +20 % Tapaamiset, yhteistyökumppaneiden määrä, sidosryhmäkysely (vähintään 4/5) Yhteisten tapahtumien määrä +50 % (TS) Toteutuneet koulutukset, yhteistyötapaamisten ja -hankkeiden määrä
Päätöksenteon vuorovaikutus ja osallisuus	Perusopetus ja toinen aste Lasten ja nuorten osallisuuden edistäminen	Lasten kyselytunti tai lapsiparlamentti / nuorten tilaisuudet

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Nettomenot €/asukas	2 536,14	2 564,71	2 605,22	2 675,67	2 716,17	2 784,86

3. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Toimintatuotot	462 042	489 704	609 772	499 617	442 401	356 401
Toimintamenot	-12 523 930	-12 558 101	-12 906 387	-12 822 783	-12 880 962	-13 023 977
Toimintakate (netto)	-12 061 888	-12 068 397	-12 296 615	-12 323 166	-12 438 561	-12 667 576
Valtionosuudet				80 000	80 000	80 000
Laskennalliset kustann.				-13		
Poistot ja arvonalent.	-12 266	-8 829		-11 400		
Muut laskenn. kustann.						
Tehtävän kokonaiskust.	-12 074 154	-12 077 226	-12 296 615	-12 254 579	-12 358 561	-12 587 576

HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Hyvinvointilautakunta vastaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön koordinoinnista. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on poikkihallinnollista ja monialaista yhteistyötä kaupungin toimialojen, järjestöjen, yritysten, yksityisten toimijoiden, hyvinvointialue Pohteen sekä muiden julkisorganisaatioiden kesken.

Moniammatillinen HYTE/LAPE-työryhmä vastaa operatiivisen tason toimintojen toimeenpanon yhteensovittamisesta ja seurannasta sekä tilannekuvan muodostamisesta. Työryhmä toimii myös perhekeskustoiminnan paikallisena johtotiiminä. Sen ohjaamana työskentelee HYTE-johtoryhmä, johon kuuluvat hyvinvointijohtaja, yhteisöasiamies, kulttuurituottaja ja vapaa-aikapääällikkö.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyössä huomioidaan kaupungin omien tavoitteiden lisäksi hyvinvointialueen hyvinvointisuunnitelman painopisteet.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMA JA HYVINVOINTI		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Hyvinvoiva kasvuyhteisö	Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen poikkihallinnollisesti kokonaisuutena	Indikaattorien kehittyminen positiivisesti (HYTE-kertoimen indikaattorit), TEA-viisarin tulokset
	Ikäihmisten digitaitojen vahvistaminen	Osallistujakyselyt, tilaisuuksien ja osallistujien määrät, viestintänostot
	Hyvinvointipäivien järjestämisen tukeminen kylien ja järjestöjen kanssa yhteistyössä	Hyvinvointipäivien laajentuminen, +1–2 paikkaa (TS)
	Lasten ja nuorten kokeman yhteisöllisyyden positiivinen kehitys	Kouluterveyskyselyn tulokset, TEA-viisarin tulokset (TS)
	Lukemisen ja kirjoittamisen taitojen parantuminen	Kouluterveyskyselyn tulokset (TS)
	Hyvinvointitaitojen kehittyminen	Kouluterveyskyselyn tulokset (TS)
	Lasten ja nuorten fyysisen toimintakyvyn parantuminen	Move! -mittausten tulokset
Mukaan vetävä toimintakulttuuri	Lisätään kuntalaisten vaikuttamismahdollisuuksia.	Vuorovaikutteiset tilaisuudet +2 krt. vuodessa, TEA-viisarin osallisuutta koskevien mittareiden posit. kehitys (TS)
	Yhdistystoimijoiden ja vapaaehtoisten jakamisen vahvistaminen	Hankkeet, toimenpiteet
	Osallisuus- ja yhteisöohjelma hyväksytty	Toteutui / ei
Viihtyisä elinympäristö	Senioriturvallisen ympäristön kehittäminen	Kaatumista ehkäisevät toimenpiteet ja viestintänostot +20 %, kaatumisen ehkäisy-indikaattori
Luonnon hyödyntäminen hyvinvoinnin rakentamisessa	Kulttuuri ja luonto mielenhyvinvoinnin tukena	Viestintänostot ja tiedottaminen +20 %, MAE-kysely (TS)

Strateginen tavoite 4. ALUEELLINEN YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Aktiivinen ja erottuva Pyhäjärvi	Päivitetyn Pyhäjärven HYTE-mallin jalkauttaminen	Työpajat, esittelyt, tilaisuudet
	Yhdyspintatyön kehittyminen hyvinvointialueen ja kuntien kanssa	Yhteistyöhankkeet, aktiivinen osallistuminen verkostoihin ja työryhmiin, medianäkyvyys +50 %

HYVINVOINTIPALVELUJEN HALLINTO

Vastuuelin: Hyvinvointilautakunta

Vastuuhenkilö: Hyvinvointijohtaja

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Hyvinvointipalvelujen hallinnon tehtävänä on tukipalvelujen tuottaminen varhaiskasvatukselle, opetuspalveluille ja vapaa-aikapalveluille sekä hyvinvointilautakunnan valmistelu- ja esittelytehtävät. Yhteisöasiamies vastaa kunta-järjestöyhteistyön koordinoinnista, avustaa muuan muassa hankesuunnitelmien laadinnassa ja rahoitushauissa sekä osallistuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön koordinointiin.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Nettomenot €/asukas	78,09	66,91	62,24	76,12	72,97	66,74

3. PERUSTELUT

Hyvinvointilautakunnan hallintoon sisältyvät hyvinvointilautakunnan kokoukset, hyvinvointijohtajan, toimistosihteerin ja yhteisöasiamiehen tehtävät.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Toimintatuotot		39 800	68 000	114 800	86 000	
Toimintamenot	-359 123	-346 067	-361 768	-452 035	-408 035	-301 649
Toimintakate (netto)	-359 123	-306 267	-293 768	-337 235	-322 035	-301 649
Poistot ja arvonalent.	-12 266	-8 829		-11 400		
Muut laskenn. kustann.						
Tehtävän kokonaiskust.	-371 389	-315 096	-293 768	-348 635	-322 035	-301 649

VARHAISKASVATUS

Vastuuelin: Hyvinvointilautakunta

Vastuuhenkilö: Hoijakan päiväkodinjohtaja, Muksuteekin päiväkodinjohtaja

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Varhaiskasvatuksen tehtävänä on tukea alle kouluikäisten lasten kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa. Tavoitteena on tarjota laadukasta, turvallista ja tasa-arvoista varhaiskasvatusta, joka edistää hyvinvointia ja oppimisen edellytyksiä sekä ehkäisee syrjäytymistä. Varhaiskasvatus sisältää päiväkodit, ryhmäperhepäivähoidon, täydentävän varhaiskasvatuksen, erityisvarhaiskasvatuksen ja lastenhoidontuen sekä avoimen varhaiskasvatuksen toiminnan.

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Nettomenot €/asukas	676,80	666,06	661,38	619,90	628,43	645,29

2. PERUSTELUT

Varhaiskasvatusmaksuja ei peritä Pyhäjärvisiltä perheiltä. Vieraskuntalaisia laskutetaan hyvinvointilautakunnan päättämän päivätaxan mukaisesti. Lasten kotihoidon tukea on varattu tarvearvion mukaisesti. Syntyvyyden lasku ja ikäluokkien pieneneminen vaikuttavat varhaiskasvatuspalveluiden järjestämiseen sekä tarpeeseen toimintakaudella 2026–2027.

Henkilöstön osaamisen kehittämistä ja laadunarviointityötä jatketaan. Kelpoisen henkilöstön määrää seurataan jatkuvasti, ja rekrytoinneissa kiinnitetään huomiota pätevyyteen ja osaamiseen, ottaen samalla huomioon, että vuoden 2030 alusta voimaan tulevat varhaiskasvatuslain muutokset tiukentavat kelpoisuusvaatimuksia.

Päivitetyt varhaiskasvatussuunnitelman perusteet otetaan käyttöön 1.1.2026. Ne ohjaavat paikallista työtä entistä täsmällisemmin uuden varhaiskasvatuslain (1.1.2025) mukaisesti, kun paikallisten suunnitelmien laatimisvelvoite poistuu. Päiväkodeissa on otettu käyttöön Kansallisen koulutuksen arviointikeskus Karvin ylläpitämä varhaiskasvatuksen laadunarviointijärjestelmä, Valssi sekä arviD-kysely lapsen osallisuuden vahvistamiseen.

Varhaiskasvatuksessa toteutetaan säännöllisesti Metsämörri- ja Muskaritoimintaa. Varhaisiän musiikkikasvatuksesta vastaa Jokilatvan musiikkiopisto ja Metsämörri-toiminnan ohjaajina toimii varhaiskasvatuksen oma koulutettu henkilökunta. Toiminnot tukevat lapsen laaja-alaista osaamista ja monipuolistavat oppimisen alueiden käsittelyä. Lisäksi kunta osallistuu Liikkuva varhaiskasvatus -ohjelmaan, jonka tavoitteena on päivittäisen liikkumisen mahdollistaminen kaikille lapsille. Uimaopetus viskari-ikäisille lapsille on saanut erittäin hyvän vastaanoton ja jatkuu myös tulevilla toimintakaudella. Lykky-hanke vahvistaa lastenkulttuurin tarjontaa ja tuo sitä varhaiskasvatukseen kulttuurikasvatussuunnitelman mukaisesti. Hanke tarjoaa lapsille monipuolisia mahdollisuuksia osallistua ja kokea taidetta sekä kulttuuria osana arkea.

Varhaiskasvatuksen erityisopettajan työpanosta ostetaan Vertikal Oy:ltä kolme päivää viikossa, sisältäen sekä etä- että lähipalvelua. Erityisopettajan työpanos on keskeinen tuen tarpeessa olevien lasten määrän kasvaessa. OKM:n erityisavustuksella on palkattu vuoden 2026 loppuun saakka hanketyöntekijä, varhaiskasvatuksen sosionomi, joka työskentelee ryhmissä kiertävänä asiantuntijana. Tavoitteena on erityisesti tukea tarvitsevien lasten ja perheiden hyvinvoinnin tukeminen. Varhaiskasvatuksen perheohjaaja on ennaltaehkäisevä, matalankynnyksen perheiden hyvinvointia tukeva palvelu varhaiskasvatuksen lapsiperheille. Lisäksi Pyhäjärven varhaiskasvatuksen palvelutarjontaa on täydennetty loppuvuodesta 2025 avoimen varhaiskasvatuksen toiminnalla. Pyhäjärven kaupungin varhaiskasvatus toimii yhteistyökumppanina MLL:n perhekerhotoiminnan järjestämisessä.

3. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Toimintatuotot	185 638	64 609	14 430	13 970	10 000	10 000
Toimintamenot	-3 404 517	-3 200 933	-3 136 160	-2 853 082	-2 869 343	-2 926 730
Toimintakate (netto)	-3 218 878	-3 136 324	-3 121 730	-2 839 112	-2 859 343	-2 916 730
Laskennalliset kustann.				-13		
Tehtävän kokonaiskust.	-3 218 879	-3 136 324	-3 121 730	-2 839 125	-2 859 343	-2 916 730

PERUSOPETUS

Vastuuelin: Hyvinvointilautakunta

Vastuuhenkilö: Ikosen koulun rehtori, Salmen koulun rehtori

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Perusopetukseen kuuluvat esiopetus, perusopetuksen 1.–9. -luokat sekä koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta. Tavoitteena on antaa lapsille ja nuorille edellytykset jatko-opintoihin ja taata oppilaille turvallinen oppimisympäristö, laadukkaat tukipalvelut sekä tukea lasten ja nuorten kasvua ja hyvinvointia.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Opp.määrä ka. kalenterivuosi	508	505	514	493	473	453
Nettomenot €/oppilas	12 041,51	12 115,65	12 348,34	13 012,70	13 651,62	14 543,40
Tuntikehys/oppilas	2	2,30	2,2	2,2	2,2	2,2
Opetusryhmien keskipitoisuus	18	14	15	16	16	16

3. PERUSTELUT

Alakoulun opetus toteutetaan Ikosen koulun alaisuudessa. Luokat 0–4 toimivat Ikosen koulun tiloissa ja 5. ja 6.-luokkalaiset keskuskoululla yhdessä yläkoulun kanssa. Ikosen koulussa toimii kaksi pienluokkaa ja keskuskoululla yksi alakoulun pienluokka. Alakouluun on tullut syksyn 2024 aikana 12 oppilasta, joille on järjestetty suomi toisena kielenä -opetusta (S2). Tämä lisää jonkin verran henkilöresurssin tarvetta. Molemmilla alakoulun toimipisteissä toimii myös pienryhmiä. Myös yläkoulussa toimii pienryhmä sekä S2-opetuksen ryhmä.

Aamu- ja iltapäivätoimintaa jatketaan Ikosen koululla. AP/IP-toiminnan taksoja tarkistetaan kaupunginhallituksen talousarvion laadintaohjeen mukaisesti. Opiskeluhoito siirtyi vuoden 2023 alusta hyvinvointialue Pohteen alaisuuteen. Opiskeluhoitotyö jatkuu edelleen moniammatillisena yhteistyönä opiskeluhoitosuunnitelman mukaisesti.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Toimintatuotot	102 024	111 240	149 848	91 580	90 000	90 000
Toimintamenot	-6 219 111	-6 229 642	-6 496 896	-6 506 842	-6 547 218	-6 678 162
Toimintakate (netto)	-6 117 087	-6 118 402	-6 347 048	-6 415 262	-6 457 218	-6 588 162
Lask. kustann.						
Tehtävän kokonaiskust.	-6 117 087	-6 118 402	-6 347 048	-6 415 262	-6 457 218	-6 588 162

TOISEN ASTEEN OPETUS

Vastuuelin: Hyvinvointilautakunta
Vastuhenkilö: Lukion rehtori

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Toisen asteen koulutus pitää sisällään lukio-opetuksen sekä ammatillisen koulutuksen. Kaupunki vastaa lukio-opetuksesta ja tavoitteena on antaa nuorille hyvät edellytykset jatko-opintoihin sekä tukea nuorten kasvua ja hyvinvointia.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Oppilasmäärä ka. painotettu	70,5	68,6	71	71	73	75
Nettomenot €/oppilas	14 283,84	15 445,28	15 195,13	15 977,96	15 773,60	15 660,03
Kurssit/oppilas	2,24	2,4	2,1	2,1	2,1	2,1

3. PERUSTELUT

Koko lukio toimii 1-sarjaisena, ja toisen asteen opiskelun maksuttomuus koskee kaikkia lukiolaisia. Lukion opiskelijamäärän odotetaan kasvavan syksyllä 2026 ja suunnitelmavuosina, koska yläkoulun ikäluokat ovat lähellä 60:ä, ja toisaalta lukiota jatkaa neljännelle vuodelle yhä useampi opiskelija. Lukion tilat keskuskoulun toisessa kerroksessa remontoidaan vuoden 2026 aikana ja sinne toteutetaan ylioppilaskirjoituksiin soveltuva iso luokkatila.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Toimintatuotot	13 198	37 778	71 750	8 898		
Toimintamenot	-1 020 210	-1 097 324	-1 150 604	-1 143 333	-1 151 473	-1 174 502
Toimintakate (netto)	-1 007 012	-1 059 545	-1 078 854	-1 134 435	-1 151 473	-1 174 502
Lask. kustann.						
Tehtävän kokonaiskust.	-1 007 012	-1 059 545	-1 078 854	-1 134 435	-1 151 473	-1 174 502

VAPAA-AJAN KOULUTUS: KANSALAIPOISTO, MUSIIKKIOPISTO, TANSSIPISTO

Vastuuelin: Hyvinvointilautakunta
Vastuhenkilö: Hyvinvointijohtaja, kansalaisopiston rehtori, tanssiopiston rehtori

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Kansalaisopistopalvelut ostetaan Haapajärven kaupungin ylläpitämältä Jokilatvan Opistolta. Opisto tarjoaa toimialueensa väestölle monipuolisia ja korkeatasoisia opiskelumahdollisuuksia. Opetuksen saatavuus turvataan hajauttamalla opetus koko toiminta-alueelle ja pitämällä kurssimaksut kohtuullisina. Musiikin ja tanssitaiteen perusopetusta järjestetään yhteistyössä Jokilaaksojen musiikkiopiston ja Tanssiopisto Uusikuun kanssa.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2023*	TP 2024	TA 2025	TA2026	TS2027	TS2028
Nettomenot €/asukas yht.	37,36	41,65	34,54	36,89	38,91	40,90
Kansalaisopisto						
Nettomenot €/asukas		19,10	15,76	14,08	14,79	15,54
Opetustunnit/vuosi	3 367	2 764	2 900	2 900	2 900	2 900
Opiskelijamäärä	1 293	1 157	1 200	1 200	1 200	1 200
Tanssiopisto						
Nettomenot €/asukas		5,22	1,49	4,95	5,45	5,73
Opetustunnit/vuosi		1 638	1 638	1 638	1 638	1 638
Opiskelijamäärä		446 (Pj. 46)	446 (Pj. 46)	46	46	46
Musiikkiopisto						
Nettomenot €/asukas		17,33	17,29	17,86	18,68	19,63
Opetustunnit / vuosi		2 828	2 828	2 828	2 828	2 828
Opiskelijamäärä		211	211	211	211	211

3. PERUSTELUT

Kansalaisopiston, musiikkiopiston ja tanssiopiston toiminnot muodostavat vapaa-ajan koulutuksen vastuualueen. Jokilatvan opiston kohdalla leikkaukset valtionosuusrahoituksessa sekä kuntien esittämät säästötoimet vaikuttavat Jokilatvan kansalaisopiston toimintaan myös talousarviovuonna 2026. Kansalaisopiston tuntimääriä joudutaan edelleen vähentämään. Opetuksen laatua pyritään kuitenkin edelleen kehittämään opetussuunnitelmatyön ja osaamisperustaisuuden pohjalta.

Jokilaaksojen musiikkiopiston toiminnan ja talouden odotetaan pysyvän edellisten vuosien kaltaisina, eikä suurempia muutoksia musiikkiopiston ydintoimintaan ja talouden peruspilareihin ole näkyvissä. Musiikkiopiston jäsenkuntien kuntaosuudet pysyvät samalla tasolla kuin vuonna 2025. Jäsenkuntaosuuden mukaisen opetustuntimäärän lisäksi hyvinvointilautakunta on päättänyt hankkia lukuvuodesta 2023–2024 alkaen kaksi lisätuntiosuutta päiväkotimuskaritoiminnan laajentamiseksi.

Pyhäjärven, Haapajärven, Kärämäen, Reisjärven, Nivalan, Sievin ja Ylivieskan alueella toimiva Tanssiopisto Uusikuu on aloittanut Pyhäjärven kaupungin ylläpitämänä 1.8.2024. Opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi Pyhäjärven kaupungille oikeuden saada laskennallisten opetustuntien mukaan määräytyvää taiteen perusopetuksen valtionosuutta 1.1.2025 alkaen.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2023*	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Toimintatuotot		79 509	199 744	135 400	135 000	135 000
Toimintamenot	-177 686	-275 624	-362 770	-384 347	-392 033	-399 873
Toimintakate (netto)	-177 686	-196 115	-163 026	-248 947	-157 033	-264 873
Valtionosuudet				80 000	80 000	80 000
Tehtävän kokonaiskust.	-177 686	-196 115	-163 026	-168 947	-177 033	-184 873

* Vain kansalaisopiston luvut

VAPAA-AIKAPALVELUT

Vastuuelin: Hyvinvointilautakunta
Vastuuhenkilö: Hyvinvointijohtaja, vapaa-aikapäällikkö

1. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Nettomenot €/asukas	248,55	265,82	273,77	294,36	305,82	314,53

2. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Toimintatuotot	161 182	156 768	106 000	134 969	121 401	121 401
Toimintamenot	-1 343 283	-1 408 512	-1 398 189	-1 483 144	-1 512 860	-1 543 061
Toimintakate (netto)	-1 182 102	-1 251 744	-1 292 189	-1 348 175	-1 391 459	-1 421 660
Tehtävän kokonaiskust.	-1 182 102	-1 251 744	-1 292 189	-1 348 175	-1 391 459	-1 421 660

Liikuntapalvelut, uimahalli, monitoimihalli, tennishalli

Vastuuelin: Hyvinvointilautakunta
Vastuuhenkilö: Vapaa-aikapäällikkö

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Pyhäjärven liikuntapalvelut tekee työtä tavoitteenaan saavuttaa terveempi ja liikkuvampi Pyhäjärvi. Tavoitteisiin vastataan järjestämällä monipuolisia, matalankynnyksen liikuntaryhmiä ja tapahtumia lapsille, nuorille, työikäisille ja ikäihmisille. Liikuntapalvelut tukevat paikallisten urheiluseurojen ja järjestöjen toimintaa toiminta-avustuksilla.

Pyhäjärven uimahalli tarjoaa kuntalaisille edulliset ja monipuoliset vesiliikunnan palvelut. Uimahallin alakerrassa toimii kunnallinen kuntosali ajanmukaisine laitteineen. Monitoimihalli tarjoaa koululaisille luistelupuitteet läpi talven. Honkavuoren tennishalli mahdollistaa uuden harrastetilan lisäksi puitteet tapahtumien järjestämiselle.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Liikuntapalvelut						
Nettomenot €/asukas	21,17	21,67	27,01	36,74	37,92	38,93
Uimahalli						
-uimahallikäyntejä	28 535	29 001	28 000	29 000	29 580	30 000
-kuntosalikäyntejä	17 694	18 581	6 000	21 000	21 420	21 850
Nettomenot €/asukas	50,45	62,21	70,52	70,43	72,51	74,45
Monitoimihalli						
Nettomenot €/asukas	36,47	41,18	37,07	29,42	30,21	31,24
Tennishalli						
Nettomenot €/asukas	4,72	8,65	7,62	8,78	9,02	9,45

3. PERUSTELUT

Pyhjärven liikuntapalvelut järjestävät kuntalaisille laadukkaita matalankynnyksen liikuntaryhmiä ja tapahtumia. Ohjausryhmistä viisi on suunnattu työikäisille, neljä alle kouluikäisille ja kahdeksan ikäihmisille. Uutena tavoitteena on lisätä toisen asteen opiskelijoiden ryhmäliikuntatarjontaa 1–2 ohjausryhmällä. Työikäisten ryhmäliikuntaa toteutetaan osin ostopalveluna paikallisilta liikunta-alan yrittäjiltä. Liikuntapalveluilla toimii aktiivinen vapaaehtoisryhmä, jonka tehtävänä on ikäihmisten voimaharjoitteluryhmien ohjaus.

Aikuisten ohjausryhmät hinnoitellaan edullisella kausimaksulla. Lasten ja nuorten ryhmäliikunta sekä liikuntasalivuorot pysyvät maksuttomina. Eläkeläisten liikkumista tuetaan edullisella liikuntapassilla, joka sisältää uimahallin ja kuntosalin vapaan käytön sekä liikuntapalveluiden ohjausryhmät. Ikäihmisten ryhmät (+65) saavat käyttää liikuntatilojamme maksutta. Erityisryhmillä ja pitkäaikaissairailta on mahdollisuus hakea maksutonta uintietua uimahalliin erillisellä hakemuksella (erityisuintikortti). Time Out -aikalisäpalvelu tukee kutsuntaikäisten nuorten hyvinvointia maksuttomalla kuntosali ja uintiedulla.

Liikuntapalveluiden maksuton liikunta- ja elintapaohjaus antaa tukea ja ohjausta liikunnan aloittamiseen, terveelliseen ruokavalioon sekä uneen ja palautumiseen. Valmennuksessa käytetään apuna InBody-kehonkoostumusmittaria sekä Sportyplanner-sovellusta. Uutena tavoitteena on käynnistää työikäisten kuntalaisten pienryhmävalmennukset etänä välityksellä. Syksyllä alkanut peruskoululaisten oma liikuntaneuvonnan hanke tarjoaa tukea ja ohjausta koululaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen.

Liikuntapalvelut koordinoivat Harrastamisen Suomen mallin toimintaa Pyhjärvellä. Hanketuella peruskoululaisille järjestetään yhteensä 25 maksutonta vapaa-ajan iltapäiväkerhoa. Liikuntapalvelut ovat mukana erilaisissa liikuntatapahtumissa ja teemaviikoilla, kuten lasten ja nuorten kulttuuriviikoilla. Monialaista yhteistyötä tehostetaan tiedonkulun ja palveluihin ohjautuvuuden parantamiseksi. Urheiluseurojen, yhdistysten ja yrittäjien jäsenistä koottu liikuntaraati kokoontuu kerran vuodessa. Liikunta- ja seuratoimijoiden palkitseminen toteutetaan aina Kihupäivien yhteydessä.

Uimahalli on avoinna yleisölle maanantaista lauantaihin. Palvelutarjontaan kuuluvat koululaisten uimaopetukset, vesijumprat sekä vauva- ja perheuintiryhmät. Lapsille ja nuorille on omat maksuttomat uinti- ja kuntosalivuorot kaksi kertaa viikossa. Kuntosali palvelee asiakkaitaan viikon jokaisena päivänä. Tennishalliin pääsee omatoimisesti pelaamaan huhtikuusta lokakuuhun saakka sähköisen maksu- ja kulunvalvontapalvelun kautta.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Toimintatuotot	122 894	116 219	76 000	91 401	91 401	91 401
Toimintamenot	-659 402	-745 868	-748 015	-757 193	-772 336	-787 783
Toimintakate (netto)	-536 508	-629 649	-672 015	-665 792	-680 935	-696 382
Tehtävän kokonaiskust.	-536 508	-629 649	-672 015	-665 792	-680 935	-696 382

Nuorisopalvelut

Vastuuelin: Hyvinvointilautakunta

Vastuhenkilö: Vapaa-aikapäällikkö

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Nuorisopalveluiden tavoitteena on ylläpitää ja luoda kasvun sekä kehityksen kannalta virikkeellinen, turvallinen ja toimiva kasvuympäristö pyhäjärvisille nuorille. Monipuolisella palvelutarjonnalla pyritään parantamaan lasten, nuorten ja nuorten aikuisten (alle 29-vuotiaat) hyvinvointia.

Nuorisopalvelut tekevät tiivistä yhteistyötä koulujen, kaupungin vapaa-aikasektorin, seurakunnan sekä nuorisojärjestöjen kanssa lisäämällä palvelutarjontaa. Etsivä nuorisotyöntekijä tekee työtä tuen tarpeessa olevien alle 29-vuotiaiden nuorten parissa. Nuorisopalvelujen alla toimii nuorten vaikuttajaryhmä, jonka tehtävänä on osallistua kaupungin päätöksentekoon tuomalla esiin nuorten mielipiteet, seurata nuoria koskevia asioita sekä suunnitella ja toteuttaa nuorille suunnattuja tapahtumia.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Nettomenot €/asukas	40,18	39,21	38,44	40,13	41,90	43,15

3. PERUSTELUT

Nuorisopalveluilla on käytössään oma viriketila Nuokkari, joka tarjoaa puitteet nuorten yhdessäoloon, harrastamiseen sekä ohjattuun toimintaan. Tilat ovat avoinna maanantaisin, keskiviikkoisin ja perjantaisin. Perjantaisin tilatoimintaa toteutetaan vuoroin Olkkarilla ja vuoroin Nuokkarilla yhteistyössä Pyhäjärven seurakunnan kanssa. Tällöin tilat ovat avoinna myöhäisempään. Tiistaisin ja torstaisin Nuokkarilla kokoontuu kaksi Harrastamisen Suomen mallin kerhoa 3.–6.-luokkalaisille. Tiloja vuokrataan päivisin myös järjestötarpeisiin.

Nuorisopalvelut tekevät tiivistä yhteistyötä koulujen kanssa osallistumalla luokkien ryhmäytyksiin, leireihin sekä olemalla mukana tapahtumien ja teemaviikkojen järjestämisessä. Nuorisohjaajat vierailevat viikoittain Salmen koululla toteuttaen erilaista välituntitoimintaa. Nuorisopalveluista on edustus mukana Nuorten ohjaus- ja palveluverkostossa, Ehkäisevän päihdetyön ryhmässä sekä Hyvinvoinnin ja terveyden työryhmässä. Tarpeen mukaan työtä tehdään myös opiskeluhuollon kanssa. Yhteistyötä nuorten työpajan kanssa tullaan lisäämään parantaaksemme tukea tarvitsevien nuorten ohjautuvuutta terveys- ja hyvinvointipalveluiden piiriin.

Nuorisopalveluiden palvelutarjontaan kuuluvat lasten ja nuorten kesäleirit, matkat ostoskeskuksiin ja huvipuistoihin sekä teematapahtumat, kuten halloween-juhlat, yökahvilat, LAN-pelitapahtumat sekä discot/konsertit. Nuorisopalvelut ovat mukana toteuttamassa tapahtumia lasten ja nuorten kulttuuriviikoilla. Nuorisopalveluiden tavoitteena on kehittää varhaisnuorisotyötä suuntaamalla jatkossa enemmän ohjauspanosta alakoululaisiin lapsiin ja lapsiperheisiin.

Etsivän nuorisotyöntekijä tekee työtä tavoittaakseen tuen tarpeessa olevat alle 29-vuotiaat nuoret. Ohjausta annetaan koulutukseen, työhön ja hyvinvointiin liittyvissä haasteissa. Etsivän nuorisotyöntekijän palkkaukseen haetaan valtionavustusta. Nuorisopalveluiden avustukset jaetaan keväällä talousarviomäärärahan mukaisesti.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Toimintatuotot	34 000	31 355	30 000	32 500	30 000	30 000
Toimintamenot	-225 109	-215 972	-211 457	-216 305	-220 631	-225 043
Toimintakate (netto)	-191 109	-184 617	-181 457	-183 805	-190 631	-195 043
Tehtävän kokonaiskust.	-191 109	-184 617	-181 457	-183 805	-190 631	-195 043

Kulttuuripalvelut

Vastuuelin: Hyvinvointilautakunta

Vastuuhenkilö: Kulttuurituottaja

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Kulttuuripalvelut edistävät kulttuurin ja taiteen tekemistä, harrastamista, saatavuutta ja käyttöä sekä taide- ja kulttuurikasvatusta ja kulttuuriperintöä.

Kulttuuripalvelujen tavoitteena on ennalta ehkäisevän hyvinvointityön, osallisuuden sekä yhteisöllisyyden vahvistaminen tarjoamalla mahdollisuuksia kulttuurin tekemiseen ja kokemiseen omassa lähiympäristössä järjestämällä, koordinoimalla ja osatoteuttamalla kulttuuritoimintaa. Kulttuuripalvelut toimivat vahvassa yhteistyössä paikallisten järjestöjen, yhteisöjen sekä alueellisten ja maakunnallisten verkostojen kanssa. Kulttuuripalvelujen saavutettavuutta vahvistetaan siten, että kaupungin toteuttamat kulttuuritapahtumat ovat mahdollisimman pitkälle ilmaistapahtumia.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Nettomenot €/asukas	28,85	28,49	30,26	37,43	38,96	40,00

3. PERUSTELUT

Pyhäjärven kaupunki ja kulttuuripalvelut sitoutuu nykyisten vakiintuneiden kulttuuri- ja taidetapahtumien järjestämiseen. Lisäksi haetaan uusia tapahtumia toimialueidensa ja ulkopuolisten yhteistyötahojen kanssa hyvinvointia ja terveyttä edistävän, osallisuutta tukevan sekä syrjäytymistä ehkäisevän kulttuuritarjonnan mahdollistamiseksi. Kulttuurikasvatussuunnitelmaa toteutetaan yhdessä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa. Pyhäjärvellä on käytössä Kaikukortti.

Edistetään poikkihallinnollisen yhteistyön kehittämistä hyvinvoinnin ja terveydenedistämistä vastaavien toimijoiden kanssa. Kulttuuripalveluiden sekä eri tapahtuma- ja järjestötoimijoiden välistä keskustelua edistetään yhteistapaamisten kautta. Hoivamusiikki- ja päiväkotimuskaritoiminta on vakiinnutettu ennaltaehkäiseväksi kulttuurihyvinvointipalveluksi.

Kulttuuripalvelut koordinoivat eri yhteistyötahojen kanssa lasten ja nuorten kulttuuri viikkojen, Kihupäivien, Euroopan kulttuuriympäristöpäivien, valtakunnallisen vanhustenviikon sekä ehkäisevän päihdetyön viikon tapahtumakokonaisuuksia sekä veteraanien ja sotiemme perinnettä vaalivan perinnetoimikunnan toimintaa. Paikallisen kulttuuriperinnön ylläpitoa ja käyttöä edistetään. Kulttuuripalvelut toteuttaa maahanmuuttajille suunnattua kansainvälistä kahvilaa yhdessä hallintopalveluiden ja Pyhäjärven seurakunnan kanssa.

Pyhäjärven kaupunki osallistuu Kalajoen kaupungin hallinnoimaan Luovaa matkailua ja kulttuurihyvinvointia (LuMaKu) -hankkeeseen ja Lastenkulttuurikeskus Lykyn ja Kiertävän Lastenkulttuurikeskus Kattilan toteuttamaan Lykkyä Pohjois-Pohjanmaalle -hankkeeseen. Kulttuuripalvelut koordinoi yhdessä Oulu2026-työryhmän kanssa Euroopan kulttuuripääkaupunkivuoden 2026 suunnittelua ja toteutusta. Kulttuuripalveluiden avustukset jaetaan keväällä talousarviomäärärahan mukaisesti.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2023	TP2024	TA2025	TS2026	TS2027	TS2028
Toimintatuotot	4 288	6 996		2 380		
Toimintamenot	-141 483	-141 156	-142 823	-173 796	-177 271	-180 816
Toimintakate (netto)	-137 195	-134 160	-142 823	-171 416	-177 271	-180 816
Tehtävän kokonaiskust.	-137 195	-134 160	-142 823	-171 416	-177 271	-180 816

Kirjastopalvelut

Vastuuelin: Hyvinvointilautakunta
Vastuuhenkilö: Hyvinvointijohtaja, vastaava kirjastonhoitaja

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Kirjastopalveluiden tavoitteena on edistää kuntalaisten yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin sekä tiedon saatavuuteen ja käyttöön. Kirjaston yksi keskeisimmistä tehtävistä on lukemisen edistäminen ja monipuolisen lukutaidon ylläpitäminen.

Tavoitteisiin päästään ylläpitämällä kattavaa ja ajantasaista kokoelmaa sekä tekemällä tiivistä yhteistyötä varhaiskasvatuksen, koulujen ja vapaa-aikatoimen kanssa. Pyhäjärven kirjasto kuuluu Joki-kirjastot-kimppaan, mikä mahdollistaa osallistumisen alueellisiin hankkeisiin.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Nettomenot €/asukas	60,41	64,41	62,69	71,43	75,29	77,31

3. PERUSTELUT

Koulujen ja varhaiskasvatuksen kanssa tehtävän yhteistyön pohjana käytetään kaupungin kulttuurikasvatussuunnitelmaa. Lisäksi vahvistetaan yhteistyötä vapaa-aikatoimen kanssa ja etsitään myös uusia yhteistyökumppaneita kirjastopalveluiden saavutettavuuden lisäämiseksi.

Kirjasto on mukana kahdessa alueellisessa hankkeessa. Joki-kirjastojen yhteisen lukuhankkeen tavoitteena on laatia saavutettava pelillinen lukudiplomi kaikille peruskoululaisille, ja lisätä siten lukudiplomin käyttöä sekä lasten ja nuorten lukuintoa. Toisessa Joki-kirjastojen hankkeessa perustetaan Oulun Eteläisen lausujat -ryhmä, joka kehittää koulutusten avulla runonlausuntaohjelmiston Oulun kulttuuripääkaupunkivuoteen 2026.

Kirjasto sijaitsee edelleen väistötiloissa kaukana keskustasta, minkä vuoksi kirjastopalveluissa painotetaan hakeutuvaa kirjastotyötä. Kirjasto tarjoaa kotipalvelua niille kuntalaisille, jotka eivät korkean iän, sairauden tai heikentyneen toimintakyvyn vuoksi pysty itse asioimaan kirjastossa. Ikosen koululle perustettiin syksyllä 2024 pieni kirjastohuone, jonne 0.–4.-luokkalaiset pääsevät kerran kuussa lainaamaan aineistoa. Ikosen kirjastohuonetta ja sen kokoelmaa on tarkoitus ylläpitää niin kauan, kunnes uusi hyvinvointitalo ja kirjasto saadaan rakennetuksi.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Toimintatuotot		2 198		8 688		
Toimintamenot	-287 289	-305 515	-295 894	-335 850	-342 568	-349 419
Toimintakate (netto)	-287 289	-303 317	-295 894	-327 162	-342 568	-349 419
Tehtävän kokonaiskust.	-287 289	-303 317	-295 894	-327 162	-342 568	-349 419

TEKNISET PALVELUT

Toimielin
Vastuhenkilö

Tekninen lautakunta
Tekninen johtaja Sami Laukkanen

1. PALVELUSUUNNITELMA

Tekniset palvelut sisältävät määrärahat yhdyskuntatekniikan, tilapalvelut ja työpajatoiminnan sekä ympäristötarkastuksen ja rakennusvalvonnan palveluille.
Teknisen lautakunnan toimintaa on supistettu vastaamaan talouden tasapainottamisohjelman mukaisten toimenpiteiden myötä olevaan tilanteeseen.

Kaupungin investoinnit ovat olleet viime vuosina supistettuja taloustilanteen vuoksi. Investointien tarve on kasvanut ja sitä aletaan hallitusti purkamaan investointiohjelman kautta taloustilanteen parantuessa talousarviojaksolla. Tällä talousarviojaksolla toteutetaan Hyvinvointitalon rakentaminen.
Maankäytön suunnittelu ja kaavoitus sekä maan hankinta on toiminut hyvin viime vuosina ja merkittäviä maankäytön suunnitteluhankkeita on saatu valmiiksi. Olemme aloittaneet Pyhäjärven rantojen osayleiskaavan päivitystyön, joka kestää yli talousarviojakson.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Tavoitteet tulevat Pyhäjärven strategian 2030 pohjalta. Toimialueille määritellään tavoitteista sellaiset, joiden toteutumiseen kyseinen toimialue voi vaikuttaa keskeisellä tavalla.

Strateginen tavoite 1. SAAVUTETTAVUUDESTA, INFRASTRUKTUURISTA JA OSAAMISESTA VETOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Liikenne- ja tietoliikenneyhteydet työelämän ja vapaa-ajan muutokseen vastaamassa	Kaavateiden peruskorjaus	toteutuu/ei toteudu
	Uusien kaavateiden rakentaminen	toteuttaminen tarpeen vaatiessa
Liikenteen ja logistiikan virran hyödyntäminen elinkeinojen kehittämisessä	maankäytön suunnittelu ja kaavoitus	Riittävä tonttivaranto strategisesti tärkeillä alueilla Sahan alueen ja sataman kaavan päivittäminen
Ainutlaatuinen maanalainen infrastruktuuri ja maanalaisen toiminnan osaaminen	maankäytön suunnittelu ja kaavoitus	valmius mahdollisiin maankäytön suunnitteluihin uusiokäytön alueella
Resurssiviisas Pyhäjärvi	yhdyskuntarakenteen tiivistäminen palveluiden keskittämällä Hinkutyön edistäminen. Kunnan toiminnoista aiheutuvien päästöjen vähentäminen.	uusien rakenteiden keskittäminen keskustaajaman alueelle Kuntien energiatehokkuussopimuksen seurantavelvoitteiden ylläpito ja raportointi
Viihtyisä elinympäristö	yleisten alueiden siisteys/raivaaminen maankäytön suunnittelu, kaavoitus, kohdesuunnittelut	kuntalaisten palautteet valmisteluaikana hallinnollista arviointia, toteutusaikana hankkeen toteutuminen

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMASTA JA HYVINVOINNISTA PITOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Luonnon hyödyntäminen hyvinvoinnin rakentamisessa	vapaa-ajan harrastusmahdollisuuksien kehittäminen	seurataan yhteisöä kehittävien investointien toteuttamista.

**Strateginen tavoite 3. KAUPUNKIKONSERNIN TASAPAINOINEN TALOUS
JA KONSERNIYHTIÖIDEN ROOLI ELINVOIMAN EDISTÄMISESSÄ**

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Talous tasapainossa	talouden tasapainottaminen	talousarvio, osavuositarkastus ja tilinpäätös
Tytäryhtiöiden elinvoimatyö	alueellinen rakentaminen ja korjausrakentaminen	infran rakentamis- ja korjaushankkeiden toteutuminen
Kestävät ja vaikuttavat investoinnit	konsernin investointitarpeiden täyttäminen tarveperusteisena	investointihankkeiden toteutuminen
Henkilöstön osaamisen ja jaksamisen kehittäminen	henkilöstön koulutus tarpeiden mukaisesti	henkilöstön toteutunut koulutus

Strateginen tavoite 4. ALUEELLINEN YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Aktiivinen ja erottuva Pyhäjärvi	maankäytön suunnittelun ja investointien hankkeet	investointihankkeiden toteutuminen
Alueellinen yhteistyö vastaamaan elinvoimatyön haasteita	konsernin sisäisen yhteistyön tiivistäminen Lähiruuan käyttäminen ruokatuotannossa (PPE-Köökki)	yhteishankkeiden toteuttaminen mahdollisuuksien mukaan Paikallisen elinkeinoelämän työllistäminen
Resurssiviisaus inhimillisessä pääomassa	hiilijalanjäljen pienentäminen kunnan toiminnoissa, VähäHiku-toiminta	vähähiilisyttä edistävien investointien toteuttaminen, energian kulutuksen optimointi. Mittarit toimialalla, yhdyskuntateknikka, kiinteistötekniikka

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2023	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Tuloarviot ja määrät.						
Toimintatuotot	4 900 116	6 162 185	5 269 182	5 482 035	5 588 076	5 696 237
Toimintamenot	-4 206 589	-4 201 910	-4 603 567	-4 316 505	-4 351 034	-4 677 257
Toimintakate (netto)	693 526	1 960 275	665 615	1 165 530	1 237 042	1 018 980
Laskennalliset kust.	-4	-1				
Poistot ja arvonal.	-1 281 231	-1 584 922	-1 688 000	-1 974 600	-2 075 732	-2 145 732
Tehtävän kustann.	-587 708	375 352	-1 022 385	-809 070	-838 690	-1 126 752

YHDYSKUNTATEKNISET PALVELUT

Vastuuelin: Tekninen lautakunta
Vastuuhenkilö: Rakennusmestari Antti Taskinen

1. PALVELUSUUNNITELMA

Yhdyskuntatekniikan alle kuuluvat teknisen talousarviossa hallinto, liikenneväylät ja muut yleiset alueet, kaavoitus ja mittaukset, jätehuolto sekä maa- ja metsätilat.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Infrastruktuurin palvelevuuden ja saavutettavuuden parantamiseksi kaavateiden peruskorjaaminen jatkuu suunnitelmavuosilla määrärahojen puitteissa. Alueellisten kuivatusten ja katuvalaistuksen peruskorjaus ja laajentaminen jatkuu suunnitelmien mukaisesti. Olkkosenmäen alueen asemakaavan laatimisen kustannukset ovat olleet käyttötalouspuolella kaavan hanketuen vuoksi ja maksatus haettu v. 2025 lopussa.

Tavoite/toimenpide	Seuranta/mittari
1. Kaavateiden peruskorjaaminen	korjaussuunnitelman 1 osa vuodessa
2. Kaavateiden rakentaminen	uusien katujen/osuuskien rakentaminen valmistuu

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Kaavateiden kunnossapito €/km, kadut 39,75 km (as.palv.ostot)	2 550	2 180	2 603	2 603	2 603	2 603

3. PERUSTELUT

Kaavateiden kunto paranee peruskorjaushankkeiden toteutumisen myötä. Liikenneturvallisuutta parannetaan jokaisen kunnostushankkeen myötä. Yksityisteiden vuotuinen kunnossapitoavustus pidetään vuoden 2024 suuruisena, eli 30 000 €. Valtionavustuskelpoisiin yksityisteiden peruskorjauksiin ei ole varattu määrärahaa. Mikäli valtionavustuskelpoisia yksityisteiden peruskorjaushankkeita tulee, on niihin haettava rahoitus lisätalousarviomenettelyllä. Vähähiilisyttä tuetaan pienentämällä sähkönkulutusta katuvalaistuksessa uusimalla valolähteet LED-tekniikalla oleviin, kunnes kaikki aluevalaistukset on toteutettu vähän virtaa kuluttavilla valonlähteillä.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Tuloarviot ja määrät.						
Toimintatuotot	387 869	845 704	407 675	635 440	648 149	661 112
Toimintamenot	-958 739	-885 772	-1 007 529	-1 009 164	-937 547	-956 298
Toimintakate (netto)	-570 870	-40 068	-599 854	-373 724	-289 398	-295 186
Laskennalliset kust.	0					
Poistot ja arvonal.	-218 298	-521 057	-631 700	-825 200	-973 900	-873 800
Tehtävän kustann.	-789 168	-561 125	-1 231 554	-1 198 924	-1 263 298	-1 168 986

TILAPALVELUT

Vastuuelin: Tekninen lautakunta
Vastuhenkilö: Rakennusmestari Antti Taskinen, kiinteistönhoito

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
1. Lämmitys €/m ²	13,54	11,56	13,01	12,25	12,50	12,75
2. Sähkö €/m ²	19,58	10,36	12,54	12,02	12,26	12,51

3. PERUSTELUT

Rakennetun ympäristön infran kartoittamista on tehty suunnitelmallisesti ja tämä mahdollistaa suunnitelmallisten ylläpito- ja korjaustoimien tekemisen tulevaisuudessa.

Vähähiilisyttä tuetaan vähentämällä kiinteistöjen määrää sekä peruskorjausten yhteydessä parantamalla energiatehokkuutta ja sähkön kulutusta. Pyritään tilanteeseen, että kaikki kaupungin kiinteistöjen lämmitysenergia on tuotettu uusiutuvalla polttoaineella.

Teknisen toimen osastojen toimintaa on muutettu vastaamaan paremmin kasvaneita resurssitarpeita. Käytännön esimiestöiden toteuttaminen ei ole niin haavoittuvainen poikkeustilanteille, esim. lomat ja sijaistamiset.

Uusien kiinteistöjen tekniikka vaatii kiinteistöhoidolta uutta osaamista, mutta vanhojen kiinteistöjen poistuminen vastaavasti tuo kiinteistöhoitoon lisäresursseja.

Virkkula on teknisen palveluiden ylläpidettävänä ensimmäisen täyden vuoden.

Toimintaympäristön muutoksena valmistellaan sote- ja pelastuspalveluiden toimintakiinteistöjen yhtiöittämistä, joka on tarkoituksenaan toteutua v. 2027 alusta.

tärkein investointihanke v. 2026 on Hyvinvointitalo, jonka rakennushankkeen aloittaminen on tapahtunut v. 2025 lopussa. Tavoitteena on rakennushankkeen valmistuminen v. 2027 aikana.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Tuloarviot ja määrät.						
Toimintatuotot	3 954 597	4 265 557	4 236 924	4 256 711	4 341 845	4 428 682
Toimintamenot	-2 712 651	-2 301 368	-2 650 755	-2 432 151	-2 520 794	-2 810 410
Toimintakate (netto)	1 241 946	1 963 920	1 586 169	1 824 560	1 821 051	1 618 272
Laskennalliset kust.	-4	-1				
Poistot ja arvonal.	-1 062 933	-1 061 405	-1 054 300	-1 149 400	-1 101 832	-1 271 932
Tehtävän kustann.	179 009	902 514	531 869	675 160	719 219	346 340

RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖPALVELUT

Vastuuelin: Tekninen lautakunta
Vastuuhenkilö: Rakennustarkastaja Marko Pohlman
Ympäristötarkastaja Maria Koffert

1. PALVELUSUUNNITELMA

Kunnan rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä on yleisen edun kannalta valvoa kaavoituksen noudattamista sekä osaltaan huolehtia, että rakentamisessa noudatetaan, mitä alueidenkäyttölaissa tai sen nojalla säädetään tai määrätään rakentamistoiminnasta. Lisäksi kunnan rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä on yleisen edun kannalta valvoa tässä laissa tarkoitettua rakennustoimintaa sekä osaltaan huolehtia, että rakentamisessa noudatetaan, mitä tässä laissa tai sen nojalla säädetään tai määrätään. Rakennusvalvontaviranomaisen on huolehdittava rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsitlemisestä sekä osaltaan valvottava rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapitoa ja hoitoa siten kuin siitä säädetään. Kunnan rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä on myös huolehtia kunnassa tarvittavasta rakentamisen yleisestä ohjauksesta ja neuvonnasta (rakentamislaki 100 §).

Ympäristöterveydenhuolto, asumisen viranomaispalvelut, asumisen kehittämisen koordinointi ja eläinlääkintähuolto ostetaan Haapajärven kaupungilta.

Ympäristövalvonnan tehtävänä on ympäristösuojelun lakisääteiset valvonta- ja edistämistehtävät (kunnan alueella) ja ympäristösuojelun suunnittelu, kehittäminen, ohjaus ja neuvonta.

3 PERUSTELUT

Rakennusvalvonnassa yksittäisissä hankkeissa merkittävimmät tulot tulevat uusiutuvan energian investointeihin liittyvistä lupamaksuista. Tulojen ennakointiin tuo epävarmuutta kyseisten hankkeiden ajoitus, mille vuodelle lupahakemukset osuvat.

Ympäristösuojelun viranhaltija vastaa ympäristösuojelun suunnitelmallisesta valvonnasta ja muista ympäristösuojeluviranomaisen tehtävistä, kuten lupahakemusten käsittelystä ja lausuntojen antamisesta. Ympäristösuojelun viranhaltija toimii myös neljän kunnan (Pyhäjärvi, Reisjärvi, Haapajärvi ja Käsämäki) alueella maa-ainesten valvonta- ja lupaviranomaisena. Tavoitteena on ympäristösuojelun edistäminen sekä ympäristön pilaantumisen ehkäisy.

Ympäristövalvonnan tehtävänä on ympäristösuojelun ja maa-ainesten ottamisen suunnitelmallinen valvonta. Tärkeänä painopisteenä valvonnassa on pohjavesialueiden suojelu. Ympäristösuojelun tavoitteena on myös löytää juostavat ja toimivat toimintatavat muuttuneessa viranomaisympäristössä ja luoda hyvät suhteet tekniseen toimeen ja lupajaokseen.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Tuloarviot ja määrät.						
Toimintatuotot	9 704	548 987	289 884	409 884	418 082	426 443
Toimintamenot	-82 828	-593 295	--591 247	-610 623	-622 835	-635 292
Toimintakate (netto)	-73 124	-44 308	-301 363	-200 739	-204 753	-208 849
Laskennalliset kust.						
Poistot ja arvonal.		-2 460	-2 000			
Tehtävän kustann.	-73 124	-46 768	-303 363	-200 739	-204 753	-208 849

TYÖPAJA

Vastuuelin: Tekninen lautakunta
Vastuuhenkilö: Rakennusmestari Antti Taskinen

1. PALVELUSUUNNITELMA

Työpajan toiminta-ajatus on ollut työllistää pitkäaikaistyöttömiä sekä antaa heille ensimmäinen pitempiaikainen työsuhde. Tavoitteena on ollut, että henkilö työpajakakson aikana aktivoituu sekä miettii itselleen tulevaisuudensuunnitelman ja oppii työssäolon perusasiat. Tavoitteena on ollut myös, että pajajakso madaltaisi henkilön kynnystä hakeutua yritysten palvelukseen. Lähivuosina myös vanhemman ikäpolven työllistämisyksikkönä on työpaja vakiinnuttanut paikkansa. Työpajalla myös työskentelee työharjoittelussa pitkäaikaistyöttömiä ja heille paja tarjoaa paikan työkyvyn ylläpitämiseen sekä uusien mahdollisuuksien avaamiseen. Pajalla työskentelee myös yhdyskuntapalvelua suorittavia henkilöitä sekä oppilaitosten kautta tulevia työharjoittelijoita.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Tavoite/toimenpide	Seuranta/mittari
1. Ulkoisten asiakkaiden säilyttäminen	asiakasta/kpl
2. Pajan työntekijät	henkilöt/kk

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Pajakaso, henkilöä/kk	9	7	7	3	3	3

3. PERUSTELUT

Työpaja toimii puusepän alalla. Pajalla valmistetaan kairanäytelaatikoita, kuormalavoja sekä erilaisia huonekalukomponentteja. kaupungin leikkikenttien yleiskunnosta sekä ulkoleikkivälineiden turvallisuudesta huolehtiminen sekä muut kaupungin sisäisen työt kuuluu työpajalle. Keskitetyn ruokahuollon kuljetukset ovat myös toiminnan piirissä. Tuotannollisena tavoitteena on kehittää työpajaa puusepän verstaana ja kasvattaa tuotantoa työpajalle sopivilla töillä, jolloin voimme tarjota työpaikan useammalle sitä tarvitsevalle. Vuonna 2025 tapahtui työpajatoimintaan oleellinen muutos johtuen palkkatuen, kuntouttavan työtoiminnan ja työkokeilijoiden radikaalista vähenemisestä.

Työpajan esimies osallistuu enemmän muihin teknisen toimen työtehtäviin yhteisillä alueilla.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Tuloarviot ja määrät.						
Toimintatuotot	547 946	501 936	334 700	180 000	180 000	180 000
Toimintamenot	-452 372	-411 471	-354 037	-264 567	-269 858	-275 257
Toimintakate (netto)	95 574	90 465	-19 337	-84 567	-89 858	-95 257
Tehtävän kustann.	95 574	90 465	-19 337	-84 567	-89 858	-95 257

TULOSLASKELMA, ULKOISET

	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	1 583 709	918 062	1 333 230	1 321 945	1 340 465
Maksutuotot	598 117	388 934	497 582	496 644	504 820
Tuet ja avustukset	473 717	370 430	298 992	226 401	168 049
Muut toimintatuotot	2 257 540	2 236 535	1 931 639	2 019 869	2 106 192
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	4 913 083	3 913 961	4 061 443	4 064 859	4 119 526
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-9 890 539	-9 961 941	-10 001 994	-10 198 976	-10 401 929
Palkat ja palkkiot	-8 022 059	-8 116 618	-8 112 953	-8 271 038	-8 435 423
Henkilösivukulut	-1 868 480	-1 845 323	-1 889 041	-1 927 938	-1 966 506
Eläkekulut	-1 709 334	-1 586 561	-1 603 376	-1 636 450	-1 669 180
Muut henkilösivukulut	-159 147	-258 762	-285 665	-291 488	-297 326
Palvelujen ostot	-5 537 293	-6 086 130	-5 827 826	-5 604 106	-5 728 313
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 445 804	-1 499 016	-1 346 353	-1 463 323	-1 700 757
Avustukset	-598 379	-917 080	-944 080	-962 399	-981 006
Muut toimintakulut	-568 579	-498 794	-365 801	-367 050	-374 380
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-18 040 595	-18 962 961	-18 486 054	-18 595 854	-19 186 385
TOIMINTAKATE	-13 127 513	-15 049 000	-14 424 611	-14 530 995	-15 066 859
Kunnan tulovero	7 586 355	7 460 000	7 600 000	7 650 000	7 700 000
Kiinteistövero	1 786 017	1 920 000	2 070 000	2 830 000	4 720 000
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 257 624	1 250 000	950 000	950 000	970 000
Verotulot yhteensä	10 629 996	10 630 000	10 620 000	11 430 000	13 390 000
Valtionosuudet	3 543 644	3 935 000	4 380 000	4 880 000	4 950 000
Rahoitustuotot ja kulut					
Korkotuotot	130 553	90 000	110 000	110 000	105 000
Muut rahoitustuotot	378 331	457 000	510 000	475 000	475 000
Korkokulut	-1 173 731	-1 050 000	-1 015 000	-1 125 000	-1 180 000
Muut rahoituskulut	-35 061	-43 000	-41 013	-40 000	-40 000
Rahoitustuotot ja kulut yhteensä	-699 909	-546 000	-436 013	-580 000	-640 000
VUOSIKATE	346 218	-1 030 000	139 376	1 199 005	2 633 141
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukais. poistot	-1 652 011	-1 748 000	-2 052 400	-2 120 000	-2 190 000
Arvonalentumiset					
Satunnaiset erät					
Satunnaiset kulut					
TILIKAUDEN TULOS	-1 305 791	-2 778 000	-1 913 024	-920 995	443 141
Poistoeron muutos	321 249	310 000	300 000	290 000	280 000
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-984 542	-2 468 000	-1 613 024	-630 995	723 141

TULOSLASKELMA, ULKOISET JA SISÄISET
--

	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	1 657 691	918 062	1 333 230	1 321 945	1 340 465
Maksutuotot	598 147	388 934	497 582	496 644	504 820
Tuet ja avustukset	473 717	370 430	298 992	226 401	168 049
Muut toimintatuotot	4 612 326	4 686 229	4 355 848	4 444 078	4 530 401
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	7 341 881	6 363 655	6 485 652	6 489 068	6 543 735
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-9 890 539	-9 961 941	-10 001 994	-10 198 976	-10 401 929
Palkat ja palkkiot	-8 022 059	-8 116 618	-8 112 953	-8 271 038	-8 435 423
Henkilösivukulut	-1 868 480	-1 845 323	-1 889 041	-1 927 938	-1 966 506
Eläkekulut	-1 709 334	-1 586 561	-1 603 376	-1 636 450	-1 669 180
Muut henkilösivukulut	-159 147	-258 762	-285 665	-291 488	-297 326
Palvelujen ostot	-5 613 878	-6 086 130	-5 827 826	-5 604 106	-5 728 313
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 446 907	-1 499 016	-1 346 353	-1 463 323	-1 700 757
Avustukset	-598 379	-917 080	-944 080	-962 399	-981 006
Muut toimintakulut	-2 919 690	-2 948 488	-2 790 010	-2 791 259	-2 798 589
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-20 469 392	-21 412 655	-20 910 263	-21 020 063	-21 610 594
TOIMINTAKATE	-13 127 512	-15 049 000	-14 424 611	-14 530 995	-15 066 859
Kunnan tulovero	7 586 355	7 460 000	7 600 000	7 650 000	7 700 000
Kiinteistövero	1 786 017	1 920 000	2 070 000	2 830 000	4 720 000
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 257 624	1 250 000	950 000	950 000	970 000
Verotulot yhteensä	10 629 996	10 630 000	10 620 000	11 430 000	13 390 000
Valtionosuudet	3 543 644	3 935 000	4 380 000	4 880 000	4 950 000
Rahoitustuotot ja kulut					
Korkotuotot	130 553	90 000	110 000	110 000	105 000
Muut rahoitustuotot	378 331	457 000	510 000	475 000	475 000
Korkokulut	-1 173 731	-1 050 000	-1 015 000	-1 125 000	-1 180 000
Muut rahoituskulut	-35 061	-43 000	-41 013	-40 000	-40 000
Rahoitustuotot ja kulut yhteensä	-699 909	-546 000	-436 013	-580 000	-640 000
VUOSIKATE	346 219	-1 030 000	139 376	1 199 005	2 633 141
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukais. poistot	-1 652 011	-1 748 000	-2 052 400	-2 120 000	-2 190 000
Arvonalentumiset					
Satunnaiset erät					
Satunnaiset kulut					
TILIKAUDEN TULOS	-1 305 791	-2 778 000	-1 913 024	-920 995	443 141
Poistoeron muutos	321 249	310 000	300 000	290 000	280 000
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-984 542	-2 468 000	-1 613 024	-630 995	723 141

TULOSLASKELMA OSAN TOTEUTUMINEN
--

Tuloslaskelma, vertailu ed. vuoteen	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos-% 2025-2026
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	1 657 691	918 062	1 333 230	45,22 %
Maksutuotot	598 147	388 934	497 582	27,93 %
Tuet ja avustukset	473 717	370 430	298 992	-19,29 %
Muut toimintatuotot	4 612 326	4 686 229	4 355 848	-7,05 %
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	7 341 881	6 363 655	6 485 652	1,92 %
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-9 890 539	-9 961 941	-10 001 994	0,40 %
Palkat ja palkkiot	-8 022 059	-8 116 618	-8 112 953	-0,05 %
Henkilösivukulut	-1 868 480	-1 845 323	-1 889 041	2,37 %
Eläkekulut	-1 709 334	-1 586 561	-1 603 376	1,06 %
Muut henkilösivukulut	-159 147	-258 762	-285 665	10,40 %
Palvelujen ostot	-5 613 878	-6 086 130	-5 827 826	-4,24 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 446 907	-1 499 016	-1 346 353	-10,18 %
Avustukset	-598 379	-917 080	-944 080	2,94 %
Muut toimintakulut	-2 919 690	-2 948 488	-2 790 010	-5,37 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-20 469 392	-21 412 655	-20 910 263	-2,35 %
TOIMINTAKATE	-13 127 512	-15 049 000	-14 424 611	-4,15 %
Kunnan tulovero	7 586 355	7 460 000	7 600 000	1,88 %
Kiinteistövero	1 786 017	1 920 000	2 070 000	7,81 %
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 257 624	1 250 000	950 000	-24,00 %
Verotulot yhteensä	10 629 996	10 630 000	10 620 000	-0,09 %
Valtionosuudet	3 543 644	3 935 000	4 380 000	11,31 %
Rahoitustuotot ja kulut				
Korkotuotot	130 553	90 000	110 000	22,22 %
Muut rahoitustuotot	378 331	457 000	510 000	11,60 %
Korkokulut	-1 173 731	-1 050 000	-1 015 000	-3,33 %
Muut rahoituskulut	-35 061	-43 000	-41 013	-4,62 %
Rahoitustuotot ja kulut yhteensä	-699 909	-546 000	-436 013	-20,14 %
VUOSIKATE	346 219	-1 030 000	139 376	-113,53 %
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 652 011	-1 748 000	-2 052 400	17,41 %
Arvonalentumiset				
Satunnaiset erät				
Satunnaiset kulut				
TILIKAUDEN TULOS	-1 305 791	-2 778 000	-1 913 024	-31,14 %
Poistoeron muutos	321 249	310 000	300 000	-3,23 %
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-984 542	-2 468 000	-1 613 024	-34,64 %

RAHOITUSLASKELMA

	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Varsinainen toiminta ja investoinnit					
Tulorahoitus					
Vuosikate	346 219	-1 030 000	139 376	1 199 005	2 633 141
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauserät	-2 472				
Tulorahoitus	343 747	-1 030 000	139 376	1 199 005	2 633 141
Investoinnit					
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-1 941 728	-3 167 000	-8 683 050	-2 384 000	-1 680 000
Investointien ennakkomaksut					
Rahoitusosuudet investointimenoihin	26 349	192 500	240 000	470 000	0
Pysyvien vastaavien luovutusvoitot	4 034	30 000	30 000	30 000	30 000
Investoinnit	-1 911 345	-2 944 500	-8 413 050	-1 884 000	-1 650 000
Varsinainen toiminta ja inv.netto	-1 567 598	-3 974 500	-8 273 674	-684 995	983 141
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainauksen lisäykset muille	-220 000	-65 000	0	0	0
Antolainasaamisten väh. muilta	423 392	210 000	203 392	203 392	203 392
Antolainauksen muutokset	203 392	145 000	203 392	203 392	203 392
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	6 500 000	6 800 000	11 000 000	4 200 000	2 500 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 401 066	-2 457 000	-3 403 500	-3 700 000	-3 900 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 350 000				
Muut maksuvalmiuden muutokset	-2 265 444		5 000	5 000	5 000
Lainakannan muutokset	3 183 490	4 343 000	7 601 500	505 000	-1 395 000
Oman pääoman muutokset					
Rahoitustoiminnan kassavirta	3 386 882	4 488 000	7 804 892	708 392	-1 191 608
Rahoitustoiminnan nettokassavirta	1 819 284	513 500	-468 782	23 397	-208 467
RAHOITUSVARALLISUUDEN KOTIUTUS	0	0	0	0	0
Lainakanta-arvio milj. €	37,436	41,034	50,050	50,550	49,150
Lainakanta-arvio € / asukas	7 950	8 694	10 928	11 110	10 874
Asukasluku	4 709	4 720	4 580	4 550	4 520

RAHOITUKSEN TUNNUSLUKUJA

	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TA 2025	31.8.2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Asukasmäärä	4 828	4 756	4 709	4 720	4 584	4 580	4 550	4 520
Lainakanta milj. € (31.12.)	26,1	32,0	37,4	41,0	39,9	50,1	50,6	49,2
Lainat € / asukas	5 409	6 726	7 950	8 694	8 709	10 928	11 110	10 874
Kassavarat milj. € (31.12.)	10,8	10,5	12,3					
Kassan riittävyys / päivää	80	162	191					
Investointien tulorahoitus -%	9,1	-69,9	18,1					
Lainanhoitokate	0,1	-0,2	0,4					
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, M€	-3,4	-6,2	-3,5					
Konsernilainakanta milj. € (31.12.)	52,0	42,8	48,3					
Konsernilainat € / asukas	10768	9 003	10259					

Rahoituslaskelman tunnusluvut:**Lainakanta**

= vieras pääoma - saadut ennakot - lyhytaikaisen vieraan pääoman osto- ja siirtovelat

Kassavarat

= rahoitusomaisuuteen merkityt sijoitukset rahamarkkina-instrumentteihin, joukkovelkakirjalainasaamiset, rahoitus-arvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset

Investointien tulorahoitus -%

= $100 \times \text{vuosikate} / \text{investointien omahankintameno}$
Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta kertoo prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli käyttöomaisuuden myynnillä, lainalla tai toimintapääomalla. Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman käyttöomaisuusinvestointeja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Lainanhoitokate

= $(\text{vuosikate} + \text{korkokulut}) / (\text{korkokulut} + \text{lainanlyhennykset})$
Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Vuosikatteella tarkoitetaan tilinpäätösvouden vuosikatetta. Korkokuluilla tarkoitetaan tilinpäätösvouden tuloslaskelman korkokuluja. Lainanhoitolyhennyksillä tarkoitetaan tilinpäätösvouden rahoituslaskelmaan merkittyä pitkäaikaisten lainojen vähennystä.

Lainanhoitokate > 1, tulorahoitus riittää lainojen hoitoon

Lainanhoitokate < 1. tulorahoitus ei riitä lainojen hoitoon

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta

Toiminnan ja investointien rahavirta-välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla seurataan investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä.

INVESTOINTIOSA V. 2026 – 2028 KAUPUNGIN TALOUSARVIOSSA

Kaupunginhallitus, maa- ja vesialueet

600 Maa- ja vesialueet

Vastuutoimielin: Kaupunginhallitus
Vastuuhenkilö: Kaupunginjohtaja, tekninen johtaja

Perustelut: Maa-alueiden ostot ja myynnit.

Maa- ja vesialueet	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Menot, maan hankinta		-30 000	-30 000	-30 000	-30 000
Tulot, maan myynti	1 562	30 000	30 000	30 000	30 000
Netto	1 562	0	0	0	0

Tekninen lautakunta, rakennukset

Vastuutoimielin: Tekninen lautakunta
Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja

9201 Ikosen koulu

Perustelut: pts-korjaukset
Tavoite: pts-korjaukset ja automaation uusiminen

	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Menot	-9 531		-35 000	-10 000	-10 000
Tulot					
Netto	-9 531		-35 000	-10 000	-10 000

9430 Kaupungintalo

Perustelut: Tilamuutos
Tavoite: v. 2028 valtuustosalin muutos

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Menot	-40 597				-60 000
Tulot					
Netto	-40 597				-60 000

9205 Keskuskoulu

Perustelut: Korjausinvestointi
Tavoite: v. 2027 lukion siiven peruskorjaus jatkuu
v. 2028 liikuntasalin peruskorjaus

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Menot	-363 112	-1 350 000	-1 100 000	-500 000	-500 000
Tulot					
Netto	-363 112	-1 350 000	-1 100 000	-500 000	-500 000

9216 Monitoimihalli

Perustelut:

pts mukaisia peruskorjauksia

Tavoite:

2027 käyttäjätilojen peruskorjaus

2026 vesikatteen pinnan uusiminen ja 2028 pts korjaukset

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Menot	-92 751	-55 000	-120 000	-50 000	-10 000
Tulot					
Netto	-92 751	-55 000	-120 000	-50 000	-10 000

9462 Hyvinvointitalo

Perustelut:

Uudisrakennus

Tavoite:

Tilantarpeen mukainen rakentaminen

Vuonna 2024 suunnittelu, vuodesta 2025 alkaen toteuttaminen

(OKM avustukset 2026 Liikunta max. 20 % tai 600 000 € kulttuuri 110 000 €)

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Menot	-141 975	-1 135 290	-7 105 050	-1 417 000	
Tulot			240 000	470 000	
Netto	-141 975	-1 135 290	-6 865 050	-947 000	

9436 Teknisen varikko

Perustelut:

pts-korjaukset

Tavoite:

pts-korjaukset

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Menot			-20 000	-30 000	-10 000
Tulot					
Netto			-20 000	-30 000	-10 000

Rakennukset yhteensä

Rakennukset yhteensä	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Menot	-902 390	-2 540 029	-8 380 050	-2 007 000	-590 000
Tulot	26 349		240 000	470 000	
Netto	-876 041	-2 540 290	-8 140 050	-1 537 000	-590 000

Tekninen lautakunta, kiinteät rakenteet ja laitteet, tiet ja alueet

Vastuutoimielin:

Tekninen lautakunta

Vastuuhenkilö:

Tekninen johtaja

9012 Kaavatiet

Perustelut:

Korjausinvestointi

Tavoite:

Vuosina 2026 - 2028 kaavatiet peruskorjaushanke

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Menot	-519 917	-665 000	-63 000	-63 000	-380 000
Tulot		172 500			
Netto	-519 917	-492 500	-63 000	-63 000	-380 000

9014 Tievalaistus

Perustelut: Korjausinvestointi

Tavoite: Tievalaistuksen uusiminen sekä valaisinlinjojen raivaus

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Menot	-21 719	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Tulot					
Netto	-21 719	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000

9112 Kaavatiet/Päällystäminen

Perustelut: Korjausinvestointi

Tavoite: Kaavateiden päällystäminen

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Menot	-21 719	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Tulot					
Netto	-21 719	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000

Vanha Pyhäjärventie uusi KLV suojatie ja P-alue

Perustelut: Vanhan Pyhäjärventien liikenneturvallisuuden parantaminen

Tavoite: v. 2026 toteuttaminen

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Menot			-50 000		
Tulot					
Netto			-50 000		

9011 KLV suunnittelu

Tavoite: Pyhäjärventien KLV:n suunnittelun loppuun saattaminen

Emolahdentie KLV:n suunnittelun loppuun saattaminen

VT-27 KLV:n suunnittelun loppuun saattaminen

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Menot			-20 000	-20 000	-20 000
Tulot					
Netto			-20 000	-20 000	-20 000

9031 Yleissuunnittelu

Perustelut: Kaavoitus ja maankäyttö

Tavoite: Maankäytön suunnittelut ja kaavoitus

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Menot	-25 514	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
Tulot					
Netto	-25 514	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000

9023 Vesistökunnostus

Perustelut: Vesistöjen tilan parantaminen

Tavoite: Kunnostushankkeet

	TP 2024	TA 2025	TA 2025	TS 2027	TS 2028
Menot	-17 800	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000
Tulot					
Netto	-17 800	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000

Castreninkatu

Perustelut: Uuden tieyhteyden rakentaminen

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Menot				-144 000	
Tulot					
Netto				-144 000	

Liiketien suojatieyhteys

Perustelut: Yhteystarpeen toteuttaminen

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Menot			-30 000		
Tulot					
Netto			-30 000		

Urheilukentän peruskorjaus

Perustelut: Peruskorjaustarve
Tavoite: v. 2028 rakentaminen
v. 2027 korjaussuunnitelma

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Menot				-10 000	-550 000
Tulot					
Netto				-10 000	-550 000

Kiinteät rakenteet, laitteet, tiet ja alueet yhteensä

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Menot	-1 039 338	-765 000	-273 000	-347 000	-1 060 000
Tulot		172 500			
Netto	-1 039 338	-592 500	-273 000	-347 000	-1 060 000

INVESTOINNIT 2024 – 2028 YHTEENSÄ

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-1 941 728	-3 335 289	-8 683 050	-2 384 000	-1 680 000
Rahoitusosuudet investointeihin	26 349	172 500	240 000	470 000	
Käyttöomaisuuden myyntitulot	1 562	30 000	30 000	30 000	30 000
Netto	-1 913 817	-3 132 789	-8 413 050	-1 884 000	-1 650 000

TYTÄRYHTIÖT

PYHÄJÄRVEN KEHITYS OY

Vastuuhenkilö Elinkeinojen kehittäjä

1. TOIMINTA-AJATUS Yhtiön toimialana on Pyhäjärven kaupungin ja alueellisen elinkeinoelämän edistäminen ja siihen liittyvien palvelujen tuottaminen.

2. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Valtateiden E75 ja 21 risteysalueen kehittämiseksi haetaan sijoittumispotentiaalisia palveluita ja toimintoja, erityisesti vähittäiskaupan ja ravintolapuolen toimijoita.

Erilaisten tapahtumien järjestämisellä pyritään kasvattamaan Pyhäjärven tunnettuutta ja omistajanvaihdosneuvotteluja edistetään niiden yritysten kohdalla, joissa on tarvetta sukupolvenvaihdokseen.

Pyhäjärven Kehitys avustaa edelleen Kiinteistö Oy Rillankiveä vuokralaisten etsimisessä, tilojen tarjoamisessa ja markkinoinnissa, sekä tarpeen mukaan myös vuokralaisneuvotteluissa ja yhteydenpidossa nykyisiin vuokralaisiin.

3. HALLINTO JA TILINTARKASTUS

Yhtiön hallitus:

Varsinaiset jäsenet:

Juhani Pyhtilä, puheenjohtaja, Pasi Vornanen, Mirella Ikäheimo, Taimi Piippo,

Varajäsenet:

Eeva-Riitta Pappila, Jarkko Karvonen, Ari Paavola

Tilintarkastusyhteisö KPMG Oy.

4. HENKILÖSTÖ Elinkeinojen kehittäjä (50 %)

5. SISÄINEN VALVONTA JA RISKIEN HALLINTA

Sisäisestä valvonnasta ja riskien hallinnasta vastaa yhtiön hallitus. Yhtiön toimintaa valvovat myös tilintarkastajat, Pyhäjärven kaupunki (mm. tarkastuslautakunta) ja viranomaiset.

6. TOIMINNAN JA TALOUDEN TAVOITTEET

Strateginen tavoite 1. INFRA, OSAAMINEN JA SAAVUTETTAVUUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Liikenne- ja tietoliikenneyhteydet työelämän ja vapaa-ajan muutokseen vastaamassa	Pyhäjärven saavutettavuuden parantaminen	Pyhäsalmen liikenne- ja tavarayhteyksien turvaaminen ja lisääminen.
Liikenteen ja logistiikan virran hyödyntäminen elinkeinojen kehittämisessä	E 75 ja 27-tien risteysalueelle uusien toimijoiden hakeminen.	Toimijoiden sijoittuminen alueelle (1–2 kpl).
	Mainostaulujen toteuttaminen risteysalueelle ja valtateiden varsille.	Vähintään yksi uusi mainostaulu 2026 markkinaehtoisesti.
	Sähköautoilun palveluiden kehittäminen.	Sähköauton latauspisteitä (6-8 kpl)

	Biotalousalan tuotantotoimintaa Pyhäjärvelle.	Biotalousalan toiminnan kehittäminen.
	Vetytankkausaseman toteuttaminen	Vuoropuhelun vety-yhtiöiden kanssa edistäminen
	Huoltopalvelukeskuksen ja datakeskuksen kehittäminen	Vuoropuhelun mm. energia- ja kuljetusalan yhtiöiden kanssa edistäminen
Paikallisten osaamisklustereiden rakentaminen	Matkailualan kehittäminen	Liikevaihdon ja kehitysinvestointien lisääntyminen verrattuna aiempiin vuosiin.
	Marjojen viljelyn kehittäminen	Matkailualan ja palvelualan osaamisen parantaminen (koulutuksen järjestäminen yhteistyössä JEDU:n kanssa)
	Hyvinvointialan yritystoiminnan kehittäminen	Viljelyalan ja liikevaihdon kasvu ja marjojen jalostusarvon nostaminen. Kokeilurahan käytön edistäminen (1–2 kpl).
	Energia-alan kasvun hyödyntäminen työllisyydessä yritysyhteistyön kautta	Hyvinvointialan yritysten palvelutuotantorakenteen laajuus ja toimivuus.
		Energia-alan työpaikkojen lisääminen paikkakunnalla (koulutuksen järjestäminen yhteistyössä JEDU:n ja KAO:n/KAMK:n kanssa)

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMA JA HYVINVOINTI		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Kantokykyinen palvelutuotanto	Kehitys Oy tarjoaa kilpailukykyisen toimistohotellipalvelun	Toimistohotellin vuokratilojen käyttöaste 70 %
Viihtyisä elinympäristö	Tapahtumatarjonnan edelleen kehittäminen	Kesätapahtumien kävijämäärien positiivinen kehittyminen
Luonnon hyödyntäminen hyvinvoinnin rakentamisessa	Uusien matkailutuotteiden valmistelu kehittämishankkeen suunnittelu, luonnon hyödyntäminen	Matkailualalla paketoidaan uusia tuotteita.
	Kalastuselinkeinon kehittäminen	Kulttuurimatkailun jatkohankkeen (LuMaKu) uusia tuotteita (3–5 kpl) Uusien kalastajien kouluttaminen (1-2kpl) Kalarekry-hankkeen puitteissa

Strateginen tavoite 3. VAHVA JA MAHDOLLISTAVA KAUPUNKI		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Talous tasapainossa	Toiminnan taloudellinen tehokkuus	Tilikauden tulos positiivinen
Tytärtyhtiöiden aktiivinen elinvoimautuminen	Pysyvän kasvun ja kehittymisen edellytysten luominen paikkakunnalle.	Yritysten määrä lisääntyy, yritystytyttöisyys, aloittaneiden yritysten määrä, sijoittuneiden yritysten määrä

	Pyhjäjärven palvelutarjonnan kasvattaminen Yritysten omistajanvaihdosten edistäminen	Nykyisten liike- ja teollisuustilojen täyttöaste mahdollisimman korkea (>90 %). Myytyjen, varattujen tai vuokrattujen teollisuus- ja liiketonttien lukumäärä (vähintään 1–2 kpl) Paikkakunnalla lisääntyvien palveluiden lukumäärä (1–2 kpl) Omistajanvaihdosten lukumäärä (2–4 kpl)
Kestävät ja vaikuttavat investoinnit	Yksityissektorin investointien toteutumisen edistäminen	Elinkeinoinvestointien volyymi kasvaa mitattavasti.

Strateginen tavoite 4. YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Aktiivinen ja erottuva Pyhäjärvi	Aktiivinen elinvoimatyö ja markkinointi.	Pyhäjärven kaupungin saama positiivinen julkisuus
Resurssiviisaus inhimillisessä pääomassa	Asiantuntijaverkostojen hyödyntäminen	Jatketaan matkailuasiantuntijapoolin ja risteysalueen asiantuntijaverkoston toimintaa (2 tapaamista/vuosi)
Alueellinen yhteistyö vastaamaan elinvoimatyön haasteita	Alueyhteistyön kehittäminen Muiden alueellisten kehittämissyhtiöiden yhteistyön hyödyntäminen	Pohjois-Pohjanmaan yrityskehittäjien verkoston palaverit säännöllisiä, 2–3 kpl/2026 Julkisten kehittämissyhtiöiden, etenkin samankaltaisia risteysalueita kehittävien, kontaktointi (5–10 kpl).

PYHÄJÄRVEN KEHITYS OY

10. TALOUSARVIO VUODELLE 2026 SEKÄ TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2027 - 2028

Tuloslaskelma	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Liikevaihto					
Vuokratuotot	16 510	20 000	18 100	23 148	23 148
Muut tuotot	2 970	800	1 500	800	800
Elinkeinopalvelut	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
Liiketoiminnan muut tuotot	0			0	0
Liikevaihto yhteensä	119 480	120 800	119 600	123 948	123 948
Materiaalit ja palvelut					
Aine- ja tavaraostot	0	0	0	0	0
Materiaalit ja palvelut yhteensä	0	0	0	0	0
Henkilöstökulut					
Palkat	-34 602	-35 000	-35 100	-36 000	-36 000
Henkilöstökulut	-6 244	-6 540	-6 540	-7 000	-7 000
Muut henkilöstökulut	-1 560	-900	-900	-900	-900
Henkilöstökulut yhteensä	-42 406	-42 440	-42 540	-43 900	-43 900
Poistot ja arvonalentumiset					
Muista pitkävaik. menoista	-1 840	-1 163	-1 200	-523	0
Rakennuksista	-929	-1 861	-581	0	0
Koneista ja kalustosta	0	0	0	0	0
Arvonalennukset	0	0	0	0	0
Poistot ja arvonalen. yhteensä	-2 769	-3 024	-1 781	-523	0
Muut kulut					
Vapaaeht.henkilösivuk.	0	0	0	0	0
Kiinteistöjen hoitokulut	-38 085	-41 103	-32 571	-41 000	-41 000
Hallintopalvelut	-4 811	-5 200	-5 254	-5 200	-5 200
Muut hallinnonkulut	-22 475	-22 000	-27 005	-12 410	-12 410
Muut kulut yhteensä	-65 371	-68 303	-64 830	-58 610	-58 610
Luottotappiot	0	0	0	0	0
Liikevoitto (liiketappio)	8 935	7 033	10 449	20 915	21 438
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korko- ja rahoitustuotot	514	70	70	70	70
Arvonalentumiset	0	0	0	0	0
Korko- ja rahoituskulut	-8 142	-4 297	-5 502	-5 300	-5 125
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-7 628	-4 227	-5 432	-5 230	-5 055
Voitto ennen satunn.eriä	1 307	2 806	5 017	15 685	16 383
Välittömät vero					
Verot	0	0	0	0	0
Välittömät verot yht.	0	0	0	0	0
Tilikauden voitto / tappio	1 307	2 806	5 017	15 685	16 383

KIINTEISTÖ OY RILLANKIVI

Toimitusjohtaja Lasse Hyny

1. TOIMINTA-AJATUS

Kiinteistö Oy Rillankivi on Pyhäjärven kaupungin 100 %:sti omistama tytäryhtiö. Yhtiön tavoite on tuottaa laadukkaat asumispalvelut Pyhäjärvellä. Toimialana on Pyhäjärven kaupungin alueella tapahtuva asuntojen hankkiminen, omistaminen ja vuokralle antaminen ja tätä tarkoitusta varten omistaa ja hallita asuinhuoneistojen hallintaan oikeuttavia asunto-osakeyhtiön ja kiinteistöosakeyhtiön osakkeita ja yksinomaan asumiskäyttöön varattuja kiinteistöjä sekä muita asuntoja noudattamalla asuntojen vuokrauksessa Pyhäjärven kaupungin vahvistamia asukasvalintaperusteita. Tarkoituksenperiensä toteuttamiseksi yhtiö voi toimia rakennuttajana. Lisäksi yhtiön toimialana on Pyhäjärven kaupungin ja alueellisen elinkeinoelämän edistäminen vuokraamalla ja rakennuttamalla liiketiloja. Toimintaansa varten yhtiö voi omistaa ja hallita kiinteistöjä ja harjoittaa kiinteistöjen sekä arvopapereiden ostoa ja myyntiä.

2. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Yhtiössä on aloitettu kauden 2025 aikana voimakkaat toimenpiteet, joiden tavoitteena on talouden suunnan kääntäminen kestävästi. Asuntojen käyttöaste on alhainen, 70,0 %. Hallien käyttöaste on 84,01 %. (5.11.2025 tilanne)

3. HALLINTO JA TILINTARKASTUS

Yhtiön hallitus; Jarmo Halonen, puheenjohtaja ja Marita Rytönen varapuheenjohtaja. Varsinaiset jäsenet: Voitto Våg, Taimi Piippo ja Pirjo Lammassaari, Maija-Leena Hatunen. Varajäsenet; Pekka Tikanmäki ja Jorma Leskinen. Tilintarkastaja; KPMG Oy. Päävastuullinen tilintarkastaja 18.9.2025 alkaen on Heidi Hyry.

4. HENKILÖSTÖ

Hallinnolliseen henkilökuntaan kuuluu kolme henkilöä. Yhtiön toimitusjohtajan lisäksi tekninen isännöitsijä Vesa Pulkkinen ja toimistosihteeri Sari Ahola. Kirvesmiehiä on kaksi.

5. SISÄINEN VALVONTA JA RISKIEN HALLINTA

Yhtiön sisäinen johtamis- ja valvontamenettely perustuu;

- osakeyhtiölakiin
- aravavuokratoyhtiötä koskeviin säädösiin ja suosituksiin
- omiin toimintatapoihin ja -periaatteisiin
- hyvää hallintotapaa koskevaan ohjeistukseen

Sisäinen valvonta kattaa taloudellisen raportoinnin valvonnan, yhtiön sisäiset hyväksymisoikeudet, investointien seurannan ja vuokravalvonnan. Sisäistä valvontaa suorittaa henkilökunta ja toimitusjohtaja sekä sen toimivuutta arvioi yhtiön hallitus. Sisäistä valvontaa toteutetaan läpi koko organisaation. Sisäisen valvonnan menetelmiä ovat mm sisäiset ohjeistukset ja valvontaa tukevat raportointijärjestelmät. Ulkoista valvontaa suorittaa tilintarkastajat ja viranomaiset.

6. TOIMINNAN JA TALouden TAVOITTEET

Strateginen tavoite 1. INFRA, OSAAMINEN, SAAVUTETTAVUUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Liikenne- ja tietoliikenneyhteydet työelämän ja vapaa-ajan muutokseen vastaamassa	Kiinteä verkkoyhteys Niilontie 9 - kiinteistöön risteysalueelle kustannusselvitys	1/1

KIINTEISTÖ OY RILLANKIVI

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMA JA HYVINVOINTI

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Kantokykyinen palvelutuotanto	Hoitokustannukset asumis- ja teollisuuskohteissa maltilliset Asuinkiinteistöjen lämpöindeksi alle Motivan keskiarvon 66 kwh/m3/v	Hoitokustannukset vuoden 2025 tasolla 26 / 26
Mukaan vetävä toimintakulttuuri	Osallistuminen eri tilaisuuksiin, näkyvyys, esim. Kihupäivät	tapahtumat/vuosi 2/2
Viihtyisä elinympäristö	Asukastoiminnan aktivointi Leikkipaikkojen uudistamiset vuosina 2026 Asukkaiden vaihtuvuus	1/1 kokous/vuosi Suunnitelmien tekeminen <28 %

Strateginen tavoite 3. VAHVA JA MAHDOLLISTAVA KAUPUNKI

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Talous tasapainossa	Omavaraisuusasteen kehitys Tilikauden tuloksen kehitys Lainakannan kehitys	Omavaraisuusaste >25 % Tilikauden tulos >-200 000 € <1100 €/asukas
Tytärtyhtiöiden elinvoimatyö	Asuntojen käyttöaste nousee Teollisuustilojen käyttöaste pysyy Pyhäjärven Virkkulakodin käyttöaste	Käyttöaste > 75 % Käyttöaste > 95 % Käyttöaste > 70 %
Kestävät ja vaikuttavat investoinnit	PTS Kiinteistöjen kuntoarviot / 10 vuoden investointisuunnitelmat Asuntomäärän sopeuttaminen kysyntään	Toteutuu vuonna 2026 Investointi markkinointiin (uudet verkkosivut) Asuntokantaa tiivistetään vuonna 2026
Henkilöstön osaamisen ja jaksamisen kehittäminen	Tapaturmien ehkäisy Työilmapiiri myönteinen ja tuloksellisuutta edistävä	Asianmukaiset työvarusteet - 0 tapaturmaa Henkilökohtaiset kehityskeskustelut toteutetaan ja työyhteisöä kehitetään saadun palautteen perusteella

Strateginen tavoite 4. YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Aktiivinen ja erottuva Pyhäjärvi	Yhtiö markkinoi asuntoja ja teollisuustiloja vaikuttavasti As Oy:n muodostaminen ja sen asuntojen markkinointi ja myynti Teollisuuskiinteistöjen myynti yksityisille omistajille	Käyttöaste kasvaa vuoteen 2025 verrattuna As Oy kartoitus ja talouslaskelmat tehdään 1 teollisuuskiinteistö myyty
Resurssiviisaus ihmellisessä pääomassa	Asiakastytyväisyyskysely	Jatkuva asiakastytyväisyyspalautemalli kehitetään

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Asuntojen käyttöaste	90,2 %	94,0 %	91 %	76,0 %	78 %	81 %
Teollisuustilojen käyttöaste	92,7 %	96,4 %	100 %	96 %	97 %	98 %
Hoitokustannukset, asunnot	6,14	5,96	5,50	5,28	5,32	5,12
Hoitokustannukset, teollisuus	2,96	2,72	6,65	2,48	2,50	2,37
Omavaraisuusaste	20,5 %	16,6 %				
Vaihtuvuus	13,5 %	19,4 %				

KIINTEISTÖ OY RILLANKIVI

7. INVESTOINNIT

Investoinnit yhteensä	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Käyttöomaisuusinvestoin.		-32 647	-70 000	-60 000	-52 000
Rahoitusos.investointeihin					
Käyttöom. myyntitulot					
Investoinnit yhteensä		-32 647	-70 000	-60 000	-52 000

Investoinnit vuosina 2023 – 2024 ovat ns negatiivisia investointeja. Purku-talojen tase-arvot alaskirjataan. Kauden 2025 aikana kaikki investoinnit on jäädytetty perustoiminnan ylläpitoon riittävän käyttöpääoman varmistamiseksi. Vuoden 2026 investointien toteutuminen riippuu vuokraustoiminnan kehittymisestä.

8. TALouden TASAPAINOTTAMINEN

Talouden tasapainottamisohjelma edellyttää kestäväää rahoitusratkaisua yhtiön kaikkien toimintojen kokonaisvaltaisen uudistamisen yhteydessä. Ratkaisu mahdollistaa tulorahoituksen kautta riittävästi käyttöpääomaa yhtiön toimintojen jatkuvuuden turvaamiseksi keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä. Vuoden 2026 talousarvio on laskettu oletuksella, että rahoitusratkaisu ja välttämättömät yhtiön uudistukset on toteutettu.

KIINTEISTÖ OY RILLANKIVI

10. TALOUSARVIO VUODELLE 2026 SEKÄ TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2027 – 2028

Tuloslaskelma	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Liikevaihto					
Vuokratuotot	1 454 520	1 525 276	1 399 492	1 440 000	1 455 000
Muut tuotot	84 121	95 699	68 750	65 000	63 000
Liiketoiminnan muut tuotot	48 424	47 522	35 492	45 000	42 000
Liikevaihto yhteensä	1 587 065	1 668 497	1 503 734	1 550 000	1 560 000
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0	0
Ulkopuoliset palvelut	0	0	0	0	0
Materiaalit ja palvelut yht.	0	0	0	0	0
Henkilöstökulut					
Palkat	-195 743	-161 503	-191 157	-185 000	-180 000
Henkilösivukulut	-43 406	-37 141	-43 278	-40 000	-37 000
Muut henkilösivukulut	-9 693	-7 581	-16 249	-15 000	-13 000
Henkilöstökulut yhteensä	-248 843	-206 225	-250 684	-240 000	-230 000
Poistot ja arvonalentumiset					
Rakennuksista	-402 904	-371 502	-354 131	-354 131	-354 131
Koneista ja kalustosta	-8 723	-8 235	-6 144	-6 144	-6 144
Muista pitkävaik.menoista	0	0	0	0	0
Arvonalennukset	-120 210	-32 647	-70 000	-60 000	-52 000
Poistot ja arvonalentum.yht.	-531 837	-412 384	-430 275	-420 000	-412 275
Liiketoiminnan muut kulut					
Vapaaeht.henkilösivukulut	0	0	0	0	0
Kiinteistöjen hoitokulut	-901 363	-794 805	-857 638	-836 000	-815 000
Hallintopalvelut	-28 885	-33 159	-42 789	-37 000	-31 000
Muut hallinnonkulut	0	0	0	0	-300
Liiketoim. muut kulut yht.	-930 248	-827 964	-900 427	-873 000	-846 000
Luottotappiot	-15 995	-9 450	-16 457	-970	-300
Liikevoitto (liiketappio)	-139 859	212 474	-91 578	16 030	71 425
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korko- ja rahoitustuotot	7 145	12 625	11 302	10 000	10 000
Korko- ja rahoituskulut	-278 364	-225 693	-137 854	-171 000	-168 000
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-271 219	-213 068	-126 552	-161 000	-158 000
Voitto ennen tilinpäätöseriä	-382 193	-594	-218 130	-144 970	-86 575
Tilinpäätössiirrot					
Asuintalovaraus	0	0	0	0	0
Satunnaiset erät yht.	0	0	0	0	0
Tuloverot					
Välittömät verot					
Tilikauden voitto / tappio	-382 193	-594	-218 130	-144 970	-86 575

PYHÄNET OY**Vastuuhenkilö****Toimitusjohtaja Eetu Pekola****1. TOIMINTA-AJATUS**

Yhtiön toimialana on hankkia, omistaa, ylläpitää, hoitaa, myydä ja vuokrata hallinnassaan olevaa tietoliikenneverkkoa ja sen liittymiä; tietoliikenteen ohjaus, erilaisten tietoliikenne- ja Internetpalvelujen sekä lisäarvopalvelujen tarjoaminen, julkaisu-, sisällöntuotanto- ja tietopalvelu; aktiivilaitteiden, päätelaitteiden, tietojärjestelmien, ATK-ohjelmien ja palveluiden sekä muiden tuotteiden suunnittelu, kehittäminen, valmistus ja markkinointi; sekä niihin liittyvien palvelujen ja oheistuotteiden tarjoaminen että teknisten palvelujentuottaminen ja myynti; sekä edellä mainittuihin palveluihin liittyvä tutkimus, konsultointi, koulutus- ja ylläpitotoiminta, ja muu niihin liittyvä tai niitä palveleva liiketoiminta. Yhtiö voi myös hallinnoida edellä mainittuun toimintaan liittyviä tutkimus ja kehittämishankkeita. Toimintaansa varten yhtiö voi omistaa ja hallita kiinteistöjä ja harjoittaa kiinteistöjen sekä arvopapereiden ostoa ja myyntiä. Yhtiön tarkoituksena on tietoliikenneverkon antamin edellytyksin tukea kestäväää kehitystä.

2. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Yhtiö on jatkanut strategiansa mukaista verkon laajentamista sekä palvelutuotannon järjestelmien uudistamista vuoden 2025 aikana. Myyntiin ja markkinointiin tehdyt panostukset sekä lyhyen aikavälin poistojen kasvu heikentävät tulosta kulu- valla tilikaudella.

Liittymien käyttöönottoja ei saatu toteutettua suunnitellussa aikataulussa valta- kunnallisen teleteknisten resurssien puutteen vuoksi, mikä viivästytti tulojen realiso- itumista ja lisäsi kustannuspaineita. Lisäksi yhden uuden alueen myynti aloitettiin etuajassa, mikä nosti kuluja tälle vuodelle. Tätä kehitystä ei ollut nähtävissä osavu- osikatsauksen ennustetta laadittaessa.

Näiden tekijöiden johdosta yhtiön tulos poikkeaa merkittävästi osavuositarkastus- essa esitetystä ennusteesta.

3. HALLINTO JA TILINTARKASTUS

Yhtiökokouksessa 30.6.2025 yhtiön hallitukseen valittiin Ilpo Karvonen, Jorma Les- kinen, Maarit Leväpelto, Unto Kananen ja Pauli Ojalehto. Varajäseniksi valittiin Markku Liuska, Teija Myllylä ja Tuukka Kuisma.

Hallituksen puheenjohtajaksi nimettiin Ilpo Karvonen ja varapuheenjohtajaksi Jorma Leskinen.

Tilintarkastusyhtiönä toimii, Pyhäjärven kaupungin tarkastuslautakunnan kilpailu- tuksen mukaisesti, KPMG Oy AB (y-tunnus 1805485-9) ja vastuullisena tilintarkas- tajana JHT, KHT, KTM Tapio Raappana.

4. HENKILÖSTÖ

Viisi päätoimista työntekijää ja yksi määräaikainen työntekijä.

5. SISÄINEN VALVONTA JA RISKIEN HALLINTA

Sisäisen valvonnan tavoitteena on varmistua, että yhtiön toiminta on kaikilta osin tehokasta, laadukasta, eettistä ja lainmukaista. Ajantasainen taloustilanteen seu- ranta sekä ennalta määritellyt toiminnot ja prosessit ovat tärkein sisäisen valvonnan keino.

Riskienhallinta perustuu mahdollisten riskien tunnistamiseen sekä niiden realisoitu- mistodennäköisyyden ja vaikuttavuuden arviointiin. Yhtiölle on vuoden 2025 aikana luotu riskienhallintapolitiikka ja riskien hallinnan valvonta on hallituksen ja toimivan johdon vastuulla.

Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa toteuttaa koko yhtiö, mukaan lukien hallitus, yhtiön ja konsernin johto sekä koko henkilöstö

6. TOIMINNAN JA TALOUDEN TAVOITTEET

Strateginen tavoite 1. INFRA, OSAAMINEN, SAAVUTETTAVUUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Liikenne- ja tietoliikenneyhteydet työelämän ja vapaa-ajan muutokseen vastaamassa	Pyhänetin verkon liikennemäärän kasvattaminen	Liikennemäärä vuonna 2026 14TB (kasvu 75 % vrt. vuosi 2022)
Uusiutuva energia luo työtä ja toimeentuloa	Tuulivoimapuistojen liittäminen valokuituverkkoon	5 uutta tuulivoimapuistoa liitetty verkkoon / vuosi

Strateginen tavoite 3. VAHVA JA MAHDOLLISTAVA KAUPUNKI		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Talous tasapainossa	Omavaraisuusasteen kasvattaminen	Omavaraisuusaste >10 % vuonna 2026
Kestävät ja vaikuttavat investoinnit	Valokuituverkon laajentaminen maantieteellisesti	400 uutta liittymää vuonna 2026

Strateginen tavoite 4. YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Alueellinen yhteistyö vastaamaan elinvoimatyön haasteita	Huoltovarmuuden kannalta kriittisten asiakkaiden tietoliikenneyhteyksien parantaminen	Yrityslittymien uudistaminen

TUNNUSLUKU/MITTÄRI	TP2024	TA2025	TS2026	TS2027	TS2028
Liikevaihto	1 204 163,53	1 310 000	1 450 000	1 600 000	1 750 000
Myyntikate	913 871,60	1 026 624	1 165 000	1 340 000	1 530 000
Liikevoitto	119 271,17	-6 037	202 361	421 270	635 783
Liiketulos	1 317,69	-120 188	11 888	137 416	309 026
Liittymämäärä	2 600	2 700	3 000	3 300	3 500

TOIMINNAN LAAJUUS			
TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Liittymien osuus jäsenkuntien kunnan talouksista	> 50 %	Passiivisten liittymien aktivointi Uusien liittymien rakentaminen	Tavoite toteutuu / ei toteudu.
Oman alueen ulkopuolinen liikevaihto	> 10 %	Palvelutuotanto ja liittymämyynti	Tavoite toteutuu / ei toteudu.

PALVELUN LAATU			
TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Asiakastytyväisyys: asteikko 1 - 5	> 4	Toimenpiteet saatujen palautteiden perusteella	Tavoite toteutuu.
Toimitusaika	< 6 vkoa		Tavoite ei toteudu.

TALOUDELLISUUS JA HINNOITTELU			
TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Markkinahintaa edullisemmat kuluttajaliittymät alueellamme	< 95 %	Palvelujen hinnoittelun seuranta	Tavoite toteutuu / ei toteudu

KANNATTAVUUS			
TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Omavaraisuusaste	> 20 %		Tavoite toteutuu / ei toteudu
Tilikauden tulos	> 10 %		Tavoite toteutuu / ei toteudu

MUUT TAVOITTEET			
TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Raportointivelvoite talousasioista	3 kertaa/vuosi		Tavoite toteutuu / ei toteudu..

7. YMPÄRISTÖTEKIJÄT

YMPÄRISTÖTAVOITTEET			
TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Kuormitusaste	< 10 %		Tavoite toteutuu / ei toteudu..

8. INVESTOINNIT

INVESTOINNIT			
TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Runkolaitteiden uudistaminen	< 150 000 K€	Verkon päivittäminen XGSPONiin	Tavoite toteutuu / ei toteudu.
Jaksotus (2024 / 2025 / 2026)	20 % / 60 % / 20 %		
KTV valmiuden rakentaminen	< 100 K€		Tavoite toteutuu / ei toteudu.
Jaksotus (2024 / 2025 / 2026)	10 % / 80 % / 10 %		
Uudet alueet	< 3 M€	Uusien alueiden rakentaminen	Tavoite toteutuu / ei toteudu.
Jaksotus (2024 / 2025 / 2026)	10 % / 20 % / 40 %		

10. TALOUSARVIO VUODELLE 2026 SEKÄ TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2027 – 2028

Tuloslaskelma	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Liikevaihto					
Myyntituotot	1 204 164	1 310 000	1 450 000	1 600 000	1 750 000
Vuokratuotot	0	0	0	0	0
Muut tuotot	0	0	0	0	0
Elinkeinopalvelut	0	0	0	0	0
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	0	0	0
Liikevaihto yhteensä	1 204 164	1 310 000	1 450 000	1 600 000	1 750 000
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-181 965	-219 536	-220 000	-200 000	-170 000
Ulkopuoliset palvelut	-108 327	-63 841	-65 000	-60 000	-50 000
Materiaalit ja palvelut yht.	-290 292	-283 376	-285 000	-260 000	-220 000
Henkilöstökulut					
Palkat	-169 575	-201 855	-202 259	-202 663	-203 068
Henkilösivukulut	-31 385	-40 903	-40 985	-41 067	-41 149
Muut henkilösivukulut	-2 208	0	0	0	0
Henkilöstökulut yhteensä	-203 167	-242 758	-243 243	-243 730	-244 217
Poistot ja arvonalentumiset					
Rakennuksista	-276 563	-369 396	-369 396	-350 000	-400 000
Koneista ja kalustosta					
Muista pitkävaik.menoista					
Poistot ja arvonalentum.yht.	-276 563	-369 396	-369 396	-350 000	-400 000
Liiketoiminnan muut kulut					
Vapaaeht.henkilösivukulut					
Kiinteistöjen hoitokulut					
Hallintopalvelut					
Muut hallinnonkulut					
Liiketoim. muut kulut yht.	-314 870	-420 507	-350 000	-325 000	-250 000
Luottotappiot	0	0	0	0	0
Liikevoitto (liiketappio)	119 271	-6 037	20 2361	421 270	635 783
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korko- ja rahoitustuotot					
Korko- ja rahoituskulut					
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-118 267	-114 151	-187 500	-249 500	-249 500
Voitto ennen tilinpäätöseriä	1 004	-120 188	14 861	171 770	386 283
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0	0
Satunnaiset erät yht.	0	0	0	0	0
Tuloverot	314	0	-2 972	-34 354	-77 257
Muut välittömät verot					
Tilikauden voitto / tappio	1 318	-120 188	11 888	137 416	309 026

KIINTEISTÖ OY PYHÄSALMEN LIIKETALO

Vastuuhenkilö Toimitusjohtaja Taina Paldanius

1. TOIMINTA-AJATUS Yhtiön toimialana on omistaa ja hallita Pyhäjärven kaupungissa sijaitsevia tiloja sekä niillä olevaa kahta liiketaloa.

2. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Tilikaudella toteutettiin vesikattourakka sekä aurinkopaneeleiden asennus. Lisäksi kiinteistölle asennettiin kaksi sähköauton latauspistettä.

3. HALLINTO JA TILINTARKASTUS

Yhtiön hallitukseen kuuluvat:

Ari Paavola (Pyhäjärven kaupunki)
Sami Laukkanen (Pyhäjärven kaupunki)
Regis Rouge-Oikarinen (Pyhäjärven Kehitys Oy)
Pekka Läsä (Kela)
Marjo Heikkilä (Alko Oy)
Tilintarkastusyhteisö on KPMG Oy AB

4. HENKILÖSTÖ Ei palkattuja työntekijöitä

5. RISKIEN HALLINTA, SISÄINEN VALVONTA JA YMPÄRISTÖTEKIJÄT

Sisäinen valvonta toteutetaan toimittamalla kaupungille välitilinpäätöstiedot sekä informoimalla kaupunkia yhtiössä tehdyistä päätöksistä (hallitus ja yhtiökokous).

6. TOIMINNAN JA TALOUDEN TAVOITTEET

Strateginen tavoite 1. INFRA, OSAAMINEN, SAAVUTETTAVUUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Liikenne- ja tietoliikenneyhteydet työelämän ja vapaa-ajan muutokseen vastaamassa	Valokuituyhteys kaikkiin tiloihin	Toteutuu / ei toteudu
Liikenteen ja logistiikan virran hyödyntäminen elinkeinojen kehittämisessä	Keskeisen sijainnin hyödyntäminen, näkyvyys.	Mainostaulujen ja opasteiden selkeyttäminen ja päivittäminen

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMA JA HYVINVOINTI		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Kantokykyinen palvelutuotanto	Ylläpitokustannusten seuranta Pyritään huomioimaan kokonaisvaltainen taloudellisuus tulevilla hankkeilla.	Suunnitelluissa hankkeissa huomioidaan energiatehokkuus ja energian tuotantomahdollisuus.

Strateginen tavoite 3. VAHVA JA MAHDOLLISTAVA KAUPUNKI		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Talous tasapainossa	Kustannuskehityksen seuranta ja siihen varautuminen	Huomioidaan ennakkoiden budjetissa.
Tytäryhtiöiden elinvoimatyö	Kiinteistön ylläpidolla vaikutetaan tilojen käytön houkuttelevuuteen	Korjaus-, huolto- ja ylläpitotyöt ajallaan.
Kestävät ja vaikuttavat investoinnit	Pitkän tähtäimen suunnitelmat hankkeiden valmisteluissa, toteutuksessa ja taloudessa.	Toteutuu / ei toteudu

Strateginen tavoite 4. YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Resurssiviisaus inhimillisessä pääomassa	Huomioidaan kiinteistössä toimijoiden tarpeet ja toiveet.	Huomioitu käytön ja huollon sekä investointien suunnittelun osalta, asiantuntijoita apuna käyttäen.

7. INVESTOINNIT

INVESTOINNIT			
TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Kustannusarvio	< 0,3 M€	Katon peruskorjaus, aurinkopaneelit, sähköautojen lataus	Toteutuu / ei toteudu

8. TALOUDEN TASAPAINOTTAMINEN

Kiinteistön ylläpidon kustannuksia seurataan. Suunnitelmissa olevia korjauksia valmistellaan talouden osalta ennakoiden.

9. TALOUSARVIO VUODELLE 2026 SEKÄ TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2027-2028

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Vastikkeet	85 390 €	97 931 €	88 982 €	88 982 €	88 982 €
Ylimääräiset vastikkeet	7 490 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Käyttökorvaukset	506 €	500 €	0 €	0 €	0 €
Liikevaihto	93 386 €	98 431 €	88 982 €	88 982 €	88 982 €
Materiaalit ja palvelut	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Henkilöstökulut	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Poistot ja arvonalentumiset	-66 919 €	-58 965 €	-49 306 €	-47 030 €	-44 932 €
Hallinto	-12 092 €	-12 966 €	-13 370 €	-13 400 €	-13 400 €
Käyttö ja huolto	-19 063 €	-19 500 €	-19 500 €	-19 500 €	-19 500 €
Lämmitys	-24 721 €	-24 538 €	-24 538 €	-24 600 €	-24 600 €
Vesi ja jätevesi	-1 523 €	-1 645 €	-1 544 €	-1 600 €	-1 700 €
Sähkö	-18 334 €	-16 360 €	-12 220 €	-11 000 €	-11 000 €
Jätehuolto	-2 245 €	-2 400 €	-2 250 €	-2 300 €	-2 400 €
Vahinkovakuutukset	-2 620 €	-2 800 €	-3 150 €	-3 250 €	-3 300 €
Kiinteistövero	-6 224 €	-6 300 €	-7 000 €	-7 000 €	-7 100 €
Vuosikorjaukset	-13 228 €	-10 500 €	-5 000 €	-5 000 €	-5 000 €
Muut hoitokulut	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Liiketoiminnan muut kulut	-100 050 €	-97 009 €	-88 572 €	-87 650 €	-88 000 €
LIIKEVOITTO (-TAPPIO)	-73 583 €	-57 543 €	-48 896 €	-45 698 €	-43 950 €
Rahoitustuotot ja -kulut	13 629 €	7 787 €	5 187 €	5 387 €	2 678 €
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TP-SIIRTOJA	-59 953 €	-49 756 €	-43 709 €	-40 311 €	-41 272 €
Verot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
TILIKAUDEN VOITTO (-TAPPIO)	-59 953 €	-49 756 €	-43 709 €	-40 311 €	-41 272 €

PYHÄJÄRVEN ENERGIA JA VESI OY

Vastuhenkilö

Toimitusjohtaja Matti Aulakoski

1. TOIMINTA-AJATUS

Yhtiön toimialana on vesi- ja viemärlaitostoiminta sekä kaukolämmön tuotanto ja jakelu. Lisäksi yhtiö voi harjoittaa yhdyskuntateknisten rakenteiden yllä pitoa ja huoltoa sekä muuta liiketoimintaa. Yhtiö voi omistaa ja hallita osakkeita ja kiinteistöjä

2. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Talousveden laatu on säilynyt Sosiaali- ja terveysministeriön määrittelemän asetuksen 683/2017 mukaisissa tavoitteissa. Talousveden tuotannossa ja jakelussa ei ole ollut ongelmia lukuun ottamatta muutamia vesijohtovuotoja. Talousveden myynti on ollut lievässä laskussa usean vuoden ajan, johtuen kaivoksen alasajosta ja siellä henkilökunnan vähenemisestä.

Jätevedenpuhdistamon toiminta on pääsääntöisesti viime vuodet täyttänyt kaikki ympäristöluvan mukaiset vaatimukset. Lupaehtojen ylitys tapahtuu kovien sateiden aikana prosessihäiriötilanteessa. Muina ajankohtina puhdistamo toimii lupaehtojen mukaisesti, myös 2023 vuonna käyttöönotettu uusi pintavalutuskenttä on parantanut puhdistus tuloksia.

2026 vuosi on yhtiön kahdestoista toimintakausi ja tilikausi. Kaivoksen alasajo, henkilökunnan väheneminen näkyy myynnin vähenemisenä kaikilla sektoreilla edelleen, kaukolämmön ja talousveden myynti laskenut useita vuosia.

Olemme pyrkineet pitämään hintatasomme vakaana ja minimoimaan korotustarpeemme veden ja lämmön toimituksissa. Tavar- ja raaka-ainetoimittajamme on jo koronan alkaessa 2020 keväällä korottanut hintojaan ja 2022 alkanut maailman tilanne on korottanut huomasti lisää materiaali ja tarveaineiden hintaa, myös sähkön hinta on normaalia korkeampaa ja vaihtelevaa edelleen. Tämä pakotti meidätkin tekemään samoin ja jouduimme vastaavasti korottamaan kaikkia hintojamme 2022 marraskuusta alkaen ja pieniä korotuspaineita on edelleen. Putkistojen saneerauksia on toteutettu 2025 ja jatkamme myös vuonna 2026.

Vuotovesimäärien vähentäminen viemäriverkoston on yhtiölle edelleen todellinen haaste, joka tulee vaatimaan investointeja lähivuosina. Investoinnit kuitenkin ovat kannattavia, koska ne näkyvät pienentyneinä puhdistuskuluina ja parantuneina puhdistustuloksina.

3. HALLINTO JA TILINTARKASTUS

Puheenjohtaja
Varapuheenjohtaja
Jäsen
Jäsen
Jäsen

Erkki Kärkkäinen
Vilho Armas Niemi
Eeva-Riitta Pappila
Pirjo Lammassaari
Reijo Pennanen

4. HENKILÖSTÖ

Toimitusjohtaja
Käyttöinsinööri
Käytönvalvoja
Toimistosihiteeri
Vanhempi laitosmies
Laitosmies
Asentaja

Matti Aulakoski
Aki Kokkonen
Raimo Paajanen
Miia Lehtomäki
Markku Manninen
Jori Hänninen
Tomi Kinnunen

5. SISÄINEN VALVONTA JA RISKIEN HALLINTA

Sisäinen valvonta toteutetaan toimittamalla kaupungille välitilinpäätöstiedot sekä informoimalla kaupunkia yhtiössä tehdyistä päätöksistä. Hallitustyöskentely konsernin ohjeita noudattaen.

Työterveyshuolto ja asiantuntija- ja lakimiespalveluiden käyttö.

Kirjanpidossa sekä lakisääteisissä asioissa yhteistyö Aallon Oy:n sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden kanssa.

6. TOIMINNAN JA TALOUDEN TAVOITTEET

Strateginen tavoite 1. INFRA, OSAAMINEN, SAAVUTETTAVUUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Resurssiviisas Pyhäjärvi	Talousveden laatu korkealla	Pumppausmäärät kohtuullisena
Uusiutuva energia luo työtä ja toimeentuloa	Biopolttoaineiden käyttö lämmöntuotannossa	vähintään 92%

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMA JA HYVINVOINTI		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Kantokykyinen palvelutuotanto	Raaka-aineiden ja materiaalien hinnat	Hintakehitys
	Toiminnan varmistaminen häiriötilanteissa	Valmiussuunnitelman päivitys
Mukaan vetävä toimintakulttuuri	Tiedottaminen	Oma osuus 2x vuodessa kaupungin tiedotuslehteen
	Asiakastyytyväisyyden mittaaminen	Kysely 2025 vuoden aikana
Viihtyisä elinympäristö	Uudet viemäriiliittymät	määrä/kpl
	Öljyn korvaaminen Biopolttoaineilla Risteysalueella	Toteutuu / ei toteudu

Strateginen tavoite 3. VAHVA JA MAHDOLLISTAVA KAUPUNKI		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Talous tasapainossa	Lainanhoito kyky	Lainanhoito 2x on tavoitteena 2025
Kestävät ja vaikuttavat investoinnit	Putkistojen saneeraukset	1000m /vuodessa
Henkilöstön osaamisen ja jaksamisen kehittäminen	TYKY-Päivät, Koulutus, vesihuoltopäivät,	2/ Vuodessa

Strateginen tavoite 4. YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Resurssiviisas inhimillisessä pääomassa	Henkilöstökysely	Tehty / ei tehty
Päätöksenteon vuorovaikutus ja osallisuus	Hallituksenkokoukset 8x vuodessa	Toteutuu / ei toteudu

TUNNUSLUKU/MITTÄRI	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025	TS2026	TS2027
Liikevaihto	2 936 901	3 096 444	2 633 400	3 316 089	3 316 089	3 316 089
Tulos	-216 915	9 318	33 650	37 255	37 255	37 255

TALOUDELLISUUS JA HINNOITTELU			
TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Yksikköhintojen nousu	< 5 %	Pyritään pitämään kokonaisuus vuosina 2024 - 2025 alle 5 %	Toteutuu / ei toteudu

KANNATTAVUUS			
TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Katetuotto-%	< 4 %		Toteutuu / ei
Omavaraisuusaste	> 50 %		Toteutuu / ei
Tilikauden tulos	> 15 000 €		Toteutuu / ei

MUUT TAVOITTEET			
TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Raportointivelvoite talousasioista	3 kertaa/vuosi		Toteutuu / ei

7. YMPÄRISTÖTEKIJÄT

YMPÄRISTÖTAVOITTEET			
TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Jätevedenpuhdistamon toiminta	Luparajat	näytteenotto	alle luparajojen
Pintavalutuskentän toiminta			

8. INVESTOINNIT

INVESTOINNIT			
TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Kustannusarvio	150 000€	Kaukolämpölinjat	Tavoite toteutuu
Kustannusarvio	130 000€	Vesi- ja viemärlaitos	Tavoite toteutuu

9. TALOUDEN TASAPAINOTTAMINEN

Maksuihin kohdistuu korotuspaineita yleisen kustannusten nousun vuoksi. Suunnitelmissa olevia korjauksia valmistellaan ja toteutetaan yhtiön taloustilanne huomioiden.

PYHÄJÄRVEN ENERGIA JA VESI OY

10. TALOUSARVIO VUODELLE 2026 SEKÄ TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2027 – 2028

Tuloslaskelma	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Liikevaihto					
Myyntituotot	3 342 501	3 316 089	3 438 500	3 438 500	3 438 500
Vuokratuotot					
Muut tuotot					
Liikevaihto yhteensä	3 342 501	3 316 089	3 438 500	3 438 500	3 438 500
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tav.					
Ulkopuoliset palvelut					
Materiaalit ja palvelut yht.	-1 519 543	-1 570 706	-1 785 350	-1 785 350	-1 785 350
Henkilöstökulut					
Palkat					
Henkilösivukulut					
Muut henkilösivukulut					
Henkilöstökulut yhteensä	-729 245	-689 199	-601 800	-601 800	-601 800
Poistot ja arvonalentumiset					
Rakennuksista	-431 400				
Koneista ja kalustosta	-54 996				
Muista pitkävaik.menoista					
Poistot ja arvonalentum. yhteensä	-486 396	-446 627	-484 700	-484 700	-484 700
Liiketoiminnan muut kulut					
Vapaaeht.henkilösivukulut	-52 791				
Kiinteistöjen hoitokulut	-360 583				
Hallintopalvelut	-35 783				
Muut hallinnonkulut	-43 156				
Liiketoim. muut kulut yht.	-492 313	-458 113	-449 000	-449 000	-449 000
Luottotappiot	-3 459				
Liikevoitto (liiketappio)	111 545	151 444	117 650	117 650	117 650
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korko- ja rahoitustuotot	17 177				
Korko- ja rahoituskulut	-124 753				
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-107 576	-114 189	-114 219	-114 219	-114 219
Voitto ennen tilinpäätöseriä	3 414	37 255	3 431	3 431	3 431
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset erät yht.					
Tuloverot					
Muut välittömät verot					
Tilikauden voitto / tappio	3 414	37 255	3 431	3 431	3 431

PYHÄSALMEN KVANTTIKIINTEISTÖT OY

Vastuuhenkilö Toimitusjohtaja Henrik Kiviniemi

1. TOIMINTA-AJATUS

Yhtiön toiminta-ajatuksena on rakennuttaa, hallita ja vuokrata edelleen Pyhäsalmen kaivoksessa sijaitsevia uusiokäyttöön soveltuvia tiloja tuotekehitykseen, koulutukseen, tuotantoon ja tieteelliseen uusiokäyttöön. Yhtiön markkinointitoiminimenä on Pyhäjärven Callio.

Yhtiöllä on yhteistyösopimus Pyhäsalmen kaivosalueen uusiokäytön oikeuksista ja toimintaperiaatteista Pyhäsalmi Mine Oy:n kanssa.

2. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Yhtiön toiminnan kehittämisen runkona on Callion strateginen toimintasuunnitelma.

Callio kehittää ja markkinoi Green Energy Park Olccosen-yritysaluetta ja Uusi-Olkolan teollisuuskohdetta yhteistyössä Pyhäjärven kaupungin kanssa.

3. HALLINTO JA TILINTARKASTUS

Hallituksen jäsenet:

Erkki Kärkkäinen, puheenjohtaja
Jouni Jussinniemi, varapuheenjohtaja
Jukka Tikanmäki, jäsen

4. HENKILÖSTÖ

3 hlöä ja lisäksi määräaikaista koulutus- ja testauspalveluissa sekä hankkeissa.

5. TOIMINNAN JA TALOUDEN TAVOITTEET

Strateginen tavoite 1. INFRA, OSAAMINEN JA SAAVUTETTAVUUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Ainutlaatuinen maanalainen infrastruktuuri ja maanalaisen toiminnan osaaminen	Callio Underground Rescue-koulutustoiminta kehittyä	Myytyjen koulutuskurssien määrä/vuosi
	Kaivosinfrastruktuuri tarjoaa kaivos- ja tunnelikoneiden ja laitteiden TKI-toiminnalle monipuoliset mahdollisuudet	Callio FutureMINE-hankkeen jatkohanke valmistellaan 2026 Uusia testaus- ja tuotekehityssopimusten sekä projektien määrä vuosittain. FutureMINE-konsortion jäsenmäärä
Uusiutuva energia luo työtä ja toimeentuloa	Kaivosalueen ja Olccosen aurinkovoimahankkeet tuovat mahdollisuuksia.	Olccosen yhteistyö Solarigon kanssa etenee
	Olcconen ja Callio akkuvarastojen lokaationa.	Hankkeiden eteneminen / investointipäätökset.
	Olcconen ja Uusi-Olkkola tarjoavat sähkö- ja dataverkon mahdollisuuksia.	Hankkeiden eteneminen / investointipäätökset.

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMA JA HYVINVOINTI		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Mukaan vetävä toimintakulttuuri	Yhtiö osallistuu paikkakunnan ja alueen tapahtumiin.	Osallistuminen aktiivisesti Pyhäjärven tapahtumiin.

Strateginen tavoite 3. VAHVA JA MAHDOLLISTAVA KAUPUNKI		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Talous tasapainossa	Yhtiön käyttökate kehittyä suotuisasti Liikevaihto kehittyä tavoitteiden mukaan	Käyttökate positiivinen Liikevaihdon kehitys
Tytäryhtiöiden elinvoimatyö	Maanalaisen kaivosinfrastruktuurin uusiokäyttö jatkuu Olconen Green Energy Park kehityy	Maanalaisen kaivoksen infrastruktuurin uusiokäytön tuottama liikevaihto vuosittain Kehittämissopimukset yritysten kanssa (määrä).
Henkilöstön osaamisen ja jaksamisen kehittäminen	Henkilöstöpolitiikka kannustaa tuloksellisuuteen ja innovaatioihin	Henkilöstön tulostavoitteiden toteuma

Strateginen tavoite 4. YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Aktiivinen ja erottuva Pyhäjärvi	Ainutlaatuinen yritysalue tuodaan esiin viestimissä säännöllisesti ja näkyvästi.	Callion medianäkyvyys on hyvällä tasolla.
Alueellinen yhteistyö vastaamaan elinvoimatyön haasteita	Callio toimii aktiivisena ja katalyyttisenä yhteistyökumppanina sekä alueellisesti, maakunnallisesti että valtakunnallisestikin.	Yhteistyöverkostosta saadut uudet kontaktit ja uusiokäyttöavaukset

PYHÄSALMEN KVANTTIKIINTEISTÖT OY

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Tuloslaskelma					
Liikevaihto					
Liikevaihto yhteensä	2 930 492	1 899 470	1 036 151	1 244 639	1 246 762
Materiaalit ja palvelut					
Palvelut	-2 311 126	-1 535 721	-520 000	-720 000	-720 000
Aine- ja tavaraostot	0	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000
Materiaalit ja palvelut yht.	-2 311 126	-1 555 721	-540 000	-740 000	-740 000
Henkilöstökulut					
Palkat	-226 057	-160 430	-163 639	-166 911	-170 250
Henkilöstökulut	-45 898	-48 353	-48 837	-49 325	-49 818
Muut henkilöstökulut	-41 106	-20 400	-20 400	-20 808	-21 224
Henkilöstökulut yhteensä	-313 061	-229 182	-232 875	-237 044	-241 292
Poistot ja arvonalentumiset					
Muista pitkävaik.menoista	0	0	0	0	0
Rakennuksista	0	0	0	0	0
Koneista ja kalustosta	0	0	0	0	0
Poistot ja arvonalen.yht.	0	0	0	0	0
Muut kulut					
Kiinteistöjen hoitokulut	-13 361	-60 000	-170 974	-172 703	-174 449
Hallintopalvelut	-183 165	-35 000	-55 000	-55 000	-55 000
Muut hallinnonkulut	-58 821	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000
Muut kulut yhteensä	-255 347	-110 000	-240 974	-242 703	-244 449
Luottotappiot	0	0	0	0	0
Liikevoitto (liiketappio)	50 958	4 566	22 301	24 892	21 021
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korko- ja rahoitustuotot	1 720	0	1 000	1 000	1 000
Korko- ja rahoituskulut	-5 725	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-4 005	-2 000	-1 000	-1 000	-1 000
Voitto ennen satunn.eriä	46 953	2 566	21 301	23 892	20 021
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0	0
Satunnaiset erät yht.	0	0	0	0	0
Välittömät verot	-9391	-500	-4 260	-4 778	-4 004
Tilikauden voitto / tappio	37 562	2 066	17 041	19 114	16 017